

ตัวอย่างโครงการ

โครงการศูนย์สัมมาชีพต้นแบบตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี : สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ด้วยการเสริมสร้างการผลิตภาคเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน ส่งเสริมให้เกษตรกรรายย่อยปรับตัวไปสู่การทำเกษตรที่ยั่งยืน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการรวมกลุ่มเกษตรกรในการพัฒนาอาชีพที่เข้มแข็ง

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – พ.ศ. ๒๕๖๔) : สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการเกษตร ส่งเสริมและพัฒนการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม โดยเร่งรัดการถ่ายทอดผลงานวิจัยและพัฒนา และเทคโนโลยีสู่เกษตรกรรายย่อย วิสาหกิจชุมชน

แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) : สอดคล้องกับยุทธศาสตร์สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร โดยขยายผลการทำเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สร้างจิตสำนึกให้เกษตรกรน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการเกษตรให้ครอบคลุมทุกครัวเรือน กลุ่มเกษตรกร องค์กรเกษตรกร รวมทั้งส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนให้เห็นผลในทางปฏิบัติ เช่น เกษตรผสมผสาน เกษตรธรรมชาติ เกษตรทฤษฎีใหม่ฯ

ยุทธศาสตร์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ : สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการด้านการเกษตรและสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพ ด้วยการพัฒนาและส่งเสริมให้เกษตรกรมีศักยภาพในการทำเกษตรอย่างยั่งยืน

ชื่อโครงการที่ ๑ : โครงการศูนย์สัมมาชีพต้นแบบตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หน่วยงานรับผิดชอบ : สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ

๑. หลักการและเหตุผล

ตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ได้กำหนดยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนที่สำคัญแนวทางหนึ่ง ได้แก่ ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ด้วยการเสริมสร้างฐานการผลิตภาคเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืนส่งเสริมให้เกษตรกรรายย่อยปรับตัวไปสู่การทำเกษตรที่ยั่งยืน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการรวมกลุ่มเกษตรกรในการพัฒนาอาชีพที่เข้มแข็ง ส่วนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – พ.ศ. ๒๕๖๔) ได้กำหนดยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ และแข่งขันได้อย่างยั่งยืน โดยส่งเสริมและเร่งขยายผลแนวคิดทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมและพัฒนการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน นอกจากนี้กำหนดยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม โดยเร่งรัดการถ่ายทอดผลงานวิจัยและพัฒนา และเทคโนโลยีสู่เกษตรกรรายย่อย วิสาหกิจชุมชน ส่วนแผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – พ.ศ. ๒๕๖๔) ได้กำหนดยุทธศาสตร์สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร โดยขยายผลการทำเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สร้างจิตสำนึกให้เกษตรกรน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการเกษตรให้ครอบคลุมทุกครัวเรือน กลุ่มเกษตรกร องค์กรเกษตรกร รวมทั้งส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนให้เห็นผลในทางปฏิบัติ เช่น เกษตรผสมผสาน เกษตรธรรมชาติ เกษตรทฤษฎีใหม่ฯ ส่วนสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการด้านการเกษตรและสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพ ด้วยการพัฒนา และส่งเสริมให้เกษตรกรมีศักยภาพทำการเกษตรอย่างยั่งยืน

ตามพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ สภาเกษตรกรแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๑๑ (๘) พัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกร และองค์กรเกษตรกร นอกจากนี้กำหนดให้

สภาเกษตรกรจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๓๓ (๑) พัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกร และองค์กรเกษตรกรภายในจังหวัด และมาตรา ๓๓ (๕) สนับสนุนและส่งเสริมการศึกษา การฝึกอบรม และการถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่เกษตรกร และยุวเกษตรกร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพเกษตรกรอย่างครบวงจรและยั่งยืน ทั้งนี้ในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ สภาเกษตรกรแห่งชาติได้กำหนดนโยบายให้สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ/สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด ดำเนินโครงการที่สำคัญ ได้แก่ โครงการยกระดับความคิดคิดอาวุธทางปัญญาสร้างสัมมาชีพทั่วแผ่นดิน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนเกษตรกรในพื้นที่ ซึ่งมีภูมิปัญญาดำเนินการผลิต หรือแปรรูป และการตลาดสินค้าเกษตรได้ประสบผลสำเร็จในด้านการลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพการผลิต เป็นเกษตรกรต้นแบบในพื้นที่ขยายผลให้เกษตรกรในพื้นที่ใกล้เคียงศึกษาเรียนรู้ต่อไป โดยกำหนดเป้าหมายดำเนินการไว้จังหวัดละ ๒ สัมมาชีพต้นแบบ ซึ่งผลจากการดำเนินงานของสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด จำนวน ๖๐ จังหวัด ปรากฏว่า มีเกษตรกรสัมมาชีพต้นแบบ จำนวน ๑๗๗ สัมมาชีพ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของจังหวัดที่ดำเนินโครงการ โดยสัมมาชีพต้นแบบด้านเศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสมมีมากที่สุด จำนวน ๕๓ สัมมาชีพ คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๙๔ ของสัมมาชีพทั้งหมด รองลงมา คือ สัมมาชีพด้านพืชไร่ พืชสวน จำนวน ๒๐ สัมมาชีพ คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๒๕ ส่วนสัมมาชีพด้านปศุสัตว์ ด้านข้าว ด้านประมง และด้านเกษตรเชิงท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ ๙.๖๐ ร้อยละ ๙.๖๐ ร้อยละ ๓.๓๙ และร้อยละ ๒.๒๖ ตามลำดับ โดยมีเกษตรกรที่เข้าศึกษาเรียนรู้จากแปลงต้นแบบ จำนวน ๕,๔๒๓ ราย จากผลการดำเนินงานที่สูงกว่าเป้าหมายดังกล่าวสามารถขยายผลสร้างเกษตรกรสัมมาชีพต้นแบบในระดับตำบลต่อไป ทั้งนี้สภาเกษตรกรแห่งชาติได้กำหนดยุทธศาสตร์สภาเกษตรกรแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) โดยมีวิสัยทัศน์ว่า “สภาเกษตรกรแห่งชาติเป็นสถาบันแกนหลักประสานการพัฒนาภาคเกษตรกรรม มุ่งให้เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรมีความเข้มแข็งในอาชีพ” โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญ ได้แก่ ด้านการสร้าง ความเข้มแข็งแก่เกษตรกร องค์กรเกษตรกร ยุวเกษตรกรและเครือข่าย ด้วยการส่งเสริมให้เกษตรกรมีองค์ความรู้ด้านการจัดฟาร์ม สามารถนำความรู้ไปปฏิบัติและแบ่งปันความรู้แก่เกษตรกรอื่น รวมทั้งประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาสินค้าของเกษตรกรสู่เกษตรอุตสาหกรรม ด้านการจัดตั้ง และสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร องค์กรเกษตรกรรายสินค้า รวมทั้งการสร้างเครือข่ายการใช้เทคโนโลยี หรือนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรสู่การแปรรูปขึ้นต้น และ SME เกษตร

สภาเกษตรกรแห่งชาติมีกลไกที่สำคัญในการขับเคลื่อนงาน ได้แก่ เครือข่ายสภาเกษตรกรระดับตำบล ซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนเกษตรกรในระดับหมู่บ้านในพื้นที่ตำบลนั้นๆ และเครือข่ายสภาเกษตรกรระดับอำเภอ ซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนเกษตรกรระดับตำบลในอำเภอนั้นๆ ในการรับข้อมูลปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกร และเสนอความต้องการแก้ไขปัญหา เพื่อเชื่อมโยงส่งไปยังสภาเกษตรกรจังหวัด/สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด ดำเนินการประมวลข้อเท็จจริงของปัญหา จัดทำข้อเสนอให้หน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการแก้ไขปัญหา เป็นการจัดการปัญหาจากล่างสู่บน ในขณะที่เดียวกันสภาเกษตรกรแห่งชาติ สภาเกษตรกรจังหวัดก็สามารถดำเนินนโยบาย โครงการหรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารจากสภาเกษตรกรแห่งชาติ ผ่านกลไกสภาเกษตรกรจังหวัดลงสู่เครือข่ายสภาเกษตรกรอำเภอ และสภาเกษตรกรตำบล ลงสู่เกษตรกรจากบนลงล่างเช่นเดียวกัน ดังนั้นสภาเกษตรกรแห่งชาติจึงได้จัดทำโครงการศูนย์สัมมาชีพต้นแบบตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขึ้น เพื่อเป็นต้นแบบในการขยายผลการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรกรสามารถปรับเปลี่ยนไปสู่รูปแบบเกษตรกรรมยั่งยืน พัฒนายกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร อีกทั้งสามารถนำเทคโนโลยี และนวัตกรรมมาปรับประยุกต์ใช้พัฒนากิจกรรมเกษตรในฟาร์ม ตลอดจนรวมกลุ่มสร้างความเข้มแข็งในการดำเนินธุรกิจ ทำให้เกษตรกรสามารถลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ และสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อสร้างเกษตรกรสัมมาชีพต้นแบบตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั่วประเทศตำบลละ

๑ ศูนย์/ราย

๒.๒ เพื่อขยายผลการทำเกษตรจากศูนย์สัมมาชีพต้นแบบตำบลละ ๑ ศูนย์ สู่เกษตรกรในหมู่บ้านเป้าหมาย ตำบลละ ๑ หมู่บ้านๆละ ๓๐ ราย

๓. เป้าหมาย ปี ๒๕๖๒ –ปี ๒๕๖๔ รวม ๓ ปี

๓.๑ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสัมมาชีพต้นแบบตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตำบลละ

๑ ศูนย์/ราย รวม ๓ ปี จำนวน ๕,๔๓๙ ศูนย์/ราย แยกเป็นรายปี ดังนี้

- ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ จำนวน ๑,๘๑๓ ศูนย์/ราย
- ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ จำนวน ๑,๘๑๓ ศูนย์/ราย
- ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ จำนวน ๑,๘๑๓ ศูนย์/ราย

๓.๒ ขยายผลการทำเกษตรจากศูนย์สัมมาชีพต้นแบบฯ ตำบลละ ๑ ศูนย์ สู่เกษตรกรในหมู่บ้าน เป้าหมาย ตำบลละ ๑ ศูนย์/หมู่บ้าน เกษตรกรหมู่บ้านละ ๓๐ ราย รวม ๕,๔๓๙ หมู่บ้าน รวมเกษตรกร ๑๖๓,๑๗๐ ราย แยกเป็น ๓ ปี ดังนี้

- ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ จำนวน ๑,๘๑๓ หมู่บ้าน เกษตรกร ๕๔,๓๙๐ ราย
- ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ จำนวน ๑,๘๑๓ หมู่บ้าน เกษตรกร ๕๔,๓๙๐ ราย
- ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ จำนวน ๑,๘๑๓ หมู่บ้าน เกษตรกร ๕๔,๓๙๐ ราย

๔. พื้นที่ดำเนินงาน

๗๗ จังหวัดทั่วประเทศ

๕. วิธีดำเนินงาน

กิจกรรมที่ ๑ สร้างเกษตรกรศูนย์สัมมาชีพต้นแบบตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับตำบลทั่วประเทศ ตำบลละ ๑ ศูนย์

ขั้นที่ ๑ สร้างกลไกเพื่อดำเนินโครงการ

๑.๑ ประชุมคณะกรรมการบริหารโครงการศูนย์สัมมาชีพต้นแบบส่วนกลาง ซึ่งมีองค์ประกอบรูปแบบ ประชารัฐ ได้แก่ ผู้แทนสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติ ภาคราชการ ภาคประชาชน และภาคเอกชน รวม ๒๑ คน โดยประชุมปีละ ๖ ครั้ง เพื่อ

(๑) กำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกศูนย์สัมมาชีพต้นแบบตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลละ ๑ ศูนย์ และกำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกหมู่บ้านเป้าหมายเพื่อขยายผลเข้าร่วมโครงการ ตำบลละ ๑ หมู่บ้าน หมู่บ้านละ ๓๐ ราย

(๒) กำหนดแนววิธิดำเนินการสร้างความเข้มแข็งให้เป็นศูนย์สัมมาชีพต้นแบบตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีความพร้อม และการขยายผลสู่เกษตรกรหมู่บ้านเป้าหมาย

(๓) สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมตามโครงการสัมมาชีพตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของจังหวัดต่างๆ

(๔) ติดตามผลการดำเนินงานโครงการ และแก้ไขปัญหาอุปสรรคการดำเนินงาน เพื่อกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาลงสู่พื้นที่

๑.๒ ประชุมคณะกรรมการดำเนินโครงการศูนย์สัมมาชีพต้นแบบตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับจังหวัด ซึ่งมีองค์ประกอบรูปแบบประชารัฐ ได้แก่ สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัด ภาคราชการ ภาคประชาชน และภาคเอกชน จังหวัดละ ๓๕ ราย โดยประชุมปีละ ๖ ครั้ง เพื่อ

(๑) กำหนดแผนการดำเนินโครงการศูนย์สัมมาชีพต้นแบบตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในจังหวัด และแผนการดำเนินงานขยายผลสู่เกษตรกรหมู่บ้านเป้าหมาย

(๒) สนับสนุนองค์ความรู้ เครื่องมือ อุปกรณ์ เงินทุน และแหล่งตลาดแก่เกษตรกรศูนย์เรียนรู้ต้นแบบ และเกษตรกรหมู่บ้านเป้าหมายขยายผลที่เข้าร่วมโครงการ

(๓) ติดตามความก้าวหน้าผลการดำเนินโครงการ และแก้ไขปัญหาอุปสรรคการดำเนินงาน เพื่อกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาลงสู่พื้นที่

ขั้นที่ ๒ คัดเลือกศูนย์สมาชิกพื้นฐานแบบตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับตำบลทั่วประเทศตำบลละ ๑ ศูนย์

๒.๑ ประชุมคณะกรรมการดำเนินโครงการศูนย์สมาชิกพื้นฐานแบบตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับจังหวัด เพื่อดำเนินการคัดเลือกศูนย์สมาชิกพื้นฐานแบบตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับตำบลละ ๑ ศูนย์/ราย รวม ๓ ปี ๕,๔๓๙ ศูนย์/ราย โดยพิจารณาคัดเลือกตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการโครงการศูนย์สมาชิกพื้นฐานแบบตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงส่วนกลางกำหนด เช่น

- (๑) เป็นเกษตรกรที่ทำการเกษตรอย่างยั่งยืนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- (๒) ยึดถือการปฏิบัติตนตามแนวทางของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- (๓) ยินดีดำเนินกิจกรรมตามโครงการ และมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้
- (๔) ศึกษาเรียนรู้พัฒนาการเกษตรในไร่นาของตนเองมาโดยลำดับ

ฯลฯ

๒.๒ การคัดเลือกศูนย์สมาชิกพื้นฐานแบบตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนั้น คณะกรรมการดำเนินโครงการศูนย์สมาชิกพื้นฐานแบบฯ ระดับจังหวัด คัดเลือกตำบลละ ๑ ศูนย์/ราย จัดแบ่งเป็น ๓ ประเภท โดยนำแนวทางของมูลนิธิปิดทองหลังพระมาประยุกต์ จำแนกประเภทได้ดังนี้

ประเภทที่ ๑ “อยู่รอด” ได้แก่ ประเภทที่ศูนย์สมาชิกพื้นฐานแบบฯ อยู่ในระดับที่ทำกินได้พึ่งพาลูกหลาน ไม่ต้องไปกู้เงินเพื่อซื้ออาหารกิน มีอาหารกินตลอดปี

ประเภทที่ ๒ “พอเพียง” ได้แก่ ประเภทที่ศูนย์สมาชิกพื้นฐานแบบฯ สามารถมีรายได้ใช้หนี้ได้บางส่วน หนี้ลดลง มีรายได้สมำเสมอ ชีวิตพอสบายขึ้น

ประเภทที่ ๓ “ยั่งยืน” ได้แก่ ประเภทที่มีเงินออม พัฒนาตนเองด้วยลำแข้ง มีภูมิคุ้มกันภัยคุกคามจากภายนอก ดำเนินงานเป็นต้นแบบเพื่อเผยแพร่ต่อไปได้

๒.๓ จากนั้นคณะกรรมการดำเนินโครงการศูนย์สมาชิกพื้นฐานแบบตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับจังหวัด ดำเนินการพัฒนายกระดับศูนย์สมาชิกพื้นฐานแบบฯ จากประเภทที่ ๑ และประเภทที่ ๒ ยกระดับขึ้นสู่ประเภทที่สูงขึ้นไป แม้ในประเภทที่ ๓ ก็สามารถพัฒนาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้มีศักยภาพสูงขึ้น โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาต่อยอด เพื่อให้มีความพร้อมเป็นต้นแบบตัวอย่างเผยแพร่องค์ความรู้ต่อไป

ขั้นที่ ๓ ขั้นพัฒนาศูนย์สมาชิกพื้นฐานแบบตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับตำบลที่คัดเลือกไว้ ให้มีความพร้อมเป็นศูนย์ต้นแบบ เพื่อการเผยแพร่ความรู้

๓.๑ ส่งเสริมพัฒนาอาชีพเพื่อยกระดับเกษตรกรศูนย์สมาชิกพื้นฐานแบบ ประเภทที่ ๑ จาก “อยู่รอด” ให้ขึ้นสู่ระดับ “พอเพียง” และจากระดับ “พอเพียง” ขึ้นสู่ระดับ “ยั่งยืน” ส่วนระดับ “ยั่งยืน” ก็สามารถพัฒนาให้มีศักยภาพเพิ่มขึ้น โดยใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมต่อยอดปรับปรุงกิจกรรมในฟาร์มที่ทำอยู่เดิม มุ่งให้เพิ่มรายได้ลดรายจ่าย พัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร หรือสร้างมูลค่าเพิ่ม เป็นต้น โดยเกษตรกรศูนย์สมาชิกพื้นฐานแบบฯ ที่คัดเลือกไว้ จะได้รับการพัฒนาศักยภาพตามขั้นตอน ดังนี้

(๑) สํารวจข้อมูลฐานะทางเศรษฐกิจของครัวเรือนเกษตรกรที่ได้รับการคัดเลือกเป็นศูนย์สมาชิกพื้นฐานแบบตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับตำบล จำนวน ๕,๔๓๙ ศูนย์/ราย ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลต้นทุน – รายได้ทางการเกษตรในรอบปีที่ผ่านมา ทั้งการผลิตพืช ปศุสัตว์ ประมง เพื่อทราบชนิด/จำนวน/สินค้าเกษตรที่ผลิต ราคาขาย กำไร-ขาดทุน นอกจากนั้นยังมีข้อมูลรายได้นอกการเกษตร รายจ่ายในครัวเรือน ทรัพย์สิน และหนี้สิน ข้อมูลจากการสำรวจดังกล่าว เมื่อนำไปวิเคราะห์แล้วเกษตรกรศูนย์สมาชิกพื้นฐานแบบฯ จะทราบสภาพของครอบครัวตนเองในปัจจุบัน ปัญหา และกิจกรรมเกษตรในครัวเรือนที่ควรต้องปรับปรุงพัฒนาต่อไป

(๒) เจ้าหน้าที่นำข้อมูลที่สำรวจมาบันทึก วิเคราะห์ และประมวลผลให้เข้าใจง่าย รวม ๕,๔๓๙ ศูนย์/ราย

(๓) นำเกษตรกรศูนย์สัมมาชีพต้นแบบตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ศึกษาดูงานเกษตรกรที่ดำเนินกิจกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงประสบผลสำเร็จ หรือศึกษาดูงานโครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำรินในพื้นที่ใกล้เคียงเพื่อนำความรู้ไปปรับปรุงกิจกรรมเกษตรในฟาร์ม รวมทั้งนำเกษตรกร ไปศึกษาดูงานการใช้เทคโนโลยี/นวัตกรรมเกษตรที่สอดคล้องกับความต้องการ ที่ศูนย์/สถานีทดลองของหน่วยงาน ราชการ สถาบันการศึกษา และภาคเอกชน ซึ่งสามารถนำองค์ความรู้การพัฒนา กิจกรรมเกษตรในฟาร์มในขั้นตอน ใดของโซ่อุปทาน (Supply Chain) เช่น การผลิต (เตรียมดิน ใช้พันธุ์ วิธีปลูก) การดูแลรักษา (ใส่ปุ๋ย ให้อาหาร ใช้ยาป้องกันกำจัดศัตรูพืช ระบบน้ำ) การแปรรูป (หีบห่อ การสีข้าว การบรรจุภัณฑ์) การจำหน่าย ทั้งนี้การ ปรับเปลี่ยนกิจกรรมในฟาร์มดังกล่าว ทำให้ได้ผลผลิตที่แตกต่าง พัฒนาคุณภาพผลผลิต ลดต้นทุน หรือเพิ่มมูลค่า จำนวนเกษตรกร ๕,๔๓๙ ศูนย์/ราย หลักสูตร ๕ วัน

(๔) จัดอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ในการวางแผนพัฒนาการเกษตรในฟาร์ม ได้แก่ น้ำ ดิน เกษตรกรรม พลังงานทดแทน ป่าไม้และสิ่งแวดล้อม ในรูปแบบเกษตรกรรมยั่งยืน เช่น เกษตรผสมผสาน ไร่นาสวนผสม เกษตรธรรมชาติ เกษตรทฤษฎีใหม่ฯ รวมทั้งสนับสนุนแนวทางการแปรรูป และการตลาดตามแนวพระราชรัฐ ได้แก่

- ๑) วางแผนและดำเนินการพัฒนาแหล่งน้ำ เช่น ขุดสระเก็บน้ำในไร่นา บ่อบาดาล
- ๒) การปรับปรุงบำรุงดิน โดยจัดเก็บตัวอย่างดินส่งไปวิเคราะห์ แล้วปรับปรุง คุณภาพดินตามค่าการวิเคราะห์ เน้นแนวทางชีวภาพ หลีกเลี่ยงสารเคมี เช่น ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด ไตโลไมท์ เป็นต้น

- ๓) พลังงานทดแทน เช่น ผลิตแก๊สชีวภาพ โซล่าเซลล์ต้นแบบแสงอาทิตย์
- ๔) ป่าไม้และสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การปลูกไม้ยืนต้น เพื่อสร้างความยั่งยืนทาง เศรษฐกิจในอนาคต ลดการใช้สารเคมี ปรับปรุงการผลิตสินค้าให้ได้มาตรฐาน GAP สินค้าปลอดภัย
- ๕) เกษตรกรรม โดยปรับปรุงกิจกรรมเกษตรด้านการปลูกพืช เลี้ยงปศุสัตว์ ัตว์น้ำ หรือปรับเปลี่ยนไปผลิตสินค้าเกษตรชนิดที่มีศักยภาพเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และสอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพื่อลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพผลผลิต สร้างรายได้เพิ่ม
- ๖) การแปรรูป และการตลาด โดยพัฒนาการแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นต้น เช่น คัดเกรด หีบห่อ มั่นเส้น โรงสีเล็กฯ พร้อมประสานภาคเอกชนสนับสนุนแหล่งตลาดจำหน่ายผลผลิต

ทั้งนี้โดยการประสานหน่วยงานราชการ/สถาบันการศึกษา หรือหน่วยงานเอกชน เจ้าขององค์ความรู้/ นวัตกรรม เป็นผู้ถ่ายทอดเทคโนโลยี/นวัตกรรมเกษตร แก่เกษตรกรเพื่อนำไปประยุกต์ต่อยอดกิจกรรมเกษตรที่ทำอยู่เดิม รวมจำนวนเกษตรกรที่รับการถ่ายทอดความรู้ข้างต้น ๕,๔๓๙ ศูนย์/ราย จำนวน ๕ ครั้งๆละ ๒ วัน

(๕) ประสานหน่วยงานขอรับการสนับสนุนปัจจัยการผลิตตามแผนพัฒนาการเกษตรในฟาร์ม ของเกษตรกรศูนย์สัมมาชีพต้นแบบ โดยสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด/สภาเกษตรกรจังหวัดสำรวจรวบรวม ความต้องการปัจจัยการผลิต จำแนกชนิดและจำนวนปัจจัยการผลิตที่ศูนย์สัมมาชีพต้องการแล้วประสานเสนอขอรับการ สนับสนุนจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ เช่น ขอรับการสนับสนุนสระเก็บน้ำขนาดเล็กในไร่นาจากสถานีพัฒนาที่ดิน ด้านปศุสัตว์ ประสานขอรับการสนับสนุนจากสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด เป็นต้น

(๖) รวบรวมองค์ความรู้จากศูนย์สัมมาชีพต้นแบบตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อ เผยแพร่ โดยสรุปสาระสำคัญขององค์ความรู้ เทคนิควิธีดำเนินการกิจกรรมเกษตรที่ประสบผลสำเร็จ ตั้งแต่เริ่มการผลิต การดูแลรักษา การเก็บเกี่ยว การแปรรูป และการตลาด ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีปัจจัยสำคัญนำไปสู่ความสำเร็จ จากนั้น จัดทำรูปเล่มและบันทึกเป็นฐานข้อมูลเตรียมไว้เผยแพร่ต่อไป จำนวน ๕,๔๓๙ ศูนย์/ราย

ขั้นที่ ๔ จัดประชุมสัมมนาสร้างความเข้าใจแนวทางดำเนินโครงการและติดตามผลการดำเนินโครงการ โดยดำเนินการจัดประชุมสัมมนาแก่เกษตรกรศูนย์สมาชิกต้นแบบตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็น ๓ ระยะ ได้แก่

๔.๑ ประชุมชี้แจงเกษตรกรศูนย์สมาชิกต้นแบบฯ ครั้งที่ ๑ เพื่อสร้างความเข้าใจแนวทางดำเนินโครงการแก่เกษตรกรก่อนเริ่มโครงการ โดยชี้แจงรายละเอียดโครงการ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีดำเนินโครงการ และผลที่คาดว่าจะได้รับ แนวทางปฏิบัติตามโครงการของเกษตรกรศูนย์สมาชิกต้นแบบฯ เกษตรกรศูนย์ฯ จะเข้าใจภาพรวมโครงการ และเตรียมความพร้อมสถานที่ กิจกรรม เครื่องมือ อุปกรณ์ เพื่อดำเนินการ จำนวนเกษตรกรศูนย์ฯ ๕,๔๓๙ ศูนย์/ราย หลักสูตร ๒ วัน

๔.๒ ประชุมชี้แจงเกษตรกรศูนย์สมาชิกต้นแบบฯ ครั้งที่ ๒ เพื่อติดตามความก้าวหน้าผลการดำเนินงานตามโครงการ โดยระหว่างดำเนินโครงการ เมื่อเกษตรกรศูนย์สมาชิกต้นแบบฯ ดำเนินการพัฒนากิจกรรมเกษตรในฟาร์มไปช่วงระยะหนึ่ง ควรจัดประชุมติดตามผลความก้าวหน้าการดำเนินงาน แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ที่บางศูนย์ต้นแบบฯ ดำเนินการได้ประสบผลสำเร็จเด่น แก่เกษตรกรศูนย์ต้นแบบอื่น เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ รวมทั้งหารือปัญหาอุปสรรคที่พบ และแนวทางแก้ไขปัญหา ซึ่งบางปัญหาเกษตรกรสามารถแก้ไขได้เอง แต่บางประเด็นปัญหาต้องประสานขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น ตลอดจนติดตามเร่งรัดการดำเนินงานที่ล่าช้ากว่าแผน จากนั้นรวบรวมจัดทำสรุปรายงานผลความก้าวหน้า จำนวนเกษตรกรศูนย์สมาชิกต้นแบบ ๕,๔๓๙ ศูนย์/ราย หลักสูตร ๒ วัน

๔.๓ ประชุมชี้แจงเกษตรกรศูนย์สมาชิกฯ ครั้งที่ ๓ โดยประชุมเกษตรกรศูนย์สมาชิกต้นแบบฯ ช่วงหลังสิ้นสุดโครงการแต่ละปี เพื่อรวบรวมผลการดำเนินงานของศูนย์สมาชิกต้นแบบฯ หลังสิ้นสุดโครงการ จัดทำข้อมูลผลการดำเนินงานของศูนย์สมาชิกต้นแบบฯ ที่มีผลงานเด่น หารือถอดบทเรียนผลการดำเนินงานแต่ละปี เพื่อกำหนดแนวทางการเผยแพร่องค์ความรู้ และขยายผลจากเกษตรกรสมาชิกต้นแบบฯ ระดับตำบลไปสู่เกษตรกรหมู่บ้าน เป้าหมายต่อไป จำนวนเกษตรกรศูนย์ต้นแบบฯ ๕,๔๓๙ ศูนย์/ราย หลักสูตร ๒ วัน

กิจกรรมที่ ๒ ขยายผลการพัฒนาพื้นที่เป้าหมายตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

โดยนำองค์ความรู้ศูนย์สมาชิกต้นแบบตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปขยายผลสู่หมู่บ้านเป้าหมายในพื้นที่ต้นแบบ ตำบลละ ๑ ศูนย์/ ๑ หมู่บ้านฯ ละ ๓๐ ราย รวม ๓ ปี ๕,๔๓๙ หมู่บ้าน เกษตรกรหมู่บ้านละ ๓๐ ราย รวมเกษตรกร ๑๖๓,๑๗๐ ราย แยกเป็นรายปีได้ดังนี้

- ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ จำนวน ๑,๘๑๓ หมู่บ้าน เกษตรกร ๕๔,๓๙๐ ราย
- ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ จำนวน ๑,๘๑๓ หมู่บ้าน เกษตรกร ๕๔,๓๙๐ ราย
- ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ จำนวน ๑,๘๑๓ หมู่บ้าน เกษตรกร ๕๔,๓๙๐ ราย

ทั้งนี้ขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

ขั้นที่ ๑ คัดเลือกพื้นที่เป้าหมาย

๑.๑) พิจารณาคัดเลือกหมู่บ้านขยายผลโครงการศูนย์สมาชิกต้นแบบตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตำบลละ ๑ หมู่บ้าน รวม ๕,๔๓๙ หมู่บ้าน แบ่งการดำเนินงานออกเป็น ๓ ปี โดยคณะกรรมการดำเนินโครงการศูนย์สมาชิกต้นแบบตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับจังหวัด พิจารณาคัดเลือกตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหารโครงการศูนย์สมาชิกต้นแบบฯ ส่วนกลางกำหนด เช่น

- เป็นหมู่บ้านมีความร่วมมือดำเนินกิจกรรมส่วนรวม และยึดแนวพึ่งพาตนเอง
- ฯลฯ

๑.๒) ประชุมชาวบ้านครั้งที่ ๑ ชี้แจงเกษตรกรในหมู่บ้านเป้าหมายเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินโครงการ และวิธีการสำรวจข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรรายครัวเรือน พร้อมรับสมัครอาสาสมัครช่วยสำรวจข้อมูล รวมทั้งรับสมัครเกษตรกรผู้สนใจไปศึกษาดูงานศูนย์สมาชิกต้นแบบระดับตำบล หรือโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ใกล้เคียงตำบลละ ๑ หมู่บ้าน หมู่บ้านละ ๓๐ ราย รวม ๓ ปี ๕,๔๓๙ หมู่บ้าน เกษตรกรหมู่บ้านละ ๓๐ ราย รวมเกษตรกร ๑๖๓,๑๗๐ ราย ประชุม ๑ วัน แยกเป็นรายปี ดังนี้

- ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ จำนวน ๑,๘๑๓ หมู่บ้าน เกษตรกร ๕๔,๓๙๐ ราย
- ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ จำนวน ๑,๘๑๓ หมู่บ้าน เกษตรกร ๕๔,๓๙๐ ราย
- ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ จำนวน ๑,๘๑๓ หมู่บ้าน เกษตรกร ๕๔,๓๙๐ ราย

๑.๓ จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการขยายผล พร้อมนำผู้แทนเกษตรกรในหมู่บ้านที่สนใจไปศึกษาดูงานศูนย์ สัมมาชีพต้นแบบระดับตำบล หรือโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในพื้นที่ใกล้เคียงตำบลละ ๑ หมู่บ้าน หมู่บ้านละ ๑๐ ราย รวม ๓ ปี ๕,๔๓๙ หมู่บ้าน หมู่บ้านละ ๑๐ ราย รวมเกษตรกร ๕๔,๓๙๐ ราย สัมมนาและศึกษาดูงาน หลักสูตร ๓ วัน แยกเป็นรายปีได้ดังนี้

- ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ จำนวน ๑,๘๑๓ หมู่บ้าน เกษตรกร ๑๘,๑๓๐ ราย
- ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ จำนวน ๑,๘๑๓ หมู่บ้าน เกษตรกร ๑๘,๑๓๐ ราย
- ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ จำนวน ๑,๘๑๓ หมู่บ้าน เกษตรกร ๑๘,๑๓๐ ราย

๑.๔ จัดอบรมหลักสูตร “การสำรวจข้อมูลสภาพเศรษฐกิจของครัวเรือนเกษตรกร” แก่อาสาสมัครช่วยสำรวจข้อมูล จำนวน ๕,๔๓๙ หมู่บ้าน หมู่บ้านละ ๑ ราย รวม ๕,๔๓๙ ราย หลักสูตร ๓ วัน

๑.๕ อาสาสมัครดำเนินการสำรวจข้อมูลสภาพเศรษฐกิจของครัวเรือนเกษตรกรในหมู่บ้านเป้าหมาย โดยอาสาสมัครปฏิบัติงานสำรวจหมู่บ้านละ ๑ คน รวม ๕,๔๓๙ หมู่บ้าน ดำเนินการสำรวจ ๓ วัน โดยสำรวจเกษตรกร ๓ ปี หมู่บ้านละ ๓๐ ราย รวม ๑๖๓,๑๗๐ ราย

๑.๖ ดำเนินการบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ วิเคราะห์และประมวลผลให้เข้าใจง่าย ๕,๔๓๙ หมู่บ้าน หมู่บ้านละ ๓๐ ราย รวม ๑๖๓,๑๗๐ ราย ค่าใช้จ่ายแบบฟอร์มละ ๑๐๐ บาท

๑.๗ ประชุมชาวบ้านครั้งที่ ๒ เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสำรวจแก่เกษตรกรในหมู่บ้านเป้าหมาย ผู้แทน อปท. หน่วยงานราชการ องค์การภาคประชาชน เอกชนที่เกี่ยวข้องรูปแบบประชารัฐรวม ๕,๔๓๙ หมู่บ้าน หมู่บ้านละ ๔๐ ราย รวม ๒๑๗,๕๖๐ ราย เพื่อ

- (๑) เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสำรวจ
- (๒) ระดมความคิดเห็นสรุปประเด็นปัญหาและความต้องการของเกษตรกร
- (๓) กำหนดโครงการ/กิจกรรมพัฒนาและแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรที่สอดคล้องกับสภาพภูมิ

สังคม

๑.๘ กำหนดหลักสูตรการประชุม ๒ วัน โดยมีเกษตรกรและผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมแยกเป็นรายปีได้ดังนี้

- ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ จำนวน ๑,๘๑๓ หมู่บ้าน เกษตรกร ๕๔,๓๙๐ ราย
- ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ จำนวน ๑,๘๑๓ หมู่บ้าน เกษตรกร ๕๔,๓๙๐ ราย
- ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ จำนวน ๑,๘๑๓ หมู่บ้าน เกษตรกร ๕๔,๓๙๐ ราย

ขั้นที่ ๒ ดำเนินการพัฒนาพื้นที่

๒.๑ จัดประชุมเกษตรกรครั้งที่ ๓ เพื่อเริ่มดำเนินกิจกรรมเกษตรในหมู่บ้านขยายผลแก่เกษตรกร รวม ๓ ปี ๕,๔๓๙ หมู่บ้าน หมู่บ้านละ ๓๐ ราย รวม ๑๖๓,๑๗๐ ราย หลักสูตร ๔ วัน แยกเป็นรายปีดังนี้

- ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ จำนวน ๑,๘๑๓ หมู่บ้าน เกษตรกร ๕๔,๓๙๐ ราย
- ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ จำนวน ๑,๘๑๓ หมู่บ้าน เกษตรกร ๕๔,๓๙๐ ราย
- ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ จำนวน ๑,๘๑๓ หมู่บ้าน เกษตรกร ๕๔,๓๙๐ ราย

๒.๒ มิติเกษตรกรรม ประชุมจัดตั้งกลุ่มผู้ผลิตในหมู่บ้านตามชนิดพืช/ปศุสัตว์/สัตว์น้ำ หรือตาม ลักษณะเกษตรกรรมยั่งยืนที่จะดำเนินการเช่นเกษตรผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ ฯลฯ

(๑) เลือกตั้งประธาน และกรรมการกลุ่มผู้ผลิต, กำหนดระเบียบของกลุ่ม

(๒) ร่วมแลกเปลี่ยนองค์ความรู้

(๓) วางแผนดำเนินกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน โดยคำนึงถึงกิจกรรมที่สำคัญได้แก่

๓.๑) แหล่งน้ำกรณีพื้นที่มีสภาพปัญหาขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ควรดำเนินการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เช่น โครงการชลประทานจังหวัด สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อขอรับการสนับสนุนแหล่งน้ำตามสภาพพื้นที่ เช่น

- ก่อสร้างสระเก็บน้ำขนาดเล็กในไร่นาขนาด ๕,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร

- ก่อสร้างฝายชุมชนกักเก็บน้ำ

- ขุดบ่อบาดาลเพื่อใช้ในการเกษตร

ทั้งนี้ยึดหลักให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการก่อสร้าง อาจในรูปแบบช่วยแรงงานก่อสร้าง หรือออกเงินสมทบบางส่วนเป็นต้น

๓.๒) คุณภาพดิน เกษตรกรในพื้นที่ประสานสถานีพัฒนาที่ดิน เก็บตัวอย่างดินส่งวิเคราะห์ แล้วปรับปรุงดินตามผลวิเคราะห์ จัดทำปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด ฯลฯ

๓.๓) การอนุรักษ์ป่าไม้ สำรวจเกษตรกรที่ประสงค์ปลูกผลไม้ ไม้ยืนต้น เพื่อประสานหน่วยงานผลิตพันธุ์กล้าไม้ในพื้นที่ เพื่อขอรับการสนับสนุนกล้าไม้ ปลูกเพิ่มพื้นที่ป่าและสร้างความมั่นคงรายได้ในอนาคต

๒.๓ ประชุมจัดตั้งกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรหรือส่งเสริมกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรเดิมในพื้นที่ให้เข้มแข็ง โดยสนับสนุนให้เกษตรกรซึ่งรวมเป็นกลุ่มผู้ผลิตสินค้าเกษตรต่างๆ เป็นกลุ่มย่อยๆ ในหมู่บ้าน ให้รวมตัวจัดตั้งเป็นกลุ่ม/องค์กร ระดับหมู่บ้านในรูปแบบนิติบุคคล หรือไม่เป็นนิติบุคคลตามความสมัครใจ เพื่อพัฒนาให้กลุ่ม/องค์กรสามารถดำเนินธุรกิจ/กิจการให้บริการตามความต้องการของสมาชิก ได้แก่ สินเชื่อ รวมทั้งแปรรูป จำหน่าย และกิจกรรมแนะนำงานฟาร์มไบเป็นต้น โดยจัดประชุมอบรมเกษตรกรเป้าหมาย รวม ๓ ปี ๕,๔๓๙ หมู่บ้าน หมู่บ้านละ ๓๐ ราย รวม ๑๖๓,๑๗๐ ราย ปีละ ๔ ครั้ง ครั้งละ ๑ วัน แยกเป็นรายปี ดังนี้

- ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ จำนวน ๑,๘๑๓ หมู่บ้าน เกษตรกร ๕๔,๓๙๐ ราย

- ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ จำนวน ๑,๘๑๓ หมู่บ้าน เกษตรกร ๕๔,๓๙๐ ราย

- ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ จำนวน ๑,๘๑๓ หมู่บ้าน เกษตรกร ๕๔,๓๙๐ ราย

เนื้อหาของการประชุมอบรม ได้แก่

- เลือกตั้งคณะกรรมการกลุ่ม/องค์กร

- วางแผนดำเนินธุรกิจ/กิจกรรมกลุ่มร่วมกัน

- รับการอบรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เทคนิควิชาการเกษตร

- กลุ่ม/องค์กรระดมทุน หรือประสานแหล่งเงินทุนเพื่อเสนอโครงการขอรับการสนับสนุนเงินทุนสำหรับดำเนินธุรกิจ/กิจการ ตามแผน

- กลุ่ม/องค์กร ดำเนินธุรกิจ/กิจการให้บริการเกษตรกรสมาชิกตามแผน

ทั้งนี้การพัฒนาพื้นที่ในส่วนของมิติเกษตรกรรม และการจัดตั้งสร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม/องค์กรเกษตรกร สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด/ผู้แทนสมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดควรประสานรวบรวมรายละเอียดความต้องการปัจจัยในการผลิตชนิดและจำนวนกิจกรรมเกษตรจากเกษตรกรที่เป็นหมู่บ้านเป้าหมาย เพื่อประสานเสนอขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่รับผิดชอบตามรูปแบบหรือลักษณะโครงการที่หน่วยงานกำหนด เช่น ความต้องการขุดบ่อบาดาล ประสานขอรับการสนับสนุนจากสำนักงานทรัพยากรน้ำบาดาลเขต สระเก็บน้ำในไร่นา และการปรับปรุงบำรุงดิน ประสานขอรับการสนับสนุนจากสถานีพัฒนาที่ดิน เมล็ดพันธุ์ข้าวขอรับการสนับสนุนจากศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว

ส่วนพันธุ์สัตว์ขอรับการสนับสนุนจากสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ส่วนการพัฒนาธุรกิจ/กิจกรรมของกลุ่ม/องค์กร ประสาน
สำนักงานสหกรณ์จังหวัด/สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ และภาคเอกชนเป็นต้น

ขั้นที่ ๓ การติดตามความก้าวหน้าโครงการ

สภาเกษตรกรจังหวัดและสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดติดตามความก้าวหน้าและปัญหาอุปสรรคการ
ดำเนินโครงการ เพื่อ

๓.๑) จัดทำสรุปผลการดำเนินงานรายไตรมาส ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะทางพัฒนาแก้ไขปัญหา

๓.๒) จัดทำสรุปผลการดำเนินงานสิ้นปี ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะทางพัฒนาแก้ไขปัญหา

๓.๓) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องช่วยแก้ไขปัญหาอุปสรรคการดำเนินโครงการ

ทั้งนี้ให้สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัด และพนักงานสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด จังหวัดละ ๒ ราย
จำนวน ๗๗ จังหวัด รวม ๑๕๔ ราย ออกปฏิบัติงานติดตามผลการปฏิบัติงานรวม ๕,๔๓๙ หมู่บ้าน หมู่บ้านละ ๒ ครั้ง
ครั้งละ ๑ วัน

๖. ปฏิทินการปฏิบัติงาน

กิจกรรมหลัก	เป้าหมาย	งบประมาณ	ปีงบประมาณ			หน่วยงาน
		(บาท)	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔	รับผิดชอบ
<u>กิจกรรมที่ ๑ สร้างกลไกเพื่อดำเนินโครงการและสร้างศูนย์</u>						
<u>สัมมาชีพต้นแบบระดับตำบล</u>						
<u>ขั้นที่ ๑ สร้างกลไกเพื่อดำเนินโครงการ</u>						
๑.๑ จัดประชุมคณะกรรมการบริหารโครงการ	๒๑ คน ปีละ ๖ ครั้ง	๑,๒๕๔,๙๖๐	๖ ครั้ง	๖ ครั้ง	๖ ครั้ง	สกกช.
			๔๑๘,๓๒๐	๔๑๘,๓๒๐	๔๑๘,๓๒๐	
๑.๒ จัดประชุมคณะกรรมการดำเนินโครงการระดับจังหวัด	๓๕ คน ปีละ ๖ ครั้ง	๔๔,๕๖๑,๗๐๐	๖ ครั้ง	๖ ครั้ง	๖ ครั้ง	สกกจ.
			๑๔,๘๕๓,๙๐๐	๑๔,๘๕๓,๙๐๐	๑๔,๘๕๓,๙๐๐	
<u>ขั้นที่ ๒ คัดเลือกศูนย์สัมมาชีพต้นแบบระดับตำบล</u>						
	๕,๔๓๙ ศูนย์/ตำบล	-	๑,๘๑๓ ศูนย์	๑,๘๑๓ ศูนย์	๑,๘๑๓ ศูนย์	คกก.ดำเนิน
			-	-	-	โครงการจังหวัด
<u>ขั้นที่ ๓ พัฒนาศูนย์สัมมาชีพต้นแบบระดับตำบล</u>						
๓.๑.๑ สำรวจข้อมูลสภาพเศรษฐกิจของครัวเรือนเกษตรกร	๗๗ จังหวัดๆละ ๒ ราย	๔,๒๙๖,๖๐๐	๑,๘๑๓ ราย	๑,๘๑๓ ราย	๑,๘๑๓ ราย	พนักงาน สกกจ.
โดยพนักงานและสมาชิก สกก. ดำเนินการสำรวจ	รวม ๑๕๔ ราย ปฏิบัติงาน		๑,๔๓๒,๒๐๐	๑,๔๓๒,๒๐๐	๑,๔๓๒,๒๐๐	สมาชิก สกกจ.
	๖ วัน สำรวจ ๕,๔๓๙ ราย					
๓.๑.๒ บันทึก วิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ	๕,๔๓๙ ราย	๕๔๓,๙๐๐	๑,๘๑๓ ราย	๑,๘๑๓ ราย	๑,๘๑๓ ราย	จ้าง จนนท.
			๑๘๑,๓๐๐	๑๘๑,๓๐๐	๑๘๑,๓๐๐	
๓.๑.๓ นำเกษตรกรศูนย์สัมมาชีพต้นแบบศึกษาดูงานกิจกรรม	๕,๔๓๙ ราย	๖๑,๘๒๐,๑๐๐	๑,๘๑๓ ราย	๑,๘๑๓ ราย	๑,๘๑๓ ราย	พนักงาน สกกจ.
เกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่โครงการอันเนื่อง	หลักสูตร ๕ วัน		๒๐,๖๐๖,๗๐๐	๒๐,๖๐๖,๗๐๐	๒๐,๖๐๖,๗๐๐	สมาชิก สกกจ.
มาจากพระราชดำริรวมทั้งนำเกษตรกรไปศึกษาดูงานการใช้						
เทคโนโลยี นวัตกรรม ที่หน่วยงานทดลอง/วิจัย						
๑.๓ โครงการสำรวจและแบบแผนแม่บทฯ/ถั่ว ๑.๑						

กิจกรรมหลัก	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)	ปีงบประมาณ			หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔	
๓.๑.๔ จัดอบรมถ่ายทอดความรู้การวางแผนพัฒนาเกษตร ในฟาร์ม	๕,๔๓๙ ราย ปีละ ๕ ครั้ง ครั้งละ ๒ วัน	๓๕,๔๕๖,๑๐๐	๑,๘๑๓ ราย ๑๑,๘๑๘,๗๐๐	๑,๘๑๓ ราย ๑๑,๘๑๘,๗๐๐	๑,๘๑๓ ราย ๑๑,๘๑๘,๗๐๐	พนักงานสกกจ. สมาชิก สกกจ.
๓.๑.๕ ประสานหน่วยงานราชการขอรับการสนับสนุนปัจจัย การผลิตให้แก่เกษตรกรศูนย์สัมมาชีพต้นแบบ	๕,๔๓๙ ราย	-	๑,๘๑๓ ราย -	๑,๘๑๓ ราย -	๑,๘๑๓ ราย -	พนักงานสกกจ. สมาชิก สกกจ.
๓.๑.๖ รวบรวมองค์ความรู้ จากศูนย์สัมมาชีพต้นแบบจัดทำ รูปเล่มและบันทึกเป็นฐานข้อมูล	๕,๔๓๙ ราย	๖,๗๓๙,๙๕๐	๑,๘๑๓ ราย ๒,๒๔๖,๖๕๐	๑,๘๑๓ ราย ๒,๒๔๖,๖๕๐	๑,๘๑๓ ราย ๒,๒๔๖,๖๕๐	พนักงานสกกจ. สมาชิก สกกจ.
<u>ขั้นที่ ๔ จัดประชุมสัมมนาสร้างความเข้าใจแนวทางดำเนิน</u> <u>โครงการ และติดตามผลการดำเนินโครงการ</u>						
๔.๑ จัดประชุมชี้แจงเกษตรกรศูนย์สัมมาชีพต้นแบบครั้งที่ ๑ เพื่อสร้างความเข้าใจแนวทางดำเนินโครงการ	๕,๔๓๙ ราย หลักสูตร ๒ วัน	๑๖,๗๙๑,๓๖๐	๑,๘๑๓ ราย ๕,๕๙๗,๑๒๐	๑,๘๑๓ ราย ๕,๕๙๗,๑๒๐	๑,๘๑๓ ราย ๕,๕๙๗,๑๒๐	พนักงานสกกจ. สมาชิก สกกจ.
๔.๒ จัดประชุมชี้แจงเกษตรกรศูนย์สัมมาชีพต้นแบบ ครั้งที่ ๒ เพื่อติดตามความก้าวหน้าผลการดำเนินโครงการ	๕,๔๓๙ ราย หลักสูตร ๒ วัน	๑๖,๗๙๑,๓๖๐	๑,๘๑๓ ราย ๕,๕๙๗,๑๒๐	๑,๘๑๓ ราย ๕,๕๙๗,๑๒๐	๑,๘๑๓ ราย ๕,๕๙๗,๑๒๐	พนักงานสกกจ. สมาชิก สกกจ.
๔.๓ จัดประชุมชี้แจงเกษตรกรศูนย์สัมมาชีพต้นแบบครั้งที่ ๓ เพื่อรวบรวมผลงานหลังสิ้นสุดโครงการ	๕,๔๓๙ ราย หลักสูตร ๒ วัน	๑๖,๗๙๑,๓๖๐	๑,๘๑๓ ราย ๕,๕๙๗,๑๒๐	๑,๘๑๓ ราย ๕,๕๙๗,๑๒๐	๑,๘๑๓ ราย ๕,๕๙๗,๑๒๐	พนักงานสกกจ. สมาชิก สกกจ.
รวมกิจกรรมที่ ๑		๒๐๕,๐๔๗,๓๙๐	๖๘,๓๔๙,๑๓๐	๖๘,๓๔๙,๑๓๐	๖๘,๓๔๙,๑๓๐	

กิจกรรมหลัก	เป้าหมาย	งบประมาณ	ปีงบประมาณ			หน่วยงาน
		(บาท)	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔	รับผิดชอบ
กิจกรรมที่ ๒ ขยายผล การพัฒนาพื้นที่ต้นแบบ						
ขั้นที่ ๑ คัดเลือกพื้นที่เป้าหมาย พัฒนาองค์ความรู้ และ						
กำหนดโครงการ/กิจกรรมการพัฒนา						
๑.๑ พิจารณาคัดเลือกหมู่บ้านขยายผลโครงการตำบลละ ๑ หมู่บ้าน	๕,๔๓๙ หมู่บ้าน	-	๑,๘๑๓ หมู่บ้าน	๑,๘๑๓ หมู่บ้าน	๑,๘๑๓ หมู่บ้าน	คกก.ดำเนินงาน โครงการจังหวัด
๑.๒ ประชุมชาวบ้านครั้งที่ ๑	๕,๔๓๙ หมู่บ้านละ ๓๐ ราย	๘๓,๗๖๖,๖๐๐	๕๔,๓๙๐ ราย	๕๔,๓๙๐ ราย	๕๔,๔๘๐ ราย	พนักงานสจ.
- ชี้แจงแนวทางดำเนินโครงการ	รวม ๑๖๓,๑๗๐ ราย		๒๗,๙๒๒,๒๐๐	๒๗,๙๒๒,๒๐๐	๒๗,๙๒๒,๒๐๐	สมาชิกสจ.
- การสำรวจข้อมูลสภาพเศรษฐกิจครัวเรือนเกษตรกร	หลักสูตร ๑ วัน					
- รับสมัครเกษตรกรไปศึกษาดูงาน						
๑.๓ จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการขยายผล พร้อมนำเกษตรกร ศึกษาดูงานศูนย์สัมมาชีวะต้นแบบและโครงการอันเนื่อง มาจากพระราชดำริ	๕,๔๓๙ หมู่บ้านละ ๑๐ ราย รวม ๕๔,๓๙๐ ราย หลักสูตร ๓ วัน	๒๐๘,๗๐๕,๙๕๐	๑๘,๑๓๗ ราย ๖๙,๕๖๘,๖๕๐	๑๘,๑๓๗ ราย ๖๙,๕๖๘,๖๕๐	๑๘,๑๓๗ ราย ๖๙,๕๖๘,๖๕๐	พนักงานสจ. สมาชิกสจ.
๑.๔ จัดฝึกอบรมหลักสูตรการสำรวจข้อมูลสภาพเศรษฐกิจ ของครัวเรือนเกษตรกรแก่อาสาสมัคร	๕,๔๓๙ ราย หลักสูตร ๓ วัน	๓๐,๔๓๔,๙๔๐	๑,๘๑๓ ราย ๑๐,๑๔๔,๙๘๐	๑,๘๑๓ ราย ๑๐,๑๔๔,๙๘๐	๑,๘๑๓ ราย ๑๐,๑๔๔,๙๘๐	พนักงานสจ. สมาชิกสจ.
๑.๕ อาสาสมัครดำเนินการสำรวจข้อมูล	อาสาสมัคร ๕,๔๓๙ คน สำรวจข้อมูลเกษตรกร ๑๖๓,๑๗๐ราย	๑๙,๐๓๖,๕๐๐	๑,๘๑๓ ราย ๖,๓๔๕,๕๐๐	๑,๘๑๓ ราย ๖,๓๔๕,๕๐๐	๑,๘๑๓ ราย ๖,๓๔๕,๕๐๐	พนักงานสจ. สมาชิกสจ.
๑.๖ ดำเนินการบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสำรวจวิเคราะห์และ ประมวลผลให้เข้าใจง่าย	๕,๔๓๙ หมู่บ้านละ ๓๐ ราย รวม ๑๖๓,๑๗๐ ราย	๔,๑๕๘,๐๐๐	๕๔,๔๘๐ ราย ๑,๓๘๖,๐๐๐	๕๔,๔๘๐ ราย ๑,๓๘๖,๐๐๐	๕๔,๔๘๐ ราย ๑,๓๘๖,๐๐๐	จ้างพนักงาน

กิจกรรมหลัก	เป้าหมาย	งบประมาณ	ปีงบประมาณ			หน่วยงาน
		(บาท)	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔	รับผิดชอบ
๑.๗ ประชุมชาวบ้าน ครั้งที่ ๒ และผู้ที่เกี่ยวข้องรูปแบบ	๕,๔๓๙ หมู่บ้านฯละ๔๐ ราย	๓๘๒,๓๓๔,๗๐๐	๗๒,๕๒๐ ราย	๗๒,๕๒๐ ราย	๗๒,๕๒๐ ราย	พนักงานสจ.
ประชาชนรัฐ	รวม ๒๑๗,๕๖๐ ราย		๑๒๗,๔๔๔,๙๐๐	๑๒๗,๔๔๔,๙๐๐	๑๒๗,๔๔๔,๙๐๐	สมาชิกสจ.
- เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างง่าย	แยกเป็น ๓ ปี					
- กำหนดโครงการ/กิจกรรม พัฒนาแก้ไขปัญหา						
<u>ขั้นที่ ๒ ดำเนินการพัฒนาพื้นที่</u>						
๒.๑ จัดประชุมชาวบ้านครั้งที่ ๓ เพื่อเริ่มดำเนินกิจกรรม	๕,๔๓๙ หมู่บ้านฯละ๓๐ ราย	๔๗๑,๕๐๘,๒๐๐	๕๔,๓๙๐ ราย	๕๔,๓๙๐ ราย	๕๔,๓๙๐ ราย	พนักงานสจ.
เกษตรกรในหมู่บ้านขยายผล	รวม ๑๖๓,๑๗๐ ราย และรวม		๑,๘๑๓ กลุ่ม/องค์กร	๑,๘๑๓ กลุ่ม/องค์กร	๑,๘๑๓ กลุ่ม/องค์กร	สมาชิกสภ.
	ตัวจัดตั้งกลุ่ม/องค์กร ๕,๔๓๙		๑๕๗,๑๖๙,๔๐๐	๑๕๗,๑๖๙,๔๐๐	๑๕๗,๑๖๙,๔๐๐	พด.ปศ.ปม.
	กลุ่ม/องค์กร แยกเป็น ๓ ปี					กษ. สจ.
<u>ขั้นที่ ๓ ติดตามความก้าวหน้าโครงการ</u>	๗๗ จังหวัดฯละ ๒ คน	๔,๘๕๑,๐๐๐	๑,๘๑๓ หมู่บ้าน	๑,๘๑๓ หมู่บ้าน	๑,๘๑๓ หมู่บ้าน	พนักงานสจ.
<u>ติดตามความก้าวหน้าหมู่บ้านขยายผลโครงการ</u>	รวม ๑๕๔ คน ปฏิบัติงาน		๑,๖๑๗,๐๐๐	๑,๖๑๗,๐๐๐	๑,๖๑๗,๐๐๐	สมาชิกสจ.
	๕,๔๓๙ หมู่บ้านฯละ ๒ วัน					
รวมกิจกรรมที่ ๒ ขยายผลศูนย์ต้นแบบสู่หมู่บ้าน		๑,๒๐๔,๗๙๕,๘๙๐	๔๐๑,๕๙๘,๖๓๐	๔๐๑,๕๙๘,๖๓๐	๔๐๑,๕๙๘,๖๓๐	
รวมกิจกรรมที่ ๑ และกิจกรรมที่ ๒		๑,๔๐๙,๘๔๓,๒๘๐	๔๖๙,๙๔๗,๗๖๐	๔๖๙,๙๔๗,๗๖๐	๔๖๙,๙๔๗,๗๖๐	

๗. ระยะเวลาดำเนินโครงการ

รวม ๓ ปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ – ๒๕๖๔

๘. งบประมาณ รวม ๓ ปี เป็นเงิน ๑,๔๐๙,๘๔๓,๒๘๐ บาท

(หนึ่งพันสี่ร้อยเก้าแสนแปดแสนสี่หมื่นสามพันสองร้อยแปดสิบบาทถ้วน)

- ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ เป็นเงิน ๔๖๙,๙๔๗,๗๖๐ บาท
- ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ เป็นเงิน ๔๖๙,๙๔๗,๗๖๐ บาท
- ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ เป็นเงิน ๔๖๙,๙๔๗,๗๖๐ บาท

๙. หน่วยงานรับผิดชอบ

หน่วยงานหลัก สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ/สภาเกษตรกรจังหวัดและสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด
หน่วยงานร่วมดำเนินการ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด โครงการชลประทานจังหวัด สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานประมงจังหวัด สำนักงานสหกรณ์จังหวัด ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด สำนักงานการค้าภายในจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด

๑๐. ตัวชี้วัด

๑๐.๑ เชิงปริมาณ

(๑) ร้อยละ ๗๐ ของเกษตรกรศูนย์สมาชิกพัฒนาแบบตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับตำบล สามารถพัฒนากิจกรรมเกษตรในฟาร์มได้อย่างน้อย ๓ กิจกรรม

(๒) ร้อยละ ๗๐ ของหมู่บ้านเป้าหมาย สามารถขยายผลทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้

๑๐.๒ เชิงคุณภาพ

(๑) ร้อยละ ๖๐ ของกลุ่ม/องค์กรในหมู่บ้านขยายผลสามารถดำเนินธุรกิจ/กิจกรรมให้บริการ สมาชิก รวม ๓ ปี ๓,๒๖๓ องค์กรเฉลี่ยปริมาณธุรกิจองค์กรละ ๑๕,๐๐๐ บาท รวมทั้งสิ้น ๔๘.๙๕ ล้านบาท

(๒) ร้อยละ ๗๐ ของเกษตรกรหมู่บ้านเป้าหมายขยายผลสามารถลดรายจ่ายทางการเกษตร รายจ่ายในครัวเรือน รวมทั้งสามารถเพิ่มรายได้เฉลี่ยปีละ ๑๔,๔๐๐ บาท/ครัวเรือน รวม ๑๑๔,๒๑๙ ราย มูลค่า ๑,๖๔๔ ล้านบาท

๑๑. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑๑.๑ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการปรับเปลี่ยนไปทำเกษตรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้สามารถลดต้นทุนการผลิต ลดความเสี่ยงจากการผลิตเชิงเดี่ยว เกิดความมั่นคงในอาชีพ

๑๑.๒ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสามารถพัฒนาองค์ความรู้การทำเกษตรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการเทคโนโลยี/นวัตกรรมไปประยุกต์ใช้ต่อยอดกิจกรรมเกษตรที่ทำอยู่เดิม

๑๑.๓ เกิดความร่วมมือของเกษตรกรในพื้นที่รวมกลุ่มดำเนินธุรกิจ/กิจกรรมส่งผลให้เกิดการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจในพื้นที่เพิ่มขึ้น

๑๑.๔ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้น และมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างยั่งยืนและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ผู้เสนอโครงการ
(.....)
ตำแหน่ง.....

ผู้เห็นชอบโครงการ
(.....)
ตำแหน่ง.....

ผู้อนุมัติโครงการ
(.....)
ตำแหน่ง.....

(ร่าง) สรุปย่อโครงการศูนย์สัมมาชีพต้นแบบตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างเกษตรกรสัมมาชีพต้นแบบตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั่วประเทศ
ตำบลละ ๑ ศูนย์/ราย
๒. เพื่อขยายผลการทำจากศูนย์สัมมาชีพต้นแบบสู่หมู่บ้านเป้าหมาย ตำบลละ ๑ หมู่บ้าน

เป้าหมาย

๑. เกษตรกรเข้าร่วมโครงการสัมมาชีพต้นแบบตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ตำบลละ ๑ ศูนย์/ราย รวม ๓ ปี จำนวน ๕,๔๓๙ ศูนย์/ราย
๒. ขยายผลทำการเกษตรจากศูนย์สัมมาชีพต้นแบบฯ สู่เกษตรกรหมู่บ้านเป้าหมาย ตำบลละ
๑ หมู่บ้านละ ๓๐ ราย รวม ๕,๔๓๙ หมู่บ้าน รวมเกษตรกร ๓ ปี ๑๖๓,๑๗๐ ราย

กิจกรรม/ขั้นตอน

๑. กิจกรรมที่ ๑ สร้างเกษตรกรศูนย์สัมมาชีพต้นแบบตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับตำบล ๕,๔๓๙ ศูนย์/ราย

๑.๑ สร้างกลไกเพื่อดำเนินโครงการ

- ประชุมคณะกรรมการบริหารโครงการฯ ส่วนกลาง
- ประชุมคณะกรรมการดำเนินโครงการระดับจังหวัด

๑.๒ คัดเลือกเกษตรกรศูนย์สัมมาชีพต้นแบบฯ

๑.๓ พัฒนาศูนย์สัมมาชีพต้นแบบตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๕,๔๓๙ ศูนย์/ราย

- สำรวจข้อมูลสภาพเศรษฐกิจของครัวเรือน
- นำเกษตรกรศูนย์สัมมาชีพต้นแบบฯ ศึกษาดูงาน
- ประชุมชี้แจงผลการวิเคราะห์สภาพเศรษฐกิจของครัวเรือน และกำหนดแผนพัฒนากิจกรรมเกษตรในฟาร์ม
- จัดอบรมถ่ายทอดความรู้พัฒนากิจกรรมเกษตรตามที่เกษตรกรต้นแบบประสงค์กำหนดแผนไว้
- รวบรวมความต้องการปัจจัยการผลิตจากเกษตรกรศูนย์สัมมาชีพต้นแบบฯ เพื่อประสานขอรับการสนับสนุนหน่วยงานที่รับผิดชอบ
- รวบรวมองค์ความรู้จากเกษตรกรต้นแบบฯ จัดทำรูปเล่ม

๑.๔ จัดประชุมสัมมนา เพื่อสร้างความเข้าใจแนวทางดำเนินโครงการ/ติดตามความก้าวหน้าและรวบรวมผลการดำเนินงาน

๒. กิจกรรมที่ ๒ ขยายผลการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบสู่หมู่บ้านเป้าหมายในพื้นที่

๒.๑ คัดเลือกพื้นที่เป้าหมาย พัฒนาองค์ความรู้และกำหนดโครงการ/กิจกรรม พัฒนาและแก้ไขปัญหาการเกษตร รวม ๓ ปี ๕,๔๓๙ หมู่บ้าน

๑๖๓,๑๗๐ ราย

๒.๒ ประชุมชาวบ้านครั้งที่ ๑ ชี้แจงแนวท้าวดำเนินโครงการและการสำรวจข้อมูล

๒.๓ จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการขยายผลพร้อมนำผู้แทนเกษตรกรที่สนใจไปศึกษาดูงาน ๓ ปี หมู่บ้านละ ๑๐ ราย รวม ราย

๒.๔ จัดอบรมอาสาสมัคร หลักสูตร การสำรวจข้อมูลสภาพเศรษฐกิจของครัวเรือนเกษตรกรและดำเนินการสำรวจ

๒.๕ ประชุมชาวบ้านครั้งที่ ๒ เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสำรวจ พร้อมกำหนดโครงการ/กิจกรรมพัฒนาแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรที่สอดคล้องกับสภาพภูมิสังคม

๒.๖ ประชุมชาวบ้านครั้งที่ ๓ เริ่มดำเนินกิจกรรมเกษตรในพื้นที่ และสร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม/องค์กรเกษตรกร

- รวบรวมข้อมูลความต้องการสนับสนุนปัจจัยการผลิตจากเกษตรกรหมู่บ้านเป้าหมายเพื่อประสานขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานรับผิดชอบ

ผลผลิต (Output)

เชิงปริมาณ

๑. ร้อยละ ๗๐ ของเกษตรกรศูนย์สัมมาชีพต้นแบบตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับตำบล สามารถพัฒนากิจกรรมเกษตรในฟาร์มได้อย่างน้อย ๓ กิจกรรม
๒. ร้อยละ ๗๐ ของหมู่บ้านเป้าหมาย สามารถขยายผลทำการเกษตรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้

เชิงคุณภาพ

๓. ร้อยละ ๖๐ ของกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรในหมู่บ้านขยายผล สามารถดำเนินธุรกิจ/กิจกรรมให้บริการ สมาชิกรวม ๓ ปี ๓,๒๖๓ องค์กรเฉลี่ยปริมาณธุรกิจองค์กรละ ๑๕,๐๐๐ บาท รวมทั้งสิ้น ๔๘.๙๔ ล้านบาท

ผลลัพธ์ (Outcome)

เชิงคุณภาพ

๑. ร้อยละ ๗๐ ของเกษตรกรหมู่บ้านเป้าหมายขยายผล สามารถลดรายจ่ายทางการเกษตร รายจ่ายในครัวเรือน รวมทั้งสามารถเพิ่มรายได้เฉลี่ยปีละ ๑๔,๔๐๐ บาท/ครัวเรือน รวม ๑๑๔,๒๑๙ รายมูลค่า ๑,๖๔๔ ล้านบาท

หน่วยงานหลัก	สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ / สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด/สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด
หน่วยงานสนับสนุน	สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด โครงการชลประทานจังหวัด สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานประมงจังหวัด สำนักงานสหกรณ์จังหวัด ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด สำนักงานการค้าภายในจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด
ระยะเวลาดำเนินงาน	๓ ปี ปี ๒๕๖๒ – ปี ๒๕๖๔
งบประมาณ	๑,๔๐๙,๘๔๓,๒๘๐ บาท แยกเป็นปีละ ๔๖๙,๙๔๗,๗๖๐ บาท

ตัวอย่างโครงการ

ชื่อโครงการที่ ๒ โครงการพัฒนาการผลิตมันสำปะหลังเพื่อเพิ่มมูลค่าอย่างยั่งยืน

หลักการและเหตุผล จังหวัด ก. มีสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่ ข้าว อ้อย และมันสำปะหลัง ตามลำดับ โดยมีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังประมาณ ๒.๓ แสนไร่ เพื่อส่งโรงงานแป้งมันสำปะหลัง การผลิตมันสำปะหลังที่ผ่านมา มีผลผลิตเฉลี่ยประมาณ ๓.๓-๔ ตันต่อไร่ เนื่องจากพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่อาศัยน้ำฝน คุณภาพดินมี Organic Matter ต่ำ มีปัญหาค่าแรงงานและขาดแคลนแรงงาน ปุ๋ยเคมีและสารเคมีมีราคาแพงขึ้น ปัญหาราคาขายผลผลิตตกต่ำบางฤดูกาล อย่างไรก็ตามมีเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จโดยนำความรู้ทางวิชาการเกษตรผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่ การเลือกใช้พันธุ์มันสำปะหลังที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เทคนิควิธีการเตรียมท่อนพันธุ์ ปลูกระยะห่างระหว่างต้นและระหว่างแถวที่เหมาะสม ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมี ปรับสภาพดินเก็บเกี่ยวในช่วงอายุที่หัวมันแก่ มีเปอร์เซ็นต์แป้งสูง ฯลฯ ช่วยให้ได้สามารถเพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุนการผลิต ตลอดจนมีการรวมกลุ่มแปรรูปเพิ่มมูลค่า เช่น มันเส้นสะอาดเพื่อขายได้ราคาสูงขึ้น จึงควรดำเนินโครงการพัฒนาการผลิตมันสำปะหลังเพื่อเพิ่มมูลค่าอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรสามารถเพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง
๒. สร้างความเข้มแข็งการรวมตัวของเกษตรกร ในด้านการจัดการธุรกิจขององค์กร รวมทั้งการแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่มจากมันสำปะหลัง

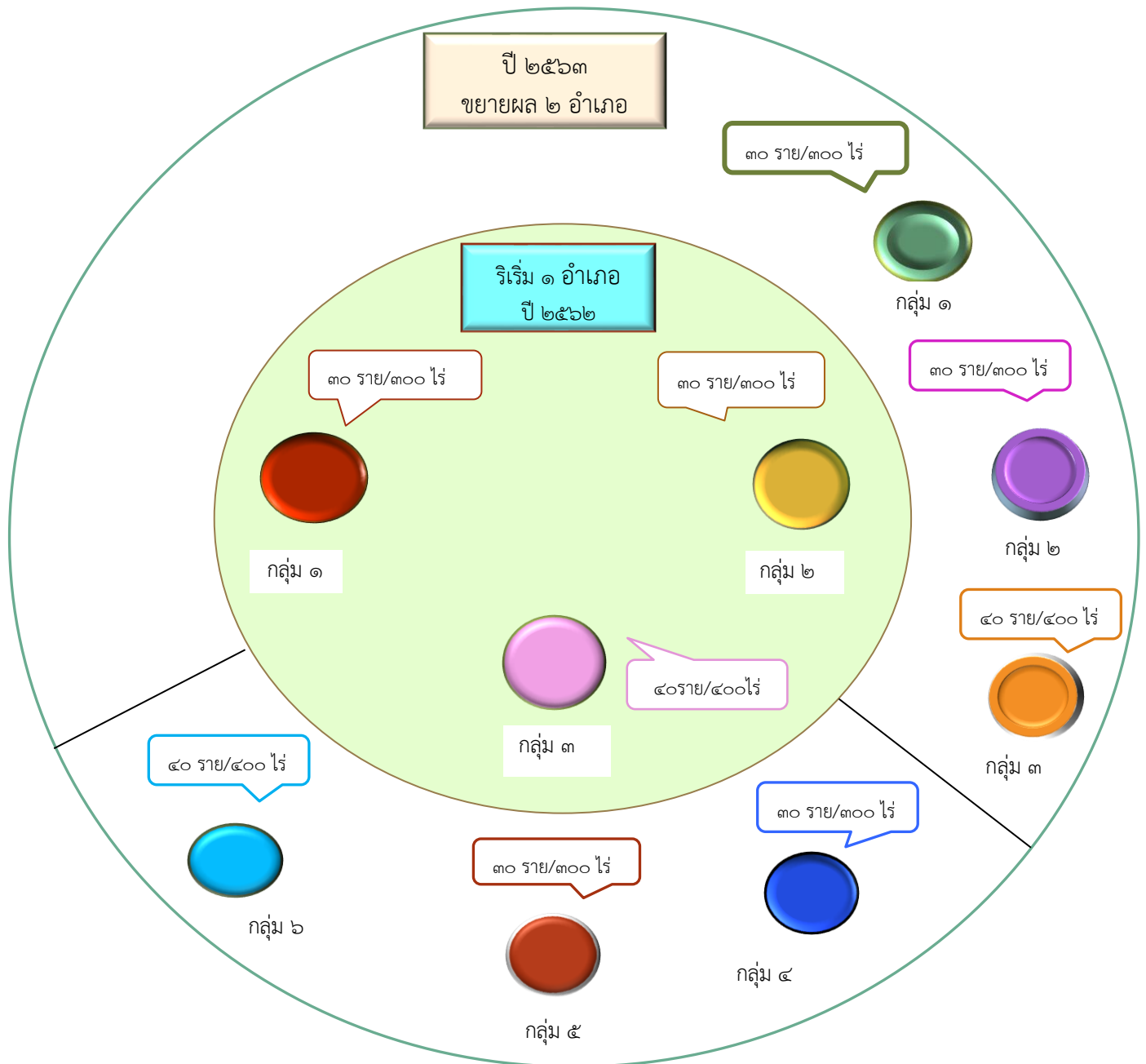
เป้าหมาย

- ปี ๒๕๖๒ ดำเนินการในพื้นที่อำเภอ A จำนวนเกษตรกร ๑๐๐ ราย พื้นที่ ๑,๐๐๐ ไร่
 ปี ๒๕๖๓ ดำเนินการเพิ่มขึ้นในพื้นที่อีก ๒ อำเภอ รวมเกษตรกร ๒๐๐ ราย พื้นที่ ๒,๐๐๐ ไร่

ระยะเวลาโครงการ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ และ ๒๕๖๓ รวม ๒ ปี

การจัดการกลุ่มเป้าหมาย

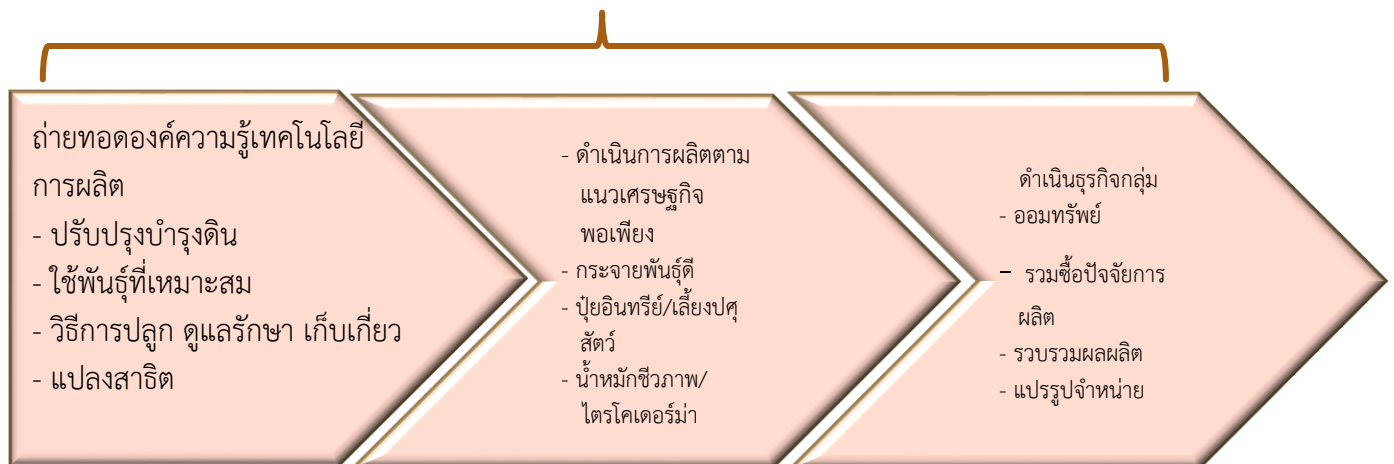
Road Map โครงการพัฒนาการผลิตมันสำปะหลังเพื่อเพิ่มมูลค่าอย่างยั่งยืน

ผลลัพธ์

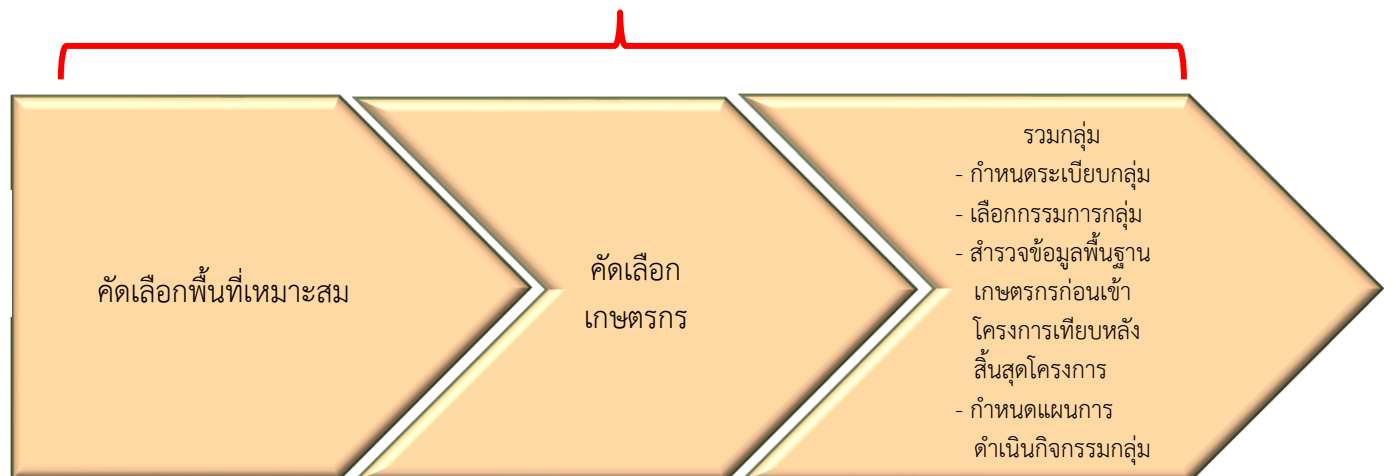
ขั้น

ดำเนินการ

ขั้นเตรียม

ความพร้อม

วิธีดำเนินงาน

๑. ขั้นเตรียมความพร้อม

๑.๑) สำนักงานเกษตรจังหวัด เสนอคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ ซึ่งมีคณะกรรมการประกอบด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑.๒) ประชุมคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ เพื่อพิจารณาคัดเลือกพื้นที่เป้าหมายโครงการ ซึ่งเป็นพื้นที่ในเขตเหมาะสมแก่การปลูกมันสำปะหลัง พร้อมกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ เช่น เป็นเกษตรกรผู้มีอาชีพปลูกมันสำปะหลัง มีความสมัครใจเข้าร่วมโครงการ ยินดีปฏิบัติตามคำแนะนำและแนวทางดำเนินโครงการ เป็นต้น รวมทั้งกำหนดแผนปฏิบัติงานโครงการ

๑.๓) ประชุมชี้แจงเกษตรกรในพื้นที่เป้าหมาย จำนวน ๒๐๐ ราย เพื่อชี้แจงแนวทางดำเนินโครงการ พร้อมรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ หรือการจัดตั้งกลุ่ม โดยพิจารณากำหนดระเบียบกลุ่ม และคัดเลือกกรรมการกลุ่ม ๗-๙ คน

๑.๔) ประชุมเกษตรกรที่สมัครเข้าร่วมโครงการ เป้าหมาย ๑๐๐ คน เพื่อสำรวจข้อมูลพื้นฐานครัวเรือนเกษตรกรก่อนเข้าร่วมโครงการ ซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลการประกอบอาชีพเกษตรกร รายได้-รายจ่ายการปลูกมันสำปะหลังที่ผ่านมา และรายได้รายจ่ายครัวเรือน เป็นต้น นอกจากนั้นหรือกำหนดแผนการดำเนินงานประจำปีของกลุ่ม

๒. ขั้นตอนการ

๒.๑) จัดอบรมถ่ายทอดความรู้ ครั้งที่ ๑ เป้าหมายเกษตรกร ๑๐๐ ราย หลักสูตร ๑ วัน เกี่ยวกับเรื่อง การเก็บตัวอย่างวิเคราะห์ดิน เพื่อทราบธาตุอาหารในดิน การปรับปรุงบำรุงดินโดยมุ่งการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ เพื่อรักษาสภาพความอุดมสมบูรณ์ของดินอย่างยั่งยืน การคัดเลือกสายพันธุ์มันสำปะหลังที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เทคนิคการเตรียมท่อนพันธุ์ที่เหมาะสม วิธีการตัดโคนท่อนพันธุ์ และระยะทางระหว่างต้น ระหว่างแถว การไถเตรียมดิน ยกร่อง รวมทั้งการบันทึกบัญชีต้นทุนการผลิต เพื่อทราบต้นทุนและรายได้การผลิตมันสำปะหลัง เปรียบเทียบกับก่อนเข้าร่วมโครงการ

๒.๒) จัดอบรมถ่ายทอดความรู้ ครั้งที่ ๒ เป้าหมายเกษตรกร ๑๐๐ ราย หลักสูตร ๑ วัน เกี่ยวกับการดูแลหลังปลูก ได้แก่ การกำจัดวัชพืช กำจัดโรคแมลงศัตรูพืช การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมี การใช้ปุ๋ยชีวภาพ ไตรโคเดอร์มา

๒.๓) จัดอบรมถ่ายทอดความรู้ ครั้งที่ ๓ เป้าหมายเกษตรกร ๑๐๐ ราย หลักสูตร ๑ วัน เกี่ยวกับการเก็บเกี่ยวผลผลิตการตัดเหง้ามันออกจากหัวมัน การขนส่งผลผลิต การเก็บท่อนพันธุ์ไว้ปลูกฤดูต่อไป การกำจัดท่อนพันธุ์ที่เป็นโรคและแมลงทำลาย เพื่อมิให้แพร่ขยายเชื้อฤดูต่อไป

๒.๔) จัดทำแปลงสาธิต โดยแบ่งกลุ่มเป้าหมาย ๑๐๐ ราย ออกเป็น ๓ กลุ่มย่อยๆ ตามพื้นที่หมู่บ้าน ตำบล ประมาณกลุ่มละ ๓๐-๔๐ ราย เพื่อจัดทำแปลงสาธิตให้เกษตรกรในพื้นที่ได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และเปรียบเทียบกับแปลงปลูกทั่วไป โดยดำเนินการสาธิต ๕ เรื่อง ดังนี้

๒.๔.๑) สาธิตระบบน้ำหยด กลุ่มละ ๑ รายๆละ ๒ ไร่ รวมเป้าหมาย ๓ กลุ่ม ๖ ไร่ รวมทั้งสาธิตการใช้โซล่าเซลล์ พลังงานจากแสงอาทิตย์เพื่อประหยัดพลังงาน ซึ่งต้องดำเนินการขุดบ่อบาดาล พร้อมอุปกรณ์เครื่องปั้มน้ำระบบท่อน้ำหยดส่งน้ำไปยังแปลงปลูก และแผงโซล่าเซลล์พร้อมอุปกรณ์ เพื่อแสดงการเจริญเติบโตและผลผลิตมันสำปะหลังแปลงน้ำหยดเปรียบเทียบกับแปลงมันสำปะหลังทั่วไป

๒.๔.๒) สาธิตการเลี้ยงปลุสสัตว์ เช่น หมูป่า(หมูหลุม) กลุ่มละ ๑ ราย รวม ๓ รายๆละ ๕ ตัว หรือโค กระบือ ซึ่งเป็นสัตว์ที่ต้านทานโรค กินพืชต่างๆ รวมทั้งใบมันสำปะหลังตากแห้งสามารถใช้เป็นอาหารได้ เพื่อหวังผลมูลสัตว์และเศษเกลบรองพื้นคอก ใช้เป็นปุ๋ยในไร่มันสำปะหลังไร่ละ ๒๐๐-๓๐๐ กิโลกรัม โดยใช้รูปแบบกระจายพันธุ์ ลูกที่ได้เพศเมียให้เกษตรกรรายอื่นเลี้ยง วิธีการเมื่อได้ลูกคืนให้กลุ่ม ๑ ตัว พร้อมกระจายลูกเพศเมียให้เกษตรกรรายอื่นเลี้ยงต่อไปอีก ๑ ตัว เป็นต้น

๒.๔.๓) สาธิตการผลิตน้ำหมักชีวภาพ และการขยายเชื้อไตรโคเดอร์ม่า เพื่อใช้ฉีดพ่นป้องกันกำจัดศัตรูพืช มีเป้าหมายกลุ่มละ ๑ ราย

๒.๒.๔) สาธิตการปลูกปุ๋ยพืชสด เช่น ปอเทือง เป้าหมายกลุ่มละ ๑ รายๆละ ๒ ไร่ รวม ๓ ราย ๖ ไร่ เพื่อปรับปรุงบำรุงดิน

๒.๔.๕) สาธิตแปลงมันสำปะหลังสายพันธุ์ดี เป้าหมายกลุ่มละ ๑ รายๆละ ๑๐ ไร่ โดยใช้รูปแบบการกระจายพันธุ์ดีให้เกษตรกรรายอื่นต่อไป

๒.๕ เกษตรกรดำเนินการปลูกตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ปรับปรุงดิน ใช้สายพันธุ์มันสำปะหลังที่เหมาะสมกับพื้นที่ เทคนิคการเตรียมท่อนพันธุ์ แخذท่อนพันธุ์ก่อนปลูก ระยะห่างระหว่างแถวระหว่างต้นที่เหมาะสม ใช้ปุ๋ยน้ำชีวภาพ เชื้อไตรโคเดอร์ม่า การเก็บเกี่ยวผลผลิตตามช่วงเวลา ๑๐-๑๒ เดือน

๒.๖ เกษตรกรบันทึกบัญชีต้นทุนการผลิต เป้าหมาย ๑๐๐ ราย เพื่อทราบรายได้-ค่าใช้จ่ายการผลิตมันสำปะหลังตามวิธีการโครงการ หลังสิ้นสุดโครงการ เปรียบเทียบกับก่อนเข้าร่วมโครงการ

๒.๗ เกษตรกรร่วมดำเนินธุรกิจของกลุ่ม เช่น ธุรกิจอมทรัพย์ รวมซื้อปัจจัยการผลิตผ่านกลุ่ม ช่วยลดต้นทุนการผลิตเมื่อรวมซื้อจำนวนมาก ดำเนินกิจกรรมใช้เครื่องจักรกลร่วมกัน เช่น เครื่องยกร่อง และเครื่องพรวนดินกำจัดวัชพืช ซึ่งสามารถใช้ร่วมกันในกลุ่ม

๒.๘ การสนับสนุนอุปกรณ์แปรรูปมันเส้นสะอาด เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มของกลุ่ม โดยเป้าหมายเกษตรกรทั้งหมด ๑๐๐ ราย พื้นที่ปลูก ๑,๐๐๐ ไร่ หรือร่วมกันจัดหาพื้นที่สาธารณะประโยชน์ หรือที่ดินที่มีผู้มอบให้ก่อสร้างโรงงานแปรรูปมันเส้นสะอาด แล้วใช้งบประมาณที่ได้รับสนับสนุนจากจังหวัดจัดซื้อเครื่องสับมันเส้นสร้างลานตากมัน และโรงคลุมเครื่องจักร โดยตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการโรงงานแปรรูป

๒.๙ สนับสนุนเครื่องยกร่องปลูกมัน และเครื่องพรวนดินกำจัดวัชพืช เป้าหมายกลุ่ม ละ ๑ ราย รวม ๓ ราย เพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกัน ในกิจกรรมการใช้เครื่องจักรกลของกลุ่ม

๒.๑๐ ดำเนินการรวบรวมหัวมันสดจากเกษตรกรสมาชิก เพื่อแปรรูปเป็นมันเส้นสะอาดจำหน่ายเพื่อเพิ่มมูลค่า

๓. การติดตามนิเทศงาน

โดยหน่วยงานหลักสำนักงานเกษตรจังหวัด และหน่วยงานร่วมดำเนินการออกติดตามให้คำแนะนำการดำเนินกิจกรรมแก่เกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย เป็นระยะๆ

๔. การติดตามความก้าวหน้าและสรุปผลการดำเนินงาน

โดยฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการฯ ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินกิจกรรมโครงการให้เป็นไปตามแผน และร่วมกับสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ สภาเกษตรกรจังหวัด จัดทำสรุปผลที่เกษตรกรได้รับหลังสิ้นสุดโครงการเทียบกับก่อนเข้าร่วมโครงการ

ปฏิทินการปฏิบัติงาน

กิจกรรม	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)	ปีงบประมาณ ๒๕๖๒				ปีงบประมาณ ๒๕๖๓	ผลผลิต	หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ไตรมาสที่ ๑	ไตรมาสที่ ๒	ไตรมาสที่ ๓	ไตรมาสที่ ๔			
๑. <u>ขั้นเตรียมความพร้อม</u>									
๑.๑) เสนอคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ	๑ คณะ	-					-		สนง.เกษตรจังหวัด
๑.๒) ประชุมคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกพื้นที่เป้าหมายและกำหนดเกณฑ์การพิจารณารับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ รวมทั้งกำหนดแผนปฏิบัติงานโครงการ และติดตามผลการปฏิบัติงานโครงการ	๔ ครั้ง	๑๒,๐๐๐					๔ ครั้ง ๑๒,๐๐๐	ได้พื้นที่เป้าหมายโครงการ	เลขานุการคณะกรรมการฯ
๑.๓) ประชุมชี้แจงเกษตรกรในพื้นที่เป้าหมาย - ชี้แจงแนวทางดำเนินโครงการ - รับสมัครเกษตรกรเข้าโครงการ - พิจารณากำหนดระเบียบกลุ่ม - คัดเลือกกรรมการกลุ่ม	๒๐๐ ราย	๔๖,๐๐๐					๔๐๐ ราย ๙๒,๐๐๐	ได้ เกษตรกร เป้าหมาย	- สนง.เกษตรจังหวัด - สภาเกษตรกรจังหวัด - สนง.สหกรณ์จังหวัด - ธกส.
๑.๔) ประชุมเกษตรกรที่รับสมัครเข้าโครงการ - สรุปรวข้อมูลพื้นฐานเกษตรกรก่อนเข้าโครงการ - กำหนดแผนการดำเนินงานประจำปีของกลุ่ม	๑๐๐ ราย/ ๑,๐๐๐ ไร่	๗๘,๐๐๐					๒๐๐ ราย/ ๒,๐๐๐ ไร่ ๑๕๖,๐๐๐	ได้แผนการดำเนิน กิจกรรมกลุ่ม	- สนง.เกษตรจังหวัด - สภาเกษตรกรจังหวัด - สนง.สหกรณ์จังหวัด - ธกส.

กิจกรรม	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)	ปีงบประมาณ ๒๕๖๒				ปีงบประมาณ ๒๕๖๓	ผลผลิต	หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ไตรมาสที่ ๑	ไตรมาสที่ ๒	ไตรมาสที่ ๓	ไตรมาสที่ ๔			
๒. ขั้นตอนการ ๒.๑) จัดอบรมถ่ายทอดความรู้การผลิต มันสำปะหลัง ครั้งที่ ๑ - การตรวจวิเคราะห์ดิน/ปรับปรุงดิน - การคัดเลือกสายพันธุ์ที่เหมาะสม - การแช่ท่อนพันธุ์, การเตรียมท่อน พันธุ์ - การไถเตรียมดิน/ระยะปลูก/ ยกร่อง - การบันทึกบัญชีต้นทุนการผลิต	๑๐๐ ราย/ ๑ วัน	๔๒,๖๐๐	←→				๒๐๐ ราย/ ๑ วัน ๘๕,๒๐๐	เกษตรกรร้อยละ ๗๐ มีความรู้ ความเข้าใจ วิธีการเตรียมดิน/ พันธุ์/วิธีการปลูก	- สนง.เกษตรจังหวัด - สถานีพัฒนาที่ดิน - สำนักวิจัยและ พัฒนาการเกษตร - สภาเกษตรกรจังหวัด - สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์
๒.๒) จัดอบรมถ่ายทอดความรู้การผลิต มันสำปะหลัง ครั้งที่ ๒ - การกำจัดวัชพืช - การป้องกันกำจัดโรคแมลง - การใส่ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมี - การใช้ปุ๋ยชีวภาพ, ไตรโคเดอร์มา	๑๐๐ ราย/ ๑ วัน	๔๒,๖๐๐		←→			๒๐๐ ราย/ ๑ วัน ๘๕,๒๐๐	เกษตรกรร้อยละ ๗๐ มีความรู้การ ดูแลแปลงมัน หลังปลูกที่ถูกต้องวิธี	- สนง.เกษตรจังหวัด - สถานีพัฒนาที่ดิน - สำนักวิจัยและ พัฒนาการเกษตร - สภาเกษตรกรจังหวัด
๒.๓) จัดอบรมถ่ายทอดความรู้การผลิต มันสำปะหลัง ครั้งที่ ๓ - การเก็บเกี่ยวผลผลิต/ การตัดเหง้ามัน - การขนส่งผลผลิต	๑๐๐ ราย/ ๑ วัน	๔๒,๖๐๐				→	๒๐๐ ราย/ ๑ วัน ๘๕,๒๐๐	เกษตรกรร้อยละ ๗๐ มีความรู้การ เก็บเกี่ยวผลผลิต มันที่ถูกต้องวิธี	- สนง.เกษตรจังหวัด - สถานีพัฒนาที่ดิน - สำนักวิจัยและ พัฒนาการเกษตร - สภาเกษตรกรจังหวัด

กิจกรรม	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)	ปีงบประมาณ ๒๕๖๒				ปีงบประมาณ ๒๕๖๓	ผลผลิต	หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ไตรมาสที่ ๑	ไตรมาสที่ ๒	ไตรมาสที่ ๓	ไตรมาสที่ ๔			
๒.๔) จัดทำแปลงสาธิตในแต่ละกลุ่ม ๒.๔.๑) สาธิตระบบน้ำหยดกลุ่มละ ๑ รายๆละ ๒ ไร่ พร้อม อุปกรณ์โซล่าเซลล์	๓ ราย/๖ ไร่	๑๕๐,๐๐๐	←→				๖ ราย/๑๒ ไร่ ๓๐๐,๐๐๐	เกษตรกรในพื้นที่ เรียนรู้ความ แตกต่างการใช้น้ำ หยดกับแปลงที่ ไม่ได้ใช้	- สนง.เกษตรจังหวัด - สภาเกษตรกรจังหวัด
๒.๔.๒) สาธิตการเลี้ยงหมูป่า (หมู หลุม) รายละ ๕ ตัวหรือโค/ กระบือ รายละ ๒ ตัว โดยใช้ รูปแบบกระจายพันธุ์	๓ ราย/๑๕ ตัว หรือ ๖ ตัว	๓๐,๐๐๐	←→				๖ ราย/๓๐ ตัว หรือ ๑๒ ตัว ๖๐,๐๐๐	- ได้ผลลัพธ์เป็น ปุ๋ยอินทรีย์ใส่ แปลงมันฯ - มีรายได้เสริม จากการเลี้ยงสัตว์	- สนง.ปศุสัตว์จังหวัด - สภาเกษตรกรจังหวัด
๒.๔.๓) สาธิตการผลิตน้ำหมักชีวภาพ และการขยายเชื้อ ไตรโคเดอร์ม่า กลุ่มละ ๑ ราย	๓ ราย	๑๕,๐๐๐		←→			๖ ราย ๓๐,๐๐๐	เกษตรกรในพื้นที่ ได้เรียนรู้การผลิต และใช้ประโยชน์ น้ำหมักชีวภาพ และเชื้อไตรโค เดอร์ม่า	- สนง.เกษตรจังหวัด - สภาเกษตรกรจังหวัด
๒.๔.๔) สาธิตการปลูกปุ๋ยพืชสด กลุ่มละ ๑ รายๆละ ๒ ไร่	๓ ราย/๖ ไร่	๙,๐๐๐				←→	๖ ราย/๑๒ ไร่ ๑๘,๐๐๐	เกษตรกรในพื้นที่ ได้เรียนรู้การ ปรับปรุงบำรุงดิน โดยปุ๋ยพืชสด	- สถานีพัฒนาที่ดิน

กิจกรรม	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)	ปีงบประมาณ ๒๕๖๒				ปีงบประมาณ ๒๕๖๓	ผลผลิต	หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ไตรมาสที่ ๑	ไตรมาสที่ ๒	ไตรมาสที่ ๓	ไตรมาสที่ ๔			
๒.๔.๕) สาธิตแปลงมันสำปะหลังพันธุ์ดี กลุ่มละ ๑ รายๆละ ๑๐ ไร่ โดยใช้รูปแบบกระจายพันธุ์	๓ ราย/๓๐ ไร่	๒๑,๐๐๐					๖ ราย/๖๐ ไร่ ๔๒,๐๐๐	เกษตรกรได้เรียนรู้การใช้มันสำปะหลังพันธุ์ดีที่เหมาะสมกับพื้นที่	- สนง.เกษตรจังหวัด - สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร
๒.๕) เกษตรกรดำเนินการปลูกตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง - ใช้พันธุ์ที่เหมาะสมกับพื้นที่ - เทคนิควิธีการปลูกตามหลักวิธีการที่ผ่านการอบรม - ใช้ปุ๋ยอินทรีย์, เลี้ยงปศุสัตว์ได้มูล - เก็บเกี่ยวตามระยะเวลาที่ หักมันแก่จัด	๑๐๐ ราย	-					๒๐๐ ราย		- เกษตรกร
๒.๖) บันทึกบัญชีต้นทุนการผลิต	๑๐๐ ราย	-					๒๐๐ ราย		สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์
๒.๗) เกษตรกรร่วมดำเนินธุรกิจของกลุ่ม - ออมทรัพย์ - รวมซื้อปัจจัยการผลิตผ่านกลุ่ม - การใช้เครื่องจักรร่วมกัน	๑๐๐ ราย	-					๒๐๐ ราย	กลุ่มสามารถดำเนินธุรกิจให้บริการสมาชิกอย่างน้อย ๒ ธุรกิจ	- สนง.เกษตรจังหวัด - สนง.สหกรณ์จังหวัด - สนง.สภาเกษตรกรจังหวัด
๒.๘) การสนับสนุนอุปกรณ์แปรรูปมันเส้นสร้างมูลค่าเพิ่มของกลุ่ม - สร้างลานตากซีเมนต์ ๑ ไร่ - เครื่องจักรอุปกรณ์สับมัน กำลังสับ ๑๐ ตัน/ชม. ใช้น้ำมันเชื้อเพลิง - โรงเก็บมันสับแล้วรอส่ง ขนาด ๔๐๐ ตม.บรรจุมันได้ ๑๐๐-๒๐๐ ตัน	๑ กลุ่ม/แห่ง	๑,๘๖๐,๐๐๐					๒ กลุ่ม ๓,๗๒๐,๐๐๐	กลุ่มสามารถดำเนินธุรกิจแปรรูปมันเส้นสะอาดเพิ่มมูลค่า	- สนง.เกษตรจังหวัด

กิจกรรม	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)	ปีงบประมาณ ๒๕๖๒				ปีงบประมาณ ๒๕๖๓	ผลผลิต	หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ไตรมาสที่ ๑	ไตรมาสที่ ๒	ไตรมาสที่ ๓	ไตรมาสที่ ๔			
๒.๙) สนับสนุนเครื่องยกร่องปลูก และ เครื่องพรวนดินกำจัดวัชพืชแต่ละ กลุ่ม เพื่อดำเนินกิจกรรมการใช้ เครื่องจักรกลร่วมกันของกลุ่ม	๓ กลุ่ม/๖ เครื่อง	๓๖๐,๐๐๐					๖ กลุ่ม/ ๑๒ เครื่อง ๗๒๐,๐๐๐	เกษตรกรเรียนรู้ การใช้ เครื่องจักรกล ร่วมกัน ลดปัญหา ขาดแคลน แรงงานและ ค่าจ้างแพง	- สนง.เกษตรจังหวัด
๒.๑๐) กลุ่มดำเนินการรวบรวมผลผลิต ห่มมันสดจากสมาชิกเพื่อแปรรูป เป็นมันเส้นจำหน่าย	ตัน							-	- สนง.เกษตรจังหวัด - สภาเกษตรกรจังหวัด - สนง.พาณิชย์จังหวัด - ธกส.
๓. การติดตามนิเทศก์งาน	๑๐ ราย/ ๒๐วัน	๑๒๘,๐๐๐	 - - - - - 				๒๕๖,๐๐๐	-	- สนง.เกษตรจังหวัด - สถานีพัฒนาที่ดิน - สำนักวิจัยและ พัฒนาการเกษตร - สนง.สหกรณ์จังหวัด - สำนักตรวจบัญชี สหกรณ์ - สภาเกษตรกรจังหวัด - ธกส.

กิจกรรม	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)	ปีงบประมาณ ๒๕๖๒				ปีงบประมาณ ๒๕๖๓	ผลผลิต	หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ไตรมาสที่ ๑	ไตรมาสที่ ๒	ไตรมาสที่ ๓	ไตรมาสที่ ๔			
๔. การติดตามความก้าวหน้าและผลการดำเนินงาน ๔.๑) ติดตามความก้าวหน้าผลการดำเนินงานแต่ละกิจกรรม	ไตรมาสละ ๑ ครั้ง	-						-	- เลขานุการ คณะกรรมการ
๔.๒) สรุปผลที่เกษตรกรได้รับ/ เปรียบเทียบการสำรวจข้อมูลก่อน เข้าโครงการกับต้นทุน และรายได้ หลังสิ้นสุดโครงการ - จัดทำสรุปเล่มรายงานสรุป	๑๐๐ เล่ม	๑๐,๐๐๐					๑๐,๐๐๐		- สนง.เกษตรจังหวัด - สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์ - สภาเกษตรกรจังหวัด
รวม		๒,๘๔๖,๘๐๐					๕,๖๗๑,๖๐๐		

หน่วยงานรับผิดชอบ

หน่วยงานหลัก ได้แก่ สำนักงานเกษตรจังหวัด ก.

หน่วยงานร่วมดำเนินการ ได้แก่ สภาเกษตรกรจังหวัด/ สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด/ สถานีพัฒนาที่ดิน/
สำนักงานวิจัยและพัฒนาการเกษตรจังหวัด/ พาณิชย์จังหวัด/สำนักงานสหกรณ์จังหวัด/
สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัด

งบประมาณโครงการ

๑) ปี ๒๕๖๒	จำนวน	<u>๒,๘๖๘,๘๐๐</u>	บาท	แยกเป็น
งบครุภัณฑ์	จำนวน	<u>๒,๒๘๐,๐๐๐</u>	บาท	
งบดำเนินงาน	จำนวน	<u>๕๘๘,๘๐๐</u>	บาท	
๒) ปี ๒๕๖๓	จำนวน	๕,๖๗๑,๖๐๐	บาท	แยกเป็น
งบครุภัณฑ์	จำนวน	๔,๕๖๐,๐๐๐	บาท	
งบดำเนินงาน	จำนวน	๑,๑๑๑,๖๐๐	บาท	

ตัวชี้วัดโครงการ

- ๑) ได้ผลผลิตมันสำปะหลังเฉลี่ย ๕ ตัน ต่อไร่
- ๒) เปอร์เซ็นต์แป้งเฉลี่ย ร้อยละ ๒๗
- ๓) เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตมันสำปะหลังได้ร้อยละ ๑๐
- ๔) จำหน่ายผลผลิตได้ผลตอบแทนสูงขึ้น

ผลประโยชน์ที่จะได้รับ

- ๑) การดำเนินกิจกรรมกลุ่มมีความต่อเนื่อง และสมาชิกใช้บริการธุรกิจของกลุ่ม สร้างความสามัคคีในชุมชน
- ๒) เกษตรกรในพื้นที่นำรูปแบบการบริหารจัดการแปลงปลูกมันสำปะหลังไปประยุกต์ใช้ ทำให้เศรษฐกิจของเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังในพื้นที่ใกล้เคียงดีขึ้น

ประมาณการค่าใช้จ่ายโครงการพัฒนาการผลิตมันสำปะหลังเพื่อเพิ่มมูลค่าอย่างยั่งยืน

๑. ประชุมคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ ๔ ครั้งๆละ ๑๕ ราย

- ค่าอาหารกลางวัน ๑๕๐ บาท x ๑๕ ราย x ๔ ครั้ง = ๙,๐๐๐ บาท
- ค่าอาหารว่างมีโต๊ะ ๒๕ บาท x ๒ มื้อ x ๑๕ ราย x ๔ ครั้ง = ๓,๐๐๐ บาท

รวม = ๑๒,๐๐๐ บาท

๒. ประชุมชี้แจงเกษตรกรในพื้นที่เป้าหมาย ๒๐๐ ราย

- ค่าอาหารกลางวัน ๑๕๐ บาท x ๒๐๐ ราย = ๓๐,๐๐๐ บาท
- ค่าอาหารว่างมีโต๊ะ ๒๕ บาท x ๒ มื้อ x ๒๐๐ ราย = ๑๐,๐๐๐ บาท
- ค่าเอกสารประกอบการประชุม ๓๐ บาท x ๒๐๐ ราย = ๖,๐๐๐ บาท

รวม = ๔๖,๐๐๐ บาท

๓. ประชุมเกษตรกรที่รับสมัครเข้าร่วมโครงการ ๒๐๐ ราย

- ค่าอาหารกลางวัน ๑๕๐ บาท x ๒๐๐ ราย = ๓๐,๐๐๐ บาท
- ค่าอาหารว่างมีโต๊ะ ๒๕ บาท x ๒ มื้อ x ๒๐๐ ราย = ๑๐,๐๐๐ บาท
- ค่าพาหนะเกษตรกร ๑๖๐ บาท x ๒๐๐ ราย = ๓๒,๐๐๐ บาท
- ค่าเอกสารประชุม ๓๐ บาท x ๒๐๐ ราย = ๖,๐๐๐ บาท

รวม = ๗๘,๐๐๐ บาท

๔. จัดอบรมเกษตรกร ครั้งที่ ๑ จำนวน ๑๐๐ ราย ๑ วัน

- ค่าอาหารกลางวัน ๑๕๐ บาท x ๑๐๐ ราย = ๑๕,๐๐๐ บาท
- ค่าอาหารว่างมีโต๊ะ ๒๕ บาท x ๒ มื้อ x ๑๐๐ ราย = ๕,๐๐๐ บาท
- ค่าพาหนะเกษตรกร ๑๖๐ บาท x ๑๐๐ ราย = ๑๖,๐๐๐ บาท
- ค่าบรรยายวิทยากร ๖ ชั่วโมง x ๖๐๐ บาท = ๓,๖๐๐ บาท
- ค่าเอกสารการอบรม ๓๐ บาท x ๑๐๐ ราย = ๓,๐๐๐ บาท

ค่าใช้จ่ายอบรม ครั้งที่ ๑ = ๔๒,๖๐๐ บาท

ค่าใช้จ่ายอบรม ครั้งที่ ๒ = ๔๒,๖๐๐ บาท

ค่าใช้จ่ายอบรม ครั้งที่ ๓ = ๔๒,๖๐๐ บาท

๕. จัดทำแปลงสาธิต

๕.๑) สาธิตระบบน้ำหยด กลุ่มละ ๑ รายๆละ ๒ ไร่ พร้อมอุปกรณ์โซล่าเซลล์ (ครุภัณฑ์)

	๑ ราย	๓ ราย
- ค่าชุดบ่อบาดาลพร้อมปั้มน้ำ และท่อระบบน้ำหยด	๒๕,๐๐๐ บาท	๗๕,๐๐๐ บาท
- ค่าอุปกรณ์โซล่าเซลล์	๒๕,๐๐๐ บาท	๗๕,๐๐๐ บาท
รวม	๕๐,๐๐๐ บาท	๑๕๐,๐๐๐ บาท

๕.๒) สาธิตการเลี้ยงหมูป่า (หมูหลุม) หรือโคเนื้อ/ กระบือ (ครุภัณฑ์)

	๑ ราย	๓ ราย
- ค่าสร้างคอกสัตว์และพันธุ์/ อาหารหมูป่าเพศเมีย รายละ ๕ ตัว	๑๐,๐๐๐ บาท	๓๐,๐๐๐ บาท
- หรือ ค่าสร้างคอกสัตว์และพันธุ์/ อาหารโคเนื้อหรือกระบือ รายละ ๒ ตัว		
รวม	๑๐,๐๐๐ บาท	๓๐,๐๐๐ บาท

๕.๓) สาธิตการผลิตน้ำหมักชีวภาพ และการขยายเชื้อไตรโคเดอร์ม่า

	๑ ราย	๓ ราย
	๕๐,๐๐๐ บาท	๑๕๐,๐๐๐ บาท
รวม	๕๐,๐๐๐ บาท	๑๕๐,๐๐๐ บาท

๕.๔) สาธิตการปลูกปุยพืชสด กลุ่มละ ๑ รายๆละ ๒ ไร่

	๑ ราย /๒ ไร่	๓ ราย/๖ ไร่
	๓,๐๐๐ บาท	๙,๐๐๐ บาท
รวม	๓,๐๐๐ บาท	๙,๐๐๐ บาท

๕.๕) สาธิตการปลูกมันสำปะหลังดี กลุ่มละ ๑ รายๆละ ๑๐ ไร่

	๑ ราย/๑๐ ไร่	๓ ราย/๓๐ ไร่
	๗,๐๐๐ บาท	๒๑,๐๐๐ บาท
รวม	๗,๐๐๐ บาท	๒๑,๐๐๐ บาท

๖. สนับสนุนอุปกรณ์แปรรูปมันเส้นสร้างมูลค่าเพิ่มของกลุ่ม (ครุภัณฑ์)

	ต่อ ๑ แห่ง	๒ แห่ง
- สร้างลานตากซีเมนต์ ๑ ไร่	= ๕๖๐,๐๐๐ บาท	๑,๑๒๐,๐๐๐ บาท
- เครื่องสับมีขนาดกำลังผลิต ๑๐ ตัน/ชั่วโมง	= ๓๐๐,๐๐๐ บาท	๖๐๐,๐๐๐ บาท
- โรงเก็บมันรอส่งขาย ขนาด ๔๐๐ ตรม. บรรจุได้ ๑๐๐-๒๐๐ ตัน	= ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท	๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

รวม	= ๑,๘๖๐,๐๐๐ บาท	๓,๗๒๐,๐๐๐ บาท
-----	-----------------	---------------

๗. สนับสนุนกิจกรรมการใช้เครื่องจักรกลร่วมกัน (ครุภัณฑ์)

	๓ เครื่อง/ราย	๖ เครื่อง/ราย
- ค่าเครื่องยกทรงปลูก = ๖๐,๐๐๐ บาท x ๓ เครื่อง/ราย	= ๑๘๐,๐๐๐ บาท	๓๖๐,๐๐๐ บาท
- ค่าเครื่องพรวนดินกำจัดวัชพืช = ๖๐,๐๐๐ บาท x ๓ เครื่อง/ราย	= ๑๘๐,๐๐๐ บาท	๓๖๐,๐๐๐ บาท

รวม	= ๓๖๐,๐๐๐ บาท	๗๒๐,๐๐๐ บาท
-----	---------------	-------------

๘. ค่าใช้จ่ายติดตามนิเทศงานของเจ้าหน้าที่ หน่วยงานร่วมปฏิบัติงาน

- ค่าเบี้ยเลี้ยง ๒๔๐ บาท x ๑๐ ราย x ๒๐ วัน	= ๔๘,๐๐๐ บาท
- ค่าพาหนะ ๔๐๐ บาท x ๑๐ ราย x ๒๐ วัน	= ๘๐,๐๐๐ บาท

รวม	= ๑๒๘,๐๐๐ บาท
-----	---------------

ตัวอย่างสรุปย่อโครงการตามแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์/นโยบายที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร

- ๒.๑) ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี – ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- ๒.๒) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ – ด้านการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน
- ๒.๓) นโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา – ด้านเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ
- ๒.๔) ยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒
- ด้านการสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
- ๒.๕) แผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาทรัพยากรบุคคลและความเข้มแข็งขององค์กรเกษตรกร
กลยุทธ์ที่ ๑.๑ การพัฒนาศักยภาพการส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มของเกษตรกร/
องค์กรเกษตรกรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ๒.๖) ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด.....ด้าน.....
- ๒.๗) ยุทธศาสตร์จังหวัด.....ด้าน.....

ชื่อโครงการที่ ๓ โครงการสร้างความเข้มแข็งบนพื้นฐานการพัฒนาตนเองของกลุ่ม/องค์กร เกษตรกรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการเชื่อมโยงเครือข่าย

หน่วยงานรับผิดชอบ

- สภาเกษตรกรแห่งชาติ สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ สภาเกษตรกรจังหวัด สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมปศุสัตว์ กรมประมง กรมพัฒนาที่ดิน กรมชลประทาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน

๑. หลักการและเหตุผล

จากการที่หน่วยงานภาครัฐจัดทำโครงการส่งเสริมการดำเนินงานตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เช่น โครงการพัฒนาศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน โครงการศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน ศูนย์เรียนรู้เฉพาะด้านการเกษตรของหน่วยงานต่างๆ โดยวิธีจัดฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรและประชาชนผู้สนใจรายบุคคล แล้วสนับสนุนให้ผู้ผ่านการอบรมไปจัดตั้งกลุ่มขยายผลเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งขยายผลได้ล่าช้าและเกษตรกรดำเนินกิจกรรมตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไม่ต่อเนื่อง

- ข้อมูลสหกรณ์ภาคการเกษตร กลุ่มเกษตรกรที่ผ่านมาตรฐานอยู่ในเกณฑ์ดี ร่วมกับกลุ่มอาชีพที่มีการดำเนินกิจกรรม และวิสาหกิจชุมชนด้านการผลิตพืช สัตว์ ประมง รวม ๔๕,๘๗๗ กลุ่ม/องค์กร จึงควรมุ่งเป้าหมายกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรที่มีศักยภาพ ความพร้อมทั้งด้านบุคลากร ทุนดำเนินงาน เครื่องมืออุปกรณ์และการจัดการธุรกิจ โดยถ่ายทอดความรู้แก่คณะกรรมการ/พนักงาน/ประธานกลุ่มขององค์กรเกษตรกร เพื่อให้สามารถขยายผลปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปยังเกษตรกรสมาชิก และเชื่อมโยงเครือข่ายได้รวดเร็ว และดำเนินกิจกรรมตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงได้ต่อเนื่อง ซึ่งควรดำเนินการคัดเลือกร้อยละ ๑ ต่อปี เป็นกลุ่ม/องค์กรเป้าหมายดำเนินโครงการนี้

๒. วัตถุประสงค์

๑) องค์กรเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนสามารถใช้ศักยภาพขององค์กรเป็นแกนดำเนินกิจกรรมตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงบนพื้นฐานของการพัฒนาตนเอง

๒) องค์กรเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนที่ส่งเสริมให้สมาชิกดำเนินธุรกิจ/กิจกรรมร่วมกันตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้มแข็งแล้วสามารถเชื่อมโยงธุรกิจ/กิจกรรมร่วมกันในระดับอำเภอและระดับจังหวัด

๓. เป้าหมาย

๑) สหกรณ์ภาคการเกษตร กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชนและกลุ่มอาชีพที่อยู่ในเกณฑ์ดีร้อยละ ๑ ต่อปี คิดเป็นจำนวนปีละ ๔๕๙ กลุ่ม รวม ๓ ปี จำนวน ๑,๓๗๗ กลุ่มองค์กรเกษตรกรละ ๓๐ ราย รวมเกษตรกรปีละ ๑๓,๗๗๐ ราย รวม ๓ ปี จำนวน ๔๑,๓๑๐ ราย ร่วมดำเนินกิจกรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒) กลุ่ม/องค์กรเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภายในอำเภอสามารถเชื่อมโยงธุรกิจ/กิจกรรมร่วมกัน รวม ๙๑๓ อำเภอ และระดับจังหวัด ๗๗ จังหวัด

๔. ขั้นตอนและกิจกรรมการดำเนินงาน

๕. ผลผลิต/ผลลัพธ์และตัวชี้วัด

๔. ขั้นตอน/กิจกรรม	เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)			ผลผลิต (Outputs)/ผลลัพธ์ (Outcomes) และตัวชี้วัด
		ปี ๖๒	ปี ๖๓	ปี ๖๔	
๑) การสร้างความเข้มแข็งบนพื้นฐานการพัฒนาตนเองของกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๑.๑) เสนอจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการสนับสนุนสร้างความเข้มแข็งกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง - จัดประชุมคณะกรรมการกำหนดแนวทาง/ขั้นตอนการสร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม/องค์กรเกษตรกร พร้อม - คัดเลือกกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรเป้าหมาย	กรรมการ ๗๗ จังหวัด ๗๗ คณะฯละ ๗๗ ราย รวม ๑,๓๐๙ ราย ประชุม ๔ ครั้ง/ปี ๔๕๙ กลุ่ม/องค์กร	๐.๗๑	๐.๗๑	๐.๗๑	๕.๑) ผลผลิต (Outputs) (๑) กลุ่ม/องค์กรเกษตรกรเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการสามารถสนับสนุนให้เกษตรกรสมาชิกดำเนินกิจกรรมฟาร์มและดำเนินกิจกรรมร่วมกันตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (๒) มีการจัดตั้งคณะกรรมการเครือข่ายองค์กรเกษตรกรตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงระดับอำเภอจำนวน ๙๑๓ อำเภอและระดับจังหวัด ๗๗ จังหวัด ๕.๒) ผลลัพธ์ (Outcomes) (๑) สมาชิกของกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรมีการปรับกิจกรรมเกษตรในฟาร์มไปสู่แนวทางเศรษฐกิจพอเพียง (๒) กลุ่ม/องค์กรเกษตรกรเครือข่ายปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถร่วมกันหรือเชื่อมโยงดำเนินธุรกิจในระดับอำเภอ และระดับจังหวัด ๕.๓) ตัวชี้วัด (Indicators) ๑) ร้อยละ ๗๐ ของกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรเป้าหมายสามารถสนับสนุนให้สมาชิกดำเนินกิจกรรมเกษตรในฟาร์มตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๒) มีการจัดตั้งคณะกรรมการเครือข่ายองค์กรเกษตรกรตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับอำเภอ และระดับจังหวัดได้ร้อยละ ๗๐ ของเป้าหมาย
๑.๒) จัดประชุมกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรเป้าหมาย ครั้งที่ ๑ เพื่อ - จัดตั้งกลุ่ม/องค์กร เลือกรกรรมการกลุ่ม กำหนดระเบียบกลุ่ม/องค์กร - ชี้แจงถ่ายทอดความรู้การดำเนินกิจกรรมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแก่เกษตรกรสมาชิกเป้าหมาย	๔๕๙ กลุ่ม/องค์กรฯละ ๓๐ ราย รวม ๑๓,๗๗๐ ราย ๑ วัน	๑.๐๑๔	๑.๐๑๔	๑.๐๑๔	
๑.๓) นำเกษตรกรสมาชิกกลุ่มเป้าหมายศึกษาดูงานกลุ่ม/องค์กรที่ประสบผลสำเร็จ	เกษตรกร ๑๓,๗๗๐ ราย ๒ วัน	๕.๗๔	๕.๗๔	๕.๗๔	
๑.๔) นำกรรมการและพนักงานของกลุ่ม/องค์กรเป้าหมายศึกษาดูงานกลุ่ม/องค์กรที่ประสบผลสำเร็จ	๔๕๙ กลุ่ม/องค์กรฯละ ๗ ราย รวม ๓,๒๑๓ ราย ๒ วัน	๑.๓๔	๑.๓๔	๑.๓๔	

๔. ขั้นตอนดำเนินการกิจกรรม

๕. ผลผลิต/ผลลัพธ์และตัวชี้วัด

ขั้นตอน/กิจกรรม	เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)			ผลผลิต (Outputs)/ผลลัพธ์ (Outcomes) และตัวชี้วัด
		ปี ๖๒	ปี ๖๓	ปี ๖๔	
๑.๕) สํารวจข้อมูลสภาพเศรษฐกิจของครัวเรือนเกษตรกรเป้าหมายพร้อมวิเคราะห์สรุป	กรรมการ/พนักงานจังหวัดละ ๒๓ ราย สํารวจองค์กรละจำนวน ๔๕๙ กลุ่ม/องค์กร รวม ๑๐,๕๕๗ ราย ๓ วัน	๐.๕๘	๐.๕๘	๐.๕๘	
๑.๖) จัดประชุมกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรเป้าหมายครั้งที่ ๒ เพื่อ - ชี้แจงผลวิเคราะห์ข้อมูลจากการสำรวจสภาพเศรษฐกิจของครัวเรือน - ร่วมกันหารือกำหนดแผนดำเนินการแก้ไขปัญหาตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทั้งแผนการผลิตในฟาร์ม และแผนการดำเนินธุรกิจ/กิจกรรมร่วมกัน	๑๓,๗๗๐ ราย ๓ วัน	๑.๔๑๕	๑.๔๑๕	๑.๔๑๕	
๑.๗) เสนอแผนดำเนินการกิจกรรมในฟาร์ม และกิจกรรมร่วมกันของสมาชิกกลุ่มตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้กลุ่ม/องค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุน	-	-	-	-	
๑.๘) จัดอบรมให้ความรู้การดำเนินการกิจกรรมเกษตรในฟาร์ม และการดำเนินธุรกิจ/กิจกรรมของกลุ่ม/องค์กรให้บริการสมาชิก	๑๓,๗๗๐ ราย ๓ วัน	๔.๐๒๕	๔.๐๒๕	๔.๐๒๕	
๑.๙) สนับสนุนเงินกู้หรือปัจจัยการผลิตแก่สมาชิก หรือเงินทุนเพื่อดำเนินกิจกรรมร่วมกัน เช่น ผลิตเมล็ดพันธุ์ตามแผน	๔๕๙ กลุ่ม/องค์กรๆละ ๓ ราย รวม ๑,๓๗๗ ราย ๕ วัน	๕.๗๓๓	๕.๗๓๓	๕.๗๓๓	

๔. ขั้นตอนและกิจกรรมการดำเนินงาน

๕. ผลผลิต/ผลลัพธ์และตัวชี้วัด

ขั้นตอน/กิจกรรม	เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)			ผลผลิต (Outputs)/ ผลลัพธ์ (Outcomes) และตัวชี้วัด
		ปี ๖๒	ปี ๖๓	ปี ๖๔	
<u>๒) สร้างการเชื่อมโยงเครือข่ายธุรกิจของกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรรมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงระดับอำเภอและระดับจังหวัด</u> ๒.๑) จัดประชุมผู้แทนคณะกรรมการกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรรมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงภายในอำเภอ เพื่อ - เลือกตั้งคณะกรรมการกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรรมเครือข่ายตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงระดับอำเภอ - กำหนดแผนการดำเนินธุรกิจ/กิจกรรมร่วมกันของกลุ่ม/องค์กรเครือข่ายระดับอำเภอ - ประสานงานให้กลุ่ม/องค์กรดำเนินธุรกิจตามแผน	ผู้แทน ๙๑๓ อำเภอๆละ ๒๐ ราย รวม ๑๘,๒๖๐ ราย ประชุม ๖ ครั้ง/ปี	๑๐.๙๖	๑๐.๙๖	๑๐.๙๖	
๒.๒) ประสานกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรรมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงระดับอำเภอ ดำเนินธุรกิจ/กิจกรรมตามแผน	-	-	-	-	
๒.๓) จัดประชุมประธานคณะกรรมการกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรรมเครือข่ายตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงภายในจังหวัด เพื่อ - เลือกคณะกรรมการกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรรมเครือข่ายตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในจังหวัด - กำหนดระเบียบข้อบังคับของกลุ่ม/องค์กรเครือข่ายระดับจังหวัด - กำหนดแผนดำเนินธุรกิจ/กิจกรรมของกลุ่ม/องค์กรเครือข่ายในจังหวัด - ประสานงานให้กลุ่ม/องค์กรเกษตรกรรมเครือข่ายในจังหวัดดำเนินการตามแผน	ประธานกรรมการกลุ่ม/องค์กรภายในจังหวัด ๗๗ จังหวัดๆละ ๑๕ ราย รวม ๑,๑๕๕ ราย /ประชุม ๖ ครั้ง/ปี	๓.๓๓๗	๓.๓๓๗	๓.๓๓๗	
รวม		๓๔.๘๘๗	๓๔.๘๘๗	๓๔.๘๘๗	

๖. พื้นที่ดำเนินการ

๗. ระยะเวลาดำเนินงาน

๘. งบประมาณโครงการ

๗๗ จังหวัด

๓ ปี ปี ๒๕๖๒ – ปี ๒๕๖๔

รวมทั้งสิ้น จำนวน ๑๐๔.๖๖ ล้านบาท โดยแยกเป็นรายปีๆละ ๓๔.๘๘
ล้านบาท

ตัวอย่างสรุปย่อโครงการ

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์/นโยบายที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร

- ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี – ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ ด้านการพัฒนาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีวิจัยและพัฒนา
- นโยบายของ ครม. พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ด้านพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีการวิจัยพัฒนาและ นวัตกรรม
- ยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร ในช่วงการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ ด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
- แผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔
- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาทรัพยากรบุคคล และความเข้มแข็งขององค์กรเกษตรกร
- กลยุทธ์ ที่ ๑.๒ การสนับสนุนส่งเสริม การให้การศึกษา อบรมถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยี ด้านเกษตรกรรม และการจัดการ แก่ เกษตรกร และ ยุวเกษตรกร

ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด.....ด้าน.....

ยุทธศาสตร์จังหวัด.....ด้าน.....

ชื่อโครงการที่ ๔ โครงการพัฒนาเกษตรกรต้นแบบด้านการจัดการฟาร์ม

หน่วยงานรับผิดชอบ สภาเกษตรกรจังหวัด/สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรฯในจังหวัด สถาบันการศึกษา หน่วยงานที่มีผลงานองค์ความรู้ด้านการจัดการฟาร์ม กลุ่ม/องค์กรเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ ภาคเอกชน วิชาชีพเกษตร และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑.หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันเทคโนโลยีและวิธีการเกษตรเปลี่ยนแปลงไป เนื่องจาก สินค้าเกษตรกรส่วนใหญ่ผลิตเพื่อการส่งออกจึงต้อง แข่งขันกับประเทศ ที่ผลิตสินค้าเกษตรชนิดเดียวกัน ประกอบกับขณะนี้ประเทศผู้ซื้อมีการรวมกลุ่ม และกำหนดเกณฑ์กีดกันสินค้านำเข้าทั้งมาตรการทางภาษี และมีใช้ภาษีปกป้องทางการค้าแก่เกษตรกรภายในประเทศหรือกลุ่มประเทศของตน ดังนั้น เกษตรกรทั้งรายย่อย และขนาดกลาง ซึ่งเป็นเกษตรกรกลุ่มใหญ่ของประเทศควรต้องมีความรู้ด้านการจัดการฟาร์ม เพื่อให้สามารถจัดการฟาร์มได้อย่างมีประสิทธิภาพตั้งแต่การจัดเก็บ รวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรในฟาร์ม ทั้งข้อมูลด้านกายภาพเช่นคุณภาพดินแหล่งน้ำ สภาพอากาศ ปริมาณฝน องค์ความรู้ด้านการดูแลชนิดสินค้าเกษตรที่ผลิต/การแปรรูป ตลอดจนองค์ความรู้แหล่งตลาด และ ข้อมูล ด้านราคา เพื่อประกอบการตัดสินใจกำหนดกิจกรรมที่จะทำการผลิตในฟาร์ม การวางแผนกิจกรรมในฟาร์ม จากนั้นสามารถใช้องค์ความรู้ เทคโนโลยีในการจัดหาพันธุ์ดี การดูแลใช้ปุ๋ย ยา ภัยภัย แปรูป จำหน่าย โดยต้องมุ่งลดต้นทุน เพิ่มผลผลิตและ พัฒนาคุณภาพผลผลิตให้สามารถจำหน่ายได้ราคาสูงขึ้น จึงควรพัฒนาถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการจัดการฟาร์มให้แก่เกษตรกรต้นแบบ เพื่อเป็นตัวอย่างเผยแพร่ความรู้แก่เกษตรกรรายอื่นๆ ต่อไป

๒.วัตถุประสงค์

๒.๑) เกษตรกรต้นแบบมีองค์ความรู้ด้านการจัดการฟาร์มนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผลผลิตเพิ่มปริมาณผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต

๒.๒) เกษตรกรต้นแบบสามารถใช้เครื่องมือสื่อสาร (IT) เพื่อเข้าถึงและนำองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์

๓. เป้าหมาย

เกษตรกรต้นแบบด้านการจัดการฟาร์ม ตำบลละ ๑ ราย รวม ๕,๔๗๕ ใน ๓ ปี หรือปีละ ๑,๘๒๕ ราย

๔. ขั้นตอนและกิจกรรมดำเนินงาน

๕. ผลผลิต /ผลลัพธ์และตัวชี้วัด

ขั้นตอน/กิจกรรม	เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)			ผลผลิต Outputs)/ผลลัพธ์ (outcomes)/และตัวชี้วัด (indicators)
		ปี ๖๒	ปี ๖๓	ปี ๖๔	
๑) แต่งตั้งคณะทำงานพัฒนาเกษตรกรต้นแบบด้านการจัดการฟาร์มระดับจังหวัด กรรมการประกอบด้วย ผู้แทน สกจ/สกก หน่วยงาน และภาคีส่วนต่างๆที่เกี่ยวข้องพร้อมจัดประชุมเพื่อ – กำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกเกษตรกรเป้าหมายด้านการจัดการฟาร์ม – กำหนดแนวทางวิธีการถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรเป้าหมายด้านการจัดการฟาร์ม	๗๗ จังหวัด ๗๗ คณะฯ ละ ๑๕ ราย รวม ๑,๑๕๕ ราย ประชุม ๖ ครั้ง/ปี	๘.๖๖	๘.๖๖	๘.๖๖	ผลผลิต(Outputs) ๑) เกษตรต้นแบบที่ผ่านการอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการจัดการฟาร์ม มีความรู้ความเข้าใจในระดับดี ๒) เกษตรกรต้นแบบสามารถใช้เครื่องมือสื่อสาร (IT) ในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลด้านการเกษตร ผลลัพธ์ (Outcomes) ๑) เกษตรกรต้นแบบที่ผ่านการอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้สามารถนำความรู้ด้านการจัดการฟาร์มไปประยุกต์ปฏิบัติเกิดการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมในฟาร์มอย่างน้อย ๒ กิจกรรม ตัวชี้วัด (Indicator) <u>เชิงปริมาณ</u> ๑.ร้อยละ ๗๐ ของเกษตรกรที่ผ่านการอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการจัดการฟาร์มมีความรู้ความเข้าใจระดับดี <u>เชิงคุณภาพ</u> ๑.ร้อยละ ๗๐ ของเกษตรกรต้นแบบที่ผ่านการอบรมถ่ายทอดความรู้สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ปรับเปลี่ยนกิจกรรม การผลิตในฟาร์ม
๒) การพัฒนาเกษตรกรต้นแบบด้านการจัดการฟาร์ม ๒.๑) คณะทำงานร่วมกันสำรวจข้อมูลสภาพเศรษฐกิจและกิจกรรมเกษตรในฟาร์มของเกษตรกรเป้าหมาย รวมทั้งความต้องการขององค์ความรู้ (Training Needs)	๗๗ คณะฯ ละ ๑๕ รายรวม ๑,๑๕๕ ราย / ๒ วัน	๐.๗๒	๐.๗๒	๐.๗๒	
๒.๒) ประชุมคณะทำงานเพื่อพิจารณาเนื้อหาองค์ความรู้ และวิธีการถ่ายทอดองค์ความรู้ การใช้เครื่องมือสื่อสาร IT ในการรวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลด้านการเกษตรไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการผลิต การดูแลรักษา/การแปรรูป และการตลาดเป็นการสืบค้นข้อมูล Agri-map	๗๗ คณะฯ ละ ๑๕ ราย รวม ๑,๑๕๕ ราย / ๑ วัน	๐.๓๖	๐.๓๖	๐.๓๖	
๒.๓ หน่วยงานรับผิดชอบจัดอบรมถ่ายทอดความรู้ รวมทั้งฝึกปฏิบัติแก่เกษตรกรเป้าหมายตามวงจรการผลิตในฟาร์ม อย่างน้อยในเรื่องได้แก่ ๑.การใช้เครื่องมือสื่อสาร IT เพื่อเข้าถึงข้อมูลด้านการเกษตร ๒. การวางแผนการผลิต ๓. การดูแลรักษา ๔. การแปรรูป ๕. การตลาด โดยมุ่งแต่ละขั้นตอนให้เกิดการลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพผลผลิต และสร้างมูลค่าเพิ่ม	๑,๘๒๕ ราย ๕๐ รุ่นๆละ ๓๖ราย หลักสูตร ๒ วัน ปีละ ๔ ครั้ง รวม ๘ วัน	๔.๗๑	๔.๗๑	๔.๗๑	
๒.๔ ประสานหน่วยงานติดตามให้คำแนะนำสนับสนุนองค์ความรู้เพิ่มเติมเพิ่มเติมแก่เกษตรกรต้นแบบ	เจ้าหน้าที่ ๗๗ จังหวัดฯ ละ ๕ ราย รวม ๓๘๘ ราย ปฏิบัติงาน ๒๔ วัน	๓.๐๘	๓.๐๘	๓.๐๘	
รวม	๑๐๗.๘	๑๗.๕๓	๑๗.๕๓	๑๗.๕๓	

๖. พื้นที่ดำเนินโครงการ รวม.....ตำบล ได้แก่ตำบล.....
๗. งบประมาณโครงการ รวมทั้งสิ้น ๕๒.๕๙ ล้านบาท โดย แยกเป็น รายปีๆ ละ ๑๗.๕๓ ล้านบาท
๘. หน่วยงานรับผิดชอบ สภาเกษตรกรจังหวัด / สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด หน่วยงานในสังกัดกระทรวง
เกษตรฯ ในจังหวัด, สถาบันการศึกษา, หน่วยงานที่มีผลงานองค์ความรู้ด้านการจัดการ
ฟาร์ม กลุ่ม/องค์กรเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ ภาคเอกชน วิชาชีพเกษตรและ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตัวอย่างสรุปย่อโครงการ

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์/นโยบายที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร

- ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี – ด้านการสร้างความเสมอภาคและความเท่าเทียมกันทางสังคม
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ ด้านการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม
- นโยบายคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชน ด้านลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และสร้างโอกาสเข้าถึงบริการของรัฐ
- ยุทธศาสตร์การพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ ด้านการสร้างเสริมความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
- แผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาและคุ้มครองทรัพยากรการผลิตทางการเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๒.๔ การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเกษตรกร และการเพิ่มสิทธิและบทบาทของเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับการทำกินและการเข้าถึงแหล่งทรัพยากรที่จำเป็นต่อการประกอบการเกษตร

- ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด.....ด้าน.....
- ยุทธศาสตร์จังหวัด.....ด้าน.....

ชื่อโครงการที่ ๕ โครงการพัฒนาอาชีพการเกษตรอย่างยั่งยืนแก่เกษตรกรยากจน

หน่วยงานรับผิดชอบ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัด หน่วยงานป่าไม้ การค้าภายในจังหวัด สภาเกษตรกรจังหวัด และสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด

๑. หลักการและเหตุผล

จากการประเมินผลแผนพัฒนาการเกษตร ในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๐ (ปี ๒๕๕๐ – ปี ๒๕๕๔) ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร แสดงว่า สัดส่วนความยากจนมีแนวโน้มสูงขึ้น จากครัวเรือนเกษตรกรยากจน ๑.๖๑๖ ล้านครัวเรือน ในปี ๒๕๔๙/๕๐ เพิ่มขึ้นเป็น ๑.๗๔๕ ล้านครัวเรือน ในปี ๒๕๕๑/๕๒ หรือจากร้อยละ ๒๐.๐๖ ในปี ๒๕๔๙/๕๐ เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๒๙.๘๖ ในปี ๒๕๕๑/๕๒ โดยคนยากจนส่วนใหญ่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ ๔๑.๘๙ รองลงมาคือ ภาคเหนือ ร้อยละ ๒๓.๘๑ ภาคกลางและภาคใต้ ร้อยละ ๑๓.๕๗ และ ๑๓.๐๘ ตามลำดับ นอกจากนั้นช่องว่างระหว่างกลุ่มคนที่ร่ำรวยที่สุดกับกลุ่มคนที่ยากจนที่สุด ปี ๒๕๕๑/๕๒ ห่างกันถึง ๑๘ เท่า แสดงว่ายังมีการกระจายรายได้ที่ไม่ดี หรือครัวเรือนไม่มีความเท่าเทียมกันเรื่องรายได้ค่อนข้างสูง โดยสำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติระบุเส้นความยากจน (บาท/คน/เดือน) ในปี ๒๕๕๘ จำนวน ๒,๖๔๔ บาท หรือ ๓๑,๗๒๘ บาท/คน/ปี นอกจากนั้นจากข้อมูลเอกสาร Farmer/Map ของกรมส่งเสริมการเกษตร ซึ่งอ้างอิงฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ณ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๙ ระบุว่า จำนวนครัวเรือนเกษตรกรที่มีรายได้น้อยกว่า ๖๐,๐๐๐ บาท/ครัวเรือน/ปี จำนวน ๒.๗๕ ล้านครัวเรือนหรือคิดเป็นร้อยละ ๔๙.๔๘ ของครัวเรือนเกษตรกรทั่วประเทศ ทั้งนี้เมื่อคิดอัตราเฉลี่ยคนในครัวเรือนเฉลี่ย ๒.๒๑ คนต่อครัวเรือนต่อปี จะมีจำนวนเกษตรกรในกลุ่มนี้จำนวน ๖.๐๗๗ ล้านคนที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า ๒๗,๑๔๙ บาท/คน/ปี ซึ่งต่ำกว่าเส้นความยากจนที่สภาพัฒน์กำหนดไว้ในปี ๒๕๕๘ (เฉลี่ย ๓๑,๗๒๘ บาท/คน/ปี) โดยสาเหตุของความยากจนเกิดจากปัญหาหนี้สินและขาดโอกาสเข้าถึงทรัพยากรการผลิต เช่น ที่ดินทำกิน แหล่งน้ำ เงินทุน เครื่องมืออุปกรณ์ องค์ความรู้ แหล่งตลาด ส่งผลต่อปัญหาการผลิตและราคาขาย จึงควรพัฒนาอาชีพการเกษตรอย่างยั่งยืนแก่เกษตรกร

๒. วัตถุประสงค์

๑) ส่งเสริมให้เกษตรกรยากจนรวมตัวตั้งกลุ่ม/องค์กรเพื่อดำเนินธุรกิจ/กิจกรรมด้านการเกษตรให้บริการแก่เกษตรกรสมาชิก

๒) เกษตรกรยากจนสามารถปรับปรุงกิจกรรมเกษตรที่ทำอยู่เดิม และเพิ่มกิจกรรมเกษตรใหม่ตามแนวเกษตรกรรมยั่งยืนหรือตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๓. เป้าหมาย

๑) เกษตรกรยากจนเป้าหมายปีละ ๘,๒๕๐ ครัวเรือน รวม ๓ ปี จำนวน ๒๔,๗๕๐ ครัวเรือน รวมตัวจัดตั้งกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรฯละ ๓๐ ราย รวม ๓ ปี จำนวน ๘๒๕ กลุ่ม/องค์กร หรือปีละ ๒๗๕ กลุ่ม/องค์กร

๒) เกษตรกรยากจนเป้าหมาย รวม ๓ ปี จำนวน ๒๔,๗๕๐ ครัวเรือนหรือปีละ ๘,๒๕๐ ครัวเรือนสามารถปรับปรุงกิจกรรมเกษตรเดิม และเพิ่มกิจกรรมเกษตรใหม่ตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืนหรือตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๔. ขั้นตอนและกิจกรรมการดำเนินงาน

๕. ผลผลิต/ผลลัพธ์และตัวชี้วัด

ขั้นตอน/กิจกรรม	เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)			ผลผลิต (Outputs)/ผลลัพธ์ (Outcomes) และตัวชี้วัด
		ปี ๖๒	ปี ๖๓	ปี ๖๔	
๑) <u>แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการพัฒนาอาชีพเกษตรกรอย่างยั่งยืนแก่เกษตรกรยากจน</u> - กำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกเกษตรกรยากจนเป้าหมาย - กำหนดแนวทางดำเนินโครงการ	๗๗ จังหวัด ๗๗ คณะฯละ ๑๕ ราย รวม ๑,๑๕๕ ราย ประชุมปีละ ๔ ครั้ง	๑.๑๕	๑.๑๕	๑.๑๕	ผลผลิต (Outputs) ๑) เกษตรกรยากจนรวมตัวจัดตั้งกลุ่ม/องค์กร รวม ๓ ปี ๘๒๕ กลุ่ม/องค์กร หรือปีละ ๒๗๕ กลุ่ม/องค์กร ผลลัพธ์ (Outcomes) ๑) เกษตรกรยากจนที่เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร จำนวน ปีละ ๘,๒๕๐ ราย สามารถปรับปรุงกิจกรรมเกษตรเดิม และเพิ่มกิจกรรมเกษตรใหม่ตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืน และตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๒) จัดประชุมเกษตรกรยากจนครั้งที่ ๑ ระดับหมู่บ้าน ตำบล ชี้แจง - การรวมกลุ่มดำเนินกิจกรรมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงและระบบเกษตรกรรมยั่งยืน คัดเลือกกรรมการกลุ่ม กำหนดระเบียบกลุ่ม - คัดเลือกอาสาสมัครสำรวจข้อมูลสภาพเศรษฐกิจครัวเรือนเกษตรกร	ปีละ ๒๗๕ กลุ่ม/องค์กร เกษตรกร ๘,๒๕๐ ราย รวม ๓ ปี ๘๒๕ กลุ่ม/องค์กร เกษตรกร ๒๔,๗๕๐ ราย	๐.๗๒๑ ๙	๐.๗๒๑ ๙	๐.๗๒๑ ๙	
๓) อาสาสมัครสำรวจข้อมูลสภาพเศรษฐกิจของครัวเรือนเกษตรกรเป้าหมาย	อาสาสมัคร ปฏิบัติงานปีละ ๑๐ ราย ๒๖ วันๆละ ๓๐๐ บาท	๐.๐๗๘	๐.๐๗๘	๐.๐๗๘	

๔. ขั้นตอนและกิจกรรมการดำเนินงาน

๕. ผลผลิต/ผลลัพธ์และตัวชี้วัด

ขั้นตอน/กิจกรรม	เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)			ผลผลิต Outputs)/ผลลัพธ์ (Outcomes) และตัวชี้วัด
		ปี ๖๒	ปี ๖๓	ปี ๖๔	
๔) บันทึกและประมวลผลข้อมูลจากการสำรวจ รายละเอียด ๒๐ บาท	ปีละ ๒๗๕ กลุ่ม/องค์กร สมาชิก ๘,๒๕๐ ราย	๐.๐๔๑๒	๐.๐๔๑๒	๐.๐๔๑๒	ตัวชี้วัด (Indicators) <u>เชิงปริมาณ</u> ๑) เกษตรกรยากจนรวมตัวจัดตั้งกลุ่ม/องค์กรได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๐ ของเป้าหมาย <u>เชิงคุณภาพ</u> ๒) เกษตรกรยากจนสามารถปรับปรุงกิจกรรมเกษตรเดิมและเพิ่มกิจกรรมเกษตรใหม่ ตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืนและตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้ไม่น้อยกว่า ๒ กิจกรรม
๕) นำตัวแทนกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรที่จัดตั้งขึ้นองค์กรละ ๕ รายไปศึกษาดูงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หรือฟาร์มเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จตามแนวเกษตรยั่งยืน	ปีละ ๒๗๕ กลุ่ม/องค์กรฯ ละ ๕ ราย รวม ๑,๓๗๕ ราย	๐.๔๘๑๓	๐.๔๘๑๓	๐.๔๘๑๓	
๖) ประชุมเกษตรกรยากจน ครั้งที่ ๒ เพื่อชี้แจงสรุปผลการสำรวจข้อมูลสภาพเศรษฐกิจครัวเรือน - ร่วมหารือกำหนดแผนการผลิตของเกษตรกรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง หรือเกษตรกรรมยั่งยืน - หารือร่วมกิจกรรมลดการพึ่งพาภายนอก เช่น ผลิตเมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย แปรรูป	ปีละ ๒๗๕ กลุ่ม/องค์กร สมาชิก ๘,๒๕๐ ราย	๐.๗๒๑๙	๐.๗๒๑๙	๐.๗๒๑๙	
๗) สนับสนุนสระเก็บน้ำขนาดเล็กในไร่นา ความจุ ๑,๒๖๐ ลบ.ม. แก่เกษตรกรยากจนที่มีพื้นที่ขุดร้อยละ ๕๐ ของเกษตรกรยากจนที่เข้าโครงการ รายละเอียด ๑ บ่อ เงิน ๑๐,๐๐๐ บาท โดยเงินส่วนที่เกินเกษตรกรออกสมทบ	ปีละ ๔,๑๒๕ ราย	๔๑.๒๕๐	๔๑.๒๕๐	๔๑.๒๕๐	
๘) คณะกรรมการกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรประชุมเพื่อดำเนินธุรกิจ/กิจกรรมให้บริการสมาชิก เช่น ธุรกิจสินเชื่อ รวมซื้อ แปรรูปและรวมขายผลผลิต	ปีละ ๒๗๕ กลุ่ม/องค์กร โดยกรรมการประชุมปีละ ๔ ครั้ง	-	-	-	
๙) จัดอบรมเกษตรกรยากจนเป้าหมาย ครั้งที่ ๓ เพื่อ - ถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรด้านการผลิต แปรรูป การตลาด ตามแนวเกษตรกรรมยั่งยืนหรือตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแผนการผลิต	ปีละ ๒๗๕ กลุ่ม/องค์กร รวม ๘,๒๕๐ ราย	๐.๗๒๑๙	๐.๗๒๑๙	๐.๗๒๑๙	

๔. ขั้นตอนและกิจกรรมการดำเนินงาน

๕. ผลผลิต/ผลลัพธ์และตัวชี้วัด

ขั้นตอน/กิจกรรม	เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)			ผลผลิต Outputs)/ ผลลัพธ์ (Outcomes) และตัวชี้วัด
		ปี ๖๒	ปี ๖๓	ปี ๖๔	
๑๐) เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำนิเทศงานแก่กลุ่ม/ องค์กร	จังหวัดละ ๔ รายการ ๑๕ วัน รวม ๗๗ จังหวัด ๓๐๘ ราย	๒.๙๗	๒.๙๗	๒.๙๗	
รวม		๔๘.๑๓๖๒	๔๘.๑๓๖๒	๔๘.๑๓๖๒	

๖. พื้นที่ดำเนินการ

๗๗ จังหวัด

๗. ระยะเวลาดำเนินงาน

รวม ๓ ปี ปี ๒๕๖๒ – ปี ๒๕๖๔

๘. งบประมาณโครงการ

รวม ๓ ปี จำนวน ๑๔๔.๔๐๘๖ ล้านบาท แยกเป็นรายปีๆละ ๔๘.๑๓๖๒
ล้านบาท

ตัวอย่างสรุปย่อโครงการ

ความสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์/นโยบาย ที่เกี่ยวกับภาคการเกษตร

- ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ ด้านการสร้างเสริมความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน
- นโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ด้านเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ
- ยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ด้านการสร้างเสริมความเข้มแข็ง ให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
- แผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต และการรักษาเสถียรภาพด้านราคา

กลยุทธ์ที่ ๓.๓ การสร้างเครือข่ายองค์กรเกษตรกร เชื่อมโยงและพัฒนาความร่วมมือ ในด้านการผลิตทางเกษตรกรรม การแปรรูป การตลาด และการบริโภคเพื่อยังชีพระหว่างเครือข่าย องค์กรเกษตรกรกับภาครัฐ และเอกชน

- สอดคล้องกับยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด.....ด้าน.....
- สอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด.....ด้าน.....

ชื่อโครงการที่ ๖ โครงการสร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรรายชนิดสินค้า

หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในจังหวัด สำนักงานการค้าภายในจังหวัด พ่อค้า เอกชน สมาเกษตรกรจังหวัด และสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด

๑. หลักการและเหตุผล

ปัญหาหลักที่เกษตรกรประสบอยู่โดยทั่วไปตั้งแต่การผลิต คุณภาพดิน ขาดพันธุ์ดีการให้น้ำ ใส่ปุ๋ย การป้องกันกำจัดศัตรูพืช เก็บเกี่ยวแปรรูป และจำหน่ายนอกจากนั้นยังประสบภัยธรรมชาติ ส่งผลให้ได้ปริมาณผลผลิตต่ำต่อคุณภาพ ต้นทุนการผลิตสูง ขายได้ราคาต่ำ ช่วงฤดูกาลที่ผลผลิตออกสู่ตลาดมากช่วงเดียวกัน หน่วยงานภาครัฐ จึงมุ่งสร้างความเข้มแข็งของการรวมตัวเกษตรกรในรูปกลุ่ม/องค์กรเครือข่าย ซึ่งการรวมตัวของเกษตรกรส่วนใหญ่ จะรวมตัวจัดตั้งกลุ่มตามสภาพพื้นที่เช่น ระดับตำบล อำเภอ และจังหวัด ซึ่งในแต่ละพื้นที่จะมีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพต่างกันแต่อยู่อาศัยและทำกินอยู่ในพื้นที่เดียวกัน เช่น ทำนา ทำไร่ และเลี้ยงสัตว์ โดยเกษตรกรสมาชิกกลุ่ม จะมีปัญหาความต้องการที่แตกต่างกัน

อีกรูปแบบหนึ่งมีการรวมตัวของเกษตรกรที่ผลิตสินค้าเกษตรชนิดเดียวกัน ในรูปชมรม สมาคม เช่นการรวมตัวของชาวนา ชาวสวนยางพารา ซึ่งบางชนิดสินค้ามีหลายกลุ่ม องค์กรไม่เป็นเอกภาพ มีบทบาทเสนอปัญหาความเดือดร้อนและข้อเสนอแนะทางพัฒนาแก้ไขปัญหาจากเกษตรกร ให้ภาครัฐดำเนินการ ดังนั้นจึงควรสนับสนุนการรวมกลุ่ม/องค์กร ของเกษตรกรที่ผลิตสินค้าเกษตรชนิดเดียวกัน อยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงกันอย่างเป็นระบบ โดยสร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม/องค์กร ให้สามารถดำเนินธุรกิจ/กิจกรรมให้บริการสมาชิก ตั้งแต่กลุ่ม/องค์กร ระดับตำบล/หมู่บ้าน เชื่อมโยงระดับอำเภอ/จังหวัดและประเทศ ในหลักคิดที่ว่าเกษตรกรที่ผลิตสินค้าชนิดเดียวกัน มีจุดแข็งที่เข้าใจสภาพปัญหาของสินค้านั้นๆ และสามารถร่วมกันพัฒนาแก้ไขปัญหาครบวงจร ตั้งแต่ร่วมวางแผนการผลิต พัฒนาการผลิต การแปรรูปเพิ่มมูลค่า และร่วมกันขาย ทั้งนี้ควรสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่ม สร้างความเข้มแข็งเครือข่ายรายสินค้าตั้งแต่ระดับตำบลเชื่อมโยงระดับอำเภอ และ ระดับจังหวัด เพื่อสร้างความร่วมมือดำเนินธุรกิจ/กิจกรรมของสินค้าเกษตร

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑) สร้างความเข้มแข็งการจัดการของกลุ่ม/องค์กรเกษตรรายชนิดสินค้า
- ๒.๒) สร้างเครือข่ายเชื่อมโยงการค้าเกษตรของกลุ่ม/องค์กรเกษตรรายชนิดสินค้าในระดับต่างๆ

๓. เป้าหมาย

๓.๑) ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ขั้นที่ ๑ ดำเนินการนำร่องสร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม/องค์กรเกษตรรายชนิดสินค้าระดับตำบล หรือ หมู่บ้านฯ ละ ๑ กลุ่ม/องค์กร อำเภอละ ๒ ตำบลหรือหมู่บ้าน รวมจังหวัดละ ๒ อำเภอ รวมทั้งสิ้น ๗๗ จังหวัด ๑๕๔ อำเภอ ๓๐๘ กลุ่ม /องค์กรฯ ละ ประมาณ ๓๐ ราย รวมเกษตรกรสมาชิก ๙,๒๔๐ ราย โดยมีการเชื่อมโยงเครือข่ายระดับอำเภอ และระดับจังหวัด อย่างน้อย ๒ ชนิดสินค้า

๓.๒) ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ขั้นที่ ๒ ขยายผลเพิ่มจำนวน การสร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม/องค์กรเกษตรรายชนิดสินค้าระดับตำบลหรือหมู่บ้าน เชื่อมโยงระดับอำเภอและระดับจังหวัด เพิ่มอีกจังหวัดละ ๔ อำเภอ ๆ ละ ๒ ตำบล หรือหมู่บ้านรวมทั้งสิ้น ๗๗ จังหวัด ๓๐๘ อำเภอ ๖๑๖ กลุ่ม/องค์กรฯ ละ ๓๐ ราย รวมเกษตรกรสมาชิก ๘๐ ราย โดยมีการเชื่อมโยงเครือข่ายระดับอำเภอและระดับจังหวัดเพิ่มอีก จังหวัดละ ๒ ชนิดสินค้า

๓.๓) ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ขั้นที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งการเชื่อมโยงกลุ่ม/องค์กรเกษตรรายสินค้าระดับประเทศ โดยจัดตั้งคณะกรรมการรายสินค้าเกษตรเชื่อมโยงจากระดับจังหวัดสู่ระดับประเทศ ๕ ชนิดสินค้า

๔. ขั้นตอนและกิจกรรมการดำเนินงาน
ตัวชี้วัด

๕. ผลผลิต/ผลลัพธ์และ

ขั้นตอน/กิจกรรม	เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)			ผลผลิต (Outputs)/ผลลัพธ์ (Outcomes)/และตัวชี้วัด (Indicators)
		ปี ๖๒	ปี ๖๓	ปี ๖๔	
๑) <u>ขั้นที่ ๑</u> <u>นำร่องสร้างความเข้มแข็ง กลุ่ม/องค์กร</u> <u>เกษตรกรรายชนิดสินค้าระดับตำบลหรือ หมู่บ้าน</u> <u>เชื่อมโยงกับระดับอำเภอและระดับจังหวัด</u>	ตำบลหรือหมู่บ้าน ละ ๑ กลุ่ม องค์กร อำเภอละ ๒ ตำบล/หมู่บ้าน จังหวัดละ ๒ อำเภอ รวม ๗๗ จังหวัด ๑๕๔ อำเภอ ๓๐๘กลุ่ม/ องค์กร รวม เกษตรกร ๒,๓๑๐ ราย	-	-	-	<u>ผลผลิต (Outputs)</u> ๑)มีการจัดตั้งกลุ่ม/องค์กร เกษตรกรรายสินค้าระดับตำบลหรือ หมู่บ้านละ ๑ กลุ่ม/องค์กร อำเภอ ละ ๒ ตำบล/หมู่บ้าน จังหวัดละ ๒ อำเภอ รวม ๗๗ จังหวัด ๑๕๔ อำเภอ ๓๐๘ กลุ่ม/องค์กร <u>ผลลัพธ์(Outcomes)</u> กลุ่ม/องค์กรเกษตรกรรายชนิดสินค้ามี การเชื่อมโยงเครือข่ายดำเนินธุรกิจ/ กิจกรรมระดับอำเภอและระดับจังหวัด ละ ๒ ชนิด สินค้า <u>ตัวชี้วัด (Indicators)</u> ๑.จัดตั้งกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรราย ชนิดสินค้าเกษตรระดับตำบลหรือ หมู่บ้านได้ ร้อยละ ๗๐ จากเป้าหมาย ๓๐๘ กลุ่ม/องค์กร
๑.๑) เสนอ คกก.พัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับ จังหวัด จัดประชุมหารือการดำเนินโครงการ สร้างความเข้มแข็งของ กลุ่ม/องค์กรเกษตรกร รายสินค้า เพื่อ - คัดเลือกชนิดสินค้าที่จะดำเนินการ - คัดเลือกพื้นที่หรือกลุ่ม/องค์กรเกษตรกร เป้าหมาย - ติดตามความก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาอุปสรรค	๗๗ จังหวัดๆละ๔๐ ราย รวม ๒,๓๑๐ ราย /๑วัน ประชุม ๔ วัน ต่อปี	๒.๓๑	-	-	
๑.๒) ประชุมชี้แจงเกษตรกรครั้งที่ ๑ การจัดตั้งกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรรายชนิดสินค้า ระดับตำบลหรือหมู่บ้าน - คัดเลือกกรรมการกลุ่ม - กำหนดระเบียบ ข้อบังคับกลุ่ม	๓๐๘ กลุ่ม/ องค์กรๆ ละ๓๐ ราย รวม ๙,๒๔๐ ราย/๑ วัน	๓.๒๓	-	-	
๑.๓) ประชุมชี้แจงเกษตรกรครั้งที่ ๒ - จัดทำแผนการผลิตรายบุคคล ของสมาชิก และ แผนความ ต้องการสนับสนุน จากกลุ่ม/องค์กร - รวมแผนการผลิตและแผนความต้องการ สนับสนุนจากรายบุคคล จัดทำเป็นแผนการผลิต และแผนความต้องการระดับกลุ่ม/องค์กร	๓๐๘ กลุ่ม/องค์กร รวม ๙,๒๔๐ ราย /๑วัน	๓.๒๓	-	-	
๑.๔) เสนอคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและ สหกรณ์ระดับจังหวัดมอบหมายหน่วยงานให้การ สนับสนุนกลุ่ม/องค์กร		-	-	-	

๔. ขั้นตอนและกิจกรรมการดำเนินงาน

๕. ผลผลิต/ผลลัพธ์และตัวชี้วัด

ขั้นตอน/กิจกรรม	เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)			ผลผลิต Outputs)/ผลลัพธ์ (Outcomes)/และตัวชี้วัด (Indicators)
		ปี ๖๒	ปี ๖๓	ปี ๖๔	
๑.๔.๑) จัดอบรมสมาชิกกลุ่มเรื่อง บทบาทหน้าที่ และการร่วมดำเนินธุรกิจ/ กิจกรรม สนับสนุนกลุ่ม/องค์กร	๓๐๘ กลุ่ม/ องค์กร รวม ๙,๒๔๐ ราย/ ๑ วัน	๓.๒๓	-	-	-
๑.๔.๒) จัดอบรมกรรมการของกลุ่ม/องค์กร เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ, การวางแผนธุรกิจและจัดการธุรกิจให้บริการ สมาชิก	กรรมการจาก ๓๐๘ กลุ่ม/ องค์กรๆละ ๗ ราย รวม ๒,๑๕๖ ราย/ ๒ วัน	๓.๙๓	-	-	
๑.๔.๓) คณะกรรมการประสาน หน่วยงานราชการที่รับผิดชอบ/อปท./และ ภาคเอกชนสนับสนุน กลุ่ม/องค์กรตาม แผนการผลิตและแผนความต้องการ สนับสนุน - เงินกู้ดำเนินธุรกิจ - สนับสนุนเครื่องจักรกลแปรรูป - สนับสนุนองค์ความรู้ - ประสานการดำเนินธุรกิจของกลุ่ม/องค์กร ดำได้แก่ธุรกิจรวมซื้อแปรรูป และรวมขาย	กรรมการจาก ๓๐๘ กลุ่ม/ องค์กร กลุ่มๆ ละ ๗ รายรวม ๒,๑๕๖ ราย ปฏิบัติงานปีละ ๔ วัน	๓.๐๒	-	-	
๑.๕) คณะกรรมการกลุ่ม/องค์กรราย สิ้นค้าระดับตำบลหรือหมู่บ้านในแต่ละ อำเภอ ประชุมเพื่อเลือกผู้แทนเป็น กรรมการองค์กรเกษตรกรรายชนิดสินค้า นั้นๆ ระดับอำเภอ - รวบรวมแผนการผลิต และแผนความต้องการระดับกลุ่ม/ องค์กรเป็นแผนระดับ อำเภอ - ร่วมกันวางแผนพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต,แปรรูปและการตลาดของกลุ่ม/ องค์กรระดับอำเภอ - ประสานหน่วยงานราชการ/อปท./ ภาคเอกชนสนับสนุนตามแผนการผลิตและ แผนการตลาด	๑๕๔ อำเภอๆ ละ ๑๑ ราย รวม ๑,๖๙๔ ราย ประชุม ๔ ครั้ง/ปี ครั้งละ ๑ วัน ๑๕๔ อำเภอๆ ละ ๑๑ ราย รวม ๑,๖๙๔ ราย ประชุม ๔ ครั้ง/ปี ครั้งละ ๑ วัน	๒.๗๘	-	-	

๔. ขั้นตอนและกิจกรรมการดำเนินงาน

๕. ผลผลิต/ผลลัพธ์และตัวชี้วัด

ขั้นตอน/กิจกรรม	เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)			ผลผลิต (Outputs)/ผลลัพธ์ (Outcomes)/และตัวชี้วัด (Indicators)
		ปี ๖๒	ปี ๖๓	ปี ๖๔	
๑.๖) คณะกรรมการกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรระดับอำเภอในแต่ละจังหวัดประชุมเพื่อเลือกผู้แทนเป็นคณะกรรมการกลุ่ม/องค์กรรายชนิดสินค้าระดับจังหวัด - รวบรวมแผนการผลิตและแผนความต้องการระดับอำเภอ เป็นแผนระดับจังหวัด - ร่วมกันวางแผนพัฒนาธุรกิจของกลุ่ม/องค์กรในจังหวัดทั้งด้านการวางแผนผลิต รวบรวมผลผลิตเพื่อแปรรูป และการขาย - คณะกรรมการระดับจังหวัดประสานหน่วยงานภาครัฐ/อปท/เอกชนสนับสนุนดำเนินธุรกิจตามแผน	ชนิดสินค้าละ ๗๗ จังหวัดๆ ละ ๑ คณะๆ ละ ๑๕ ราย รวม ๑,๑๕๕ ราย เมื่อ ๒ ชนิดสินค้าในแต่ละจังหวัด รวมกรรมการ ๒,๓๑๐ ราย ประชุม ๖ ครั้ง/ปีๆ ละ ๑ วัน	๙.๐	-	-	
รวมขั้นที่ ๑		๓๐.๗๓-	-	-	
<u>ขั้นที่ ๒ ขยายผลสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มองค์กรรายชนิดสินค้า เชื่อมโยงระดับอำเภอและระดับจังหวัด</u> ๒.๑) ประสาน เสนอที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด - กำหนดแผนปฏิบัติงานกิจกรรมขยายผล - คัดเลือกชนิดสินค้าที่จะดำเนินการ - คัดเลือกพื้นที่หรือ กลุ่ม/องค์กรเกษตรกร	ตำบลหรือหมู่บ้าน ละ ๑ กลุ่ม/องค์กร อำเภอ ละ ๒ ตำบล หรือหมู่บ้านจังหวัด ละ ๔ อำเภอ รวม ๗๗ จังหวัด ๓๐๘ อำเภอ ๖๑๖ กลุ่ม/องค์กรๆ ละ ๓๐ ราย รวมเกษตรกร ๑๘,๔๘๐ ราย ผู้เข้าประชุม ๗๗ จังหวัดๆ ละ ๔๐ ราย รวม ๓,๐๘๐ ราย/ ๑ วัน	-	๒.๓๑-	-	<u>ผลผลิต(Outputs)</u> ๒) มีการจัดตั้งกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรรายชนิดสินค้าระดับตำบลหรือหมู่บ้านรวมจังหวัดละ ๔ อำเภอๆละ ๒ ตำบล หรือหมู่บ้าน รวม ๓๐๘อำเภอ ๖๑๖ กลุ่ม/องค์กร <u>ผลลัพธ์(Outcomes)</u> ๒) กลุ่ม/องค์กรเกษตรกรรายสินค้าเกษตรที่จัดตั้งขึ้นมีการเชื่อมโยงเครือข่ายดำเนินธุรกิจ/กิจกรรมขององค์กรเกษตรกรรายชนิดสินค้าระดับอำเภอ และระดับจังหวัดเพิ่มจังหวัดๆ ละ ๒ ชนิดสินค้า
๒.๒) จัดประชุมชี้แจง เกษตรกรครั้งที่ ๑ - การจัดตั้งกลุ่ม/องค์กรเกษตรกร รายชนิดสินค้าในตำบล/หมู่บ้าน - การกำหนดระเบียบ,ข้อบังคับของกลุ่ม/องค์กร - คัดเลือกกรรมการกลุ่ม/องค์กร	๖๑๖ กลุ่ม/องค์กร รวมเกษตรกร ๑๘,๔๘๐ ราย /๑ วัน	-	๓.๒๓	-	

๔. ขั้นตอนและกิจกรรมการดำเนินงาน

๕. ผลผลิต/ผลลัพธ์และตัวชี้วัด

ขั้นตอน/กิจกรรม	เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)			ผลผลิต (Outputs)/ผลลัพธ์ (Outcomes)/และตัวชี้วัด (Indicators)
		ปี ๖๒	ปี ๖๓	ปี ๖๔	
๒.๓ จัดประชุมชี้แจงเกษตรกรครั้งที่ ๒ - การจัดทำแผนผลิตรายบุคคลและแผนความต้องการสนับสนุนจากกลุ่ม/องค์กร - รวบรวมแผนรายบุคคลเป็นแผนการผลิตระดับกลุ่ม/องค์กร	๖๑๖ กลุ่ม/ องค์กร รวม เกษตรกร ๑๘,๔๘๐ ราย /๑วัน	-	๓.๒๓	-	<u>ตัวชี้วัด (Indicator)</u> <u>เชิงปริมาณ</u> ๒) มีการขยายผลจัดตั้งกลุ่ม/ องค์กรเกษตรรายชนิดสินค้าเกษตร ระดับตำบลหรือ หมู่บ้านได้ร้อยละ ๗๐จากจำนวนเป้าหมาย ๖๑๖ กลุ่ม/องค์กร <u>เชิงคุณภาพ</u> ๒) คณะกรรมการกลุ่ม/องค์กร เกษตรกรรายสินค้าระดับจังหวัด สามารถเชื่อมโยงดำเนินธุรกิจ/ กิจกรรม ระหว่าง กลุ่ม/องค์กร เครือข่ายและกับองค์กรอื่นๆ หรือ พ่อค้าเอกชนได้อย่างน้อยชนิดสินค้า ละ ๒ ธุรกิจ/กิจกรรม
๒.๔) เสนอคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและ สหกรณ์ระดับจังหวัดมอบหมายหน่วยงานให้การ สนับสนุนกลุ่ม/องค์กร ๒.๔.๑) จัดอบรมสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับบทบาท หน้าที่และการร่วมดำเนินธุรกิจ/กิจกรรมสนับสนุน กลุ่ม องค์กร	๖๑๖ กลุ่ม/ องค์กรรวม เกษตรกร ๑๘,๔๘๐ ราย ๑ วัน	-	๓.๒๓	-	
๒.๔.๒) จัดอบรมกรรมการกลุ่ม/องค์กร เกี่ยว เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ การ วางแผนธุรกิจ และการจัดการธุรกิจให้บริการสมาชิก	กรรมการ จาก ๖๑๖ กลุ่ม/องค์กรฯ ละ ๗ ราย รวม ๔,๓๒๑ ราย /๒ วัน	-	๓.๐๑	-	
๒.๔.๓) คณะกรรมการประสานหน่วยงาน ราชการที่รับผิดชอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ ภาคเอกชน สนับสนุนกลุ่ม/องค์กรตามแผนการผลิต และแผนความต้องการสนับสนุน - เงินกู้ดำเนินธุรกิจ - สนับสนุนเครื่องจักรกลแปรรูป - สนับสนุนองค์ความรู้ - เอกชนรับซื้อผลผลิต	กรรมการจาก ๖๑๖ กลุ่ม/ องค์กรฯละ ๗ ราย รวม กรรมการ ๔,๓๒๑ ราย ปฏิบัติงาน ๔ วัน	-	๓.๐๒	-	
๒.๕) คณะกรรมการกลุ่ม/องค์กรระดับตำบลหรือ หมู่บ้านในแต่ละอำเภอ ประชุมเลือกตั้งผู้แทนเป็น คณะกรรมการรายสินค้านั้นๆระดับอำเภอ - ร่วมวางแผนการผลิต และแผนความต้องการ ระดับ กลุ่ม/องค์กรเป็น แผนการผลิตระดับอำเภอ - ร่วมกันวางแผนพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและ แผนการดำเนินธุรกิจ ให้บริการสมาชิกกลุ่มระดับ อำเภอ - ประสานสนับสนุนการทำธุรกิจซื้อขายผลผลิต และ แปรรูปผลผลิตกับเอกชน หรือระหว่าง กลุ่ม/องค์กร	๓๐๘ อำเภอๆละ ๑๑ ราย กรรมการ ๓,๓๘๘ ราย ประชุม ๔ ครั้ง/ปีๆละ ๑ วัน	-	๒.๗๘	-	

๔. ขั้นตอนและกิจกรรมการดำเนินงาน

๕. ผลผลิต/ผลลัพธ์และตัวชี้วัด

ขั้นตอน/กิจกรรม	เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)			ผลผลิต (Outputs)/ผลลัพธ์ (Outcomes)/และตัวชี้วัด (Indicators)
		ปี ๖๒	ปี ๖๓	ปี ๖๔	
๒.๖) คณะกรรมการ กลุ่ม/องค์กรเกษตรกร ระดับอำเภอในแต่ละจังหวัดประชุมเพื่อเลือกผู้แทน เป็นคณะกรรมการ กลุ่ม/องค์กรเกษตรกรรายชนิด สินค้าระดับจังหวัด - รวบรวมแผนการผลิต และแผนความต้องการ ระดับอำเภอเป็นระดับจังหวัด - ร่วมกันวางแผนพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและ แผนการดำเนินธุรกิจให้บริการสมาชิกกลุ่มระดับ จังหวัด - คณะกรรมการประสานหน่วยงานภาครัฐ/องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชนสนับสนุนการ ดำเนินธุรกิจตามแผน	กรรมการราย สินค้า ๗๗ จังหวัดๆละ ๑๕ ราย รวม กรรมการ ๑,๑๕๕ ราย ประชุม ๖ ครั้ง/ปี เมื่อ ๔ ชนิดสินค้าใน แต่ละจังหวัด รวมกรรมการ ๔,๖๒๐ ราย	-	๙.๐๐	-	
รวมขั้นที่ ๒		-	๒๙.๘๑	-	
ขั้นที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งการเชื่อมโยงของ กลุ่ม/องค์กรเกษตรกรรายชนิดสินค้า ระดับประเทศ	ตั้ง คณะกรรมการ รายชนิดสินค้า ระดับประเทศ ๕ ชนิดสินค้า				ผลผลิต (Outputs) ๓) มีการจัดตั้งคณะกรรมการราย ชนิดสินค้าระดับประเทศ ๕ ชนิดสินค้า ผลลัพธ์(Outcomes) ๓) มีการดำเนินธุรกิจ/กิจกรรมของ องค์กรเกษตรกรรายชนิดสินค้า ระดับประเทศกับองค์กรรายสินค้า ระดับอำเภอ/จังหวัด หรือกับองค์กร เกษตรอื่น หรือพ่อค้าเอกชน ๕ ชนิด สินค้า
๓.๑) จัดประชุมผู้แทนสภาเกษตรกรแห่งชาติ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาคัดเลือกชนิด สินค้าที่มีการเชื่อมโยงจากระดับตำบลหรือหมู่บ้าน สู่ระดับอำเภอและระดับจังหวัดที่เข้มแข็งและเป็น ระบบ	-ผู้เข้าร่วม ประชุม ๘๐ ราย ๑ วัน	-	-	๐.๑๒	
๓.๒) จัดประชุมผู้แทนคณะกรรมการกลุ่ม/ องค์กรเกษตรกรรายสินค้าระดับจังหวัดเพื่อ คัดเลือกตัวแทนร่วมเป็นคณะกรรมการรายชนิด สินค้าระดับประเทศ	จังหวัดละ ๕ รายต่อชนิด สินค้า รวม ๒๐ จังหวัด ๑๐๐ ราย -เมื่อ ๕ ชนิด สินค้า ผู้เข้า ประชุม ๕๐๐ ราย ๑ วัน	-	-	๐.๘๑	

๔. ขั้นตอนและกิจกรรมการดำเนินงาน

๕. ผลผลิต/ผลลัพธ์และตัวชี้วัด

ขั้นตอน/กิจกรรม	เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)			ผลผลิต (Outputs)/ผลลัพธ์ (Outcomes)/และตัวชี้วัด (Indicators)
		ปี ๖๒	ปี ๖๓	ปี ๖๔	
๓.๓) คณะกรรมการชนิดสินค้าระดับประเทศจัดประชุม เพื่อ - สำรวจปัญหาความต้องการ ปริมาณคุณภาพและราคาผลผลิตรายชนิดสินค้าของกลุ่ม/องค์กรสมาชิกระดับจังหวัด ระดับอำเภอ - วางแผนธุรกิจ สินเชื่อ รวมซื้อแปรรูปและรวมขาย ให้บริการแก่กลุ่ม/องค์กรสมาชิกทั่วประเทศ - คณะกรรมการดำเนินการประสานหน่วยงานภาครัฐ/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/ภาคเอกชนสนับสนุนการดำเนินธุรกิจตามแผน	๕ คณะฯ ละ ๑๗ ราย รวมกรรมการ ๘๕ ราย ประชุมครั้งละ ๑ วัน ๑๒ ครั้ง/ปี	-	-	๑.๖๖	<u>ตัวชี้วัด (Indicators)</u> <u>เชิงคุณภาพ</u> ๔) คณะกรรมการองค์กรเกษตรกรรายชนิดสินค้าระดับประเทศแต่ละชนิดสินค้าสามารถดำเนินธุรกิจ/กิจกรรมเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มองค์กรเครือข่าย และกับองค์กรเกษตรกรอื่น หรือกับพ่อค้าเอกชนได้อย่างน้อย ๒ ธุรกิจ/กิจกรรม
รวมขั้นที่ ๓				๒.๕๙	
รวมขั้นที่ ๑+๒+๓		๓๐.๗๓	๒๙.๘๑	๒.๕๙	

๖. พื้นที่ดำเนินงาน ๗๗ จังหวัด

๗. ระยะเวลาดำเนิน ๓ ปี ตั้งแต่ ปี ๒๕๖๒ – ปี ๒๕๖๔

๘. งบประมาณโครงการ รวม ๓ ปีเป็นเงิน ๖๓.๑๓ ล้านบาท แยกเป็นรายปีได้ดังนี้

- ปี ๒๕๖๒ จำนวน ๓๐.๗๓ ล้านบาท
- ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๒๙.๘๑ ล้านบาท
- ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๒.๕๙ ล้านบาท

ตัวอย่างสรุปย่อโครงการ

ความสอดคล้องกับนโยบาย/ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวกับภาคการเกษตร

- ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ด้านการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน
- นโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ด้านเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ
- ยุทธศาสตร์/พัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ด้านการสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
- แผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต การรักษาสถียรภาพด้านราคา

กลยุทธ์ที่ ๓.๓ การสร้างเครือข่ายองค์กรเกษตรกร เชื่อมโยงและพัฒนาความร่วมมือในการผลิตทางเกษตรกรรม การแปรรูป การตลาด และการบริโภคเพื่อการยังชีพระหว่างเครือข่ายองค์กรเกษตรกรกับภาครัฐและเอกชน

- สอดคล้องกับยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด.....ด้าน.....
- สอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด.....ด้าน.....

ชื่อโครงการที่ ๗ โครงการสร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรในการใช้ข้อมูลร่วมวางแผนพัฒนาพื้นที่

หน่วยงานรับผิดชอบ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด สำนักงานเกษตรจังหวัด สถานีพัฒนาที่ดิน โครงการชลประทานจังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานประมงจังหวัด สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ สำนักงานการค้าภายในจังหวัด สถาบันการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑. หลักการและเหตุผล

เนื่องจากการส่งเสริมของหน่วยงานด้านการเกษตรมักจะสนับสนุนให้มีการจัดตั้งกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรรองรับการถ่ายทอดความรู้ ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาแก้ไขปัญหาแต่ละด้านตามภารกิจของหน่วยงานนั้นๆ เช่น กลุ่มผู้ใช้น้ำ กลุ่มปรับปรุงบำรุงดิน กลุ่มผู้ผลิตข้าว กลุ่มผู้เลี้ยงโคกระบือและกลุ่มผู้เลี้ยงสัตว์น้ำ เป็นต้น ซึ่งแนวทางการสนับสนุนกลุ่มเฉพาะด้านเหล่านั้น มักดำเนินการในรูปแบบเดียวกัน แต่โดยข้อเท็จจริงแล้วลักษณะสภาพพื้นที่ ภูมิอากาศ สภาพสังคมย่อมแตกต่างกัน ประกอบกับที่ผ่านมาการพัฒนาการเกษตรแต่ละพื้นที่ ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญเพื่อนำมาวิเคราะห์ใช้ประโยชน์ในการพัฒนาแก้ไขปัญหาในพื้นที่โดยละเอียด และครอบคลุม เช่น ข้อมูลคุณภาพดิน แหล่งน้ำ สภาพเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนเกษตรกร โรงงานแปรรูป แหล่งตลาด ในขณะที่ปัจจุบันมีแหล่งข้อมูลที่เกษตรกรสามารถเข้าถึงและนำมาใช้ประโยชน์ได้ เช่น ข้อมูลระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารเชิงรุก (Agri-map) ในระดับตำบล ข้อมูลสภาพน้ำเพื่อการเกษตรในพื้นที่ของสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำเพื่อการเกษตร (สสนก.) หากนำมาใช้ประกอบกับแนวทางการดำเนินโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในพื้นที่ต่างๆจะเป็นประโยชน์อย่างมากในการพัฒนาพื้นที่

ตัวอย่างโครงการต้นแบบมูลนิธิปิดทองหลังพระ ซึ่งมุ่งเน้นโครงการที่ชาวบ้านร่วมคิด ร่วมทำและเป็นเจ้าของ โดยมีการสำรวจข้อมูลรายครัวเรือนด้านเศรษฐกิจและสังคม วิเคราะห์ข้อมูลดิน และแหล่งน้ำแล้วนำเสนอข้อมูลให้ชาวบ้านร่วมแสดงความคิดเห็น สรุปปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา มีการบูรณาการภารกิจและงบประมาณของทุกหน่วยงานสนับสนุนในพื้นที่หมู่บ้านเป้าหมาย เน้นการแก้ไขปัญหา ๓ ระยะ ได้แก่ “อยู่รอด” ให้ชาวบ้านพ้นความอดอยากก่อน ขั้นต่อไป “พอเพียง” ใช้หนี้หมด มีรายได้สม่ำเสมอสบายขึ้น และ “ยั่งยืน” มีเงินออมพัฒนาตนเองด้วยลำแข้ง มีภูมิคุ้มกันภัยคุกคามจากภายนอก โดยเฉพาะเกษตรกรที่อยู่ในพื้นที่

ห่างไกล พื้นที่เขตความมั่นคงขาดโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากรและข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพ จึงควรดำเนินโครงการสร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรในการใช้ข้อมูลร่วมวางแผนพัฒนาพื้นที่ดังกล่าว

๒. วัตถุประสงค์

เกษตรกรมีการรวมกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรเชิงพื้นที่ และสามารถนำข้อมูลทางการเกษตรไปใช้พัฒนาปรับปรุงการดำเนินกิจกรรมเกษตรให้เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่

๓. เป้าหมาย

๓.๑ เกษตรกรในพื้นที่ห่างไกล และพื้นที่เขตความมั่นคงสามารถจัดตั้งกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรระดับตำบล หรือหมู่บ้าน รวม ๓ ปี ๗๗ จังหวัดๆละ ๓ กลุ่ม/องค์กร รวม ๒๓๑ กลุ่ม/องค์กรๆละ ๑๐๐ ราย รวมเกษตรกร ๒๓,๑๐๐ ราย หรือจังหวัดละ ๑ กลุ่ม/องค์กรต่อปี รวม ๗๗ กลุ่ม/องค์กรเกษตรกร จำนวน ๗,๗๐๐ ราย/ปี

๓.๒ กลุ่ม/องค์กรเกษตรกรที่จัดตั้งขึ้นสามารถใช้ข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและข้อมูลแผนที่ ภาพถ่ายทางอากาศร่วมกับข้อมูลจากการสำรวจในพื้นที่ ไปใช้ดำเนินการพัฒนาการเกษตร

๔. ขั้นตอนและกิจกรรมการดำเนินงาน

๕. ผลผลิต/ผลลัพธ์และตัวชี้วัด

ขั้นตอน/กิจกรรม	เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)			ผลผลิต (Outputs)/ผลลัพธ์ (Outcomes) และตัวชี้วัด (Indicators)
		ปี ๖๒	ปี ๖๓	ปี ๖๔	
๑. <u>ขั้นที่ ๑</u> <u>ขั้นกำหนดแนวทางดำเนินโครงการ</u> ๑.๑) เสนอแต่งตั้งและจัดประชุม คณะกรรมการดำเนินโครงการสร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรในการใช้ข้อมูลร่วมวางแผนพัฒนาพื้นที่ระดับจังหวัดเพื่อ - กำหนดหลักเกณฑ์คัดเลือกพื้นที่ เป้าหมาย - กำหนดแนวทางดำเนินโครงการ - ติดตามความก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาอุปสรรค	คณะละ ๑๕ ราย จำนวน ๗๗ จังหวัด รวม ๑,๑๕๕ ราย ประชุม ๔ วันต่อปี	๒.๓๑	๒.๓๑	๒.๓๑	ผลผลิต (Outputs) ๑) จัดตั้งกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรในพื้นที่ ท่างไกล พื้นที่ความมั่นคงระดับหมู่บ้าน/ตำบล ได้ ๗๗ จังหวัดๆละ ๓ กลุ่ม/องค์กร ใน ๓ ปี รวม ๒๓๑ กลุ่ม/องค์กร ตัวชี้วัด (Indicators) <u>เชิงปริมาณ</u> ๑) สามารถจัดตั้งกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรเชิงพื้นที่ได้ร้อยละ ๗๐ ของกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรเป้าหมาย
๑.๒) <u>จัดประชุมเกษตรกร ครั้งที่ ๑</u> <u>แนะนำและชี้แจง</u> - การจัดตั้งกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรเชิงพื้นที่ - การกำหนดระเบียบ/ข้อบังคับกลุ่ม - การเลือกตั้งกรรมการกลุ่ม/องค์กร - แนวทางการดำเนินโครงการ - คัดเลือกอาสาสมัครรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์สภาพพื้นที่และข้อมูลสภาพเศรษฐกิจครัวเรือน	๗๗ จังหวัด รวม ๓ ปี ๒๓๑ กลุ่ม/องค์กรๆ ละ ๑๐๐ ราย เกษตรกร ๒๓,๑๐๐ ราย หรือจังหวัดละ ๑ กลุ่ม/องค์กร/ปี จำนวน ๗๗ กลุ่ม/องค์กร เกษตรกร ๗,๗๐๐ ราย/ปี ประชุม ๑ วัน	๒.๗๐	๒.๗๐	๒.๗๐	
๑.๓) นำคณะกรรมการกลุ่ม/องค์กรเกษตรกร ศึกษาดูงานการพัฒนาหมู่บ้าน/ตำบลเป้าหมายที่ ประสบผลสำเร็จ หรือโครงการต้นแบบปิดทองหลังพระ	ปีละ ๗๗ กลุ่ม/องค์กร กรรมการกลุ่ม/องค์กรละ ๑๕ ราย ปีละ ๑,๑๕๕ รายศึกษาดูงาน ๓ วัน	๔.๖๒	๔.๖๒	๔.๖๒	
๑.๔) นำคณะกรรมการดำเนินโครงการฯ ระดับจังหวัดศึกษาดูงานการพัฒนาหมู่บ้าน/ตำบล เป้าหมายที่ประสบผลสำเร็จหรือโครงการต้นแบบปิดทองหลังพระ	คณะกรรมการโครงการจังหวัด ๗๗ คณะๆละ ๑๕ ราย รวมปี ละ ๑,๑๕๕ ราย ศึกษาดูงาน ๓ วัน	๔.๖๒	๔.๖๒	๔.๖๒	

๔. ขั้นตอนและกิจกรรมการดำเนินงาน

๕. ผลผลิต/ผลลัพธ์และตัวชี้วัด

ขั้นตอน/กิจกรรม	เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)			ผลผลิต (Outputs)/ผลลัพธ์ (Outcomes) และตัวชี้วัด (Indicators)
		ปี ๖๒	ปี ๖๓	ปี ๖๔	
๒ <u>ขั้นที่ ๒ ขั้นจัดเก็บข้อมูลวิเคราะห์เพื่อใช้วางแผนพัฒนาการเกษตรในพื้นที่</u> ๒.๑) จัดอบรมหลักสูตรการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลด้านการเกษตรในพื้นที่ให้แก่อาสาสมัครช่วยจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล - ข้อมูลจาก Agri-map และข้อมูลสภาพน้ำเพื่อการเกษตรในพื้นที่ - การสำรวจข้อมูลสภาพเศรษฐกิจของครัวเรือนเกษตรกร	อาสาสมัครจังหวัดละ ๒๐ ราย รวม ๗๗ จังหวัด ปีละ ๑,๕๔๐ ราย หลักสูตร ๒ วัน	๒.๕๑	๒.๕๑	๒.๕๑	ผลผลิต (Outputs) ๒) กลุ่ม/องค์กรเกษตรกรที่จัดตั้งขึ้น มีการใช้ข้อมูลด้านการเกษตรในพื้นที่ไปวางแผนพัฒนากิจกรรมเกษตรของสมาชิกกลุ่ม/องค์กร ตัวชี้วัด (Indicators) <u>เชิงปริมาณ</u> ๒) ร้อยละ ๗๐ ของกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรที่จัดตั้งขึ้น สามารถใช้ข้อมูลด้านการเกษตรไปกำหนดแผนดำเนินธุรกิจ/กิจกรรมของกลุ่ม/องค์กรให้บริการสมาชิก
๒.๒) อาสาสมัครดำเนินการสำรวจข้อมูลสภาพเศรษฐกิจของครัวเรือนเกษตรกรหมู่บ้าน/ตำบลเป้าหมายจังหวัดละ ๑ หมู่บ้านๆละ ๒๐๐ ครัวเรือน	อาสาสมัคร ๒๐ รายสำรวจ ๓ วัน ได้ ๑ กลุ่มหรือสำรวจปีละ ๗๗ กลุ่ม ใช้อาสาสมัคร ๑,๕๔๐ ราย ๓ วัน	๒.๒๒	๒.๒๒	๒.๒๒	
๒.๓) อาสาสมัครจัดเก็บข้อมูลด้านการเกษตรจาก Agri-map และข้อมูลสภาพน้ำเพื่อการเกษตรในพื้นที่จากสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำเพื่อการเกษตร	๗๗ จังหวัดๆละ ๑๐,๐๐๐ บาท	๐.๗๗	๐.๗๗	๐.๗๗	
๒.๔) อาสาสมัครบันทึกและประมวลผลข้อมูลจากแบบสำรวจ	๗๗ จังหวัดๆละ ๑๐,๐๐๐ บาท	๐.๗๗	๐.๗๗	๐.๗๗	
๒.๕) <u>ประชุมเกษตรกรสมาชิกกลุ่ม/องค์กรครั้งที่ ๒</u> - เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสำรวจ ระดมความเห็นเสนอปัญหาความต้องการ - กำหนดแผนดำเนินงานเพื่อพัฒนาแก้ไขปัญหาด้านการเกษตร	๗๗ จังหวัดๆละ ๑ องค์กร รวม ๗๗ องค์กรๆละ ๑๐๐ ราย รวม ๗,๗๐๐ ราย ๑ วัน	๒.๗๐	๒.๗๐	๒.๗๐	
๓. <u>ขั้นที่ ๓ ดำเนินการพัฒนาพื้นที่</u> ๓.๑) <u>มิติน้ำ</u> กลุ่ม/องค์กรประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์น้ำมันเชื้อเพลิง เครื่องจักรกลพัฒนาแหล่งน้ำ โดยเกษตรกรร่วมแรงทำ เช่น สร้างฝายแม้ว ซ่อมแซมคูคลองส่งน้ำ	-	-	-	-	

๔. ขั้นตอนและกิจกรรมการดำเนินงาน

๕. ผลผลิต/ผลลัพธ์และตัวชี้วัด

ขั้นตอน/กิจกรรม	เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)			ผลผลิต (Outputs)/ผลลัพธ์ (Outcomes) และตัวชี้วัด (Indicators)
		ปี ๖๒	ปี ๖๓	ปี ๖๔	
๓.๒) <u>มิตินิน</u> ๓.๒.๑) เก็บตัวอย่างดินเพื่อส่งวิเคราะห์ คุณภาพดิน	๗๗ กลุ่ม/ องค์กรฯละ ๑๐๐ ราย นวม ๗,๗๐๐ ราย/ปี	-	-	-	ผลผลิต (Outputs) ๑) กลุ่ม/องค์กรเกษตรกรเชิงพื้นที่ ที่จัดตั้งขึ้น มีการใช้ข้อมูลด้าน การเกษตรไปพัฒนาปรับปรุงกิจกรรม เกษตรของเกษตรกรสมาชิกให้ เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ตัวชี้วัด (Indicators) <u>เชิงคุณภาพ</u> ๑) ร้อยละ ๗๐ ของสมาชิกกลุ่ม/ องค์กรเกษตรกรที่จัดตั้งขึ้น สามารถ ปรับปรุงกิจกรรมเกษตรในฟาร์มได้ อย่างน้อย ๒ กิจกรรม
๓.๒.๒) ฝึกปฏิบัติจัดทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยน้ำ ชีวภาพ ใช้โดโลไมท์ปรับปรุงดิน ปลุก พืชหลังนา ปลุกพืชตระกูลถั่ว	๗๗ กลุ่ม/ องค์กรฯละ ๑๐๐ ราย รวม ๗,๗๐๐ ราย/ปี หลักสูตร ๑ วัน	๒.๗๐	๒.๗๐	๒.๗๐	
๓.๓) <u>มิติเกษตรกรรม</u> ๓.๓.๑) จัดอบรมพร้อมนำเกษตรกรไป ศึกษาดูงานการประกอบอาชีพเกษตรที่ประสบ ผลสำเร็จ แล้วนำความรู้ไปวางแผนการผลิตใน ฟาร์มของตน	๗๗ กลุ่ม/ องค์กรฯละ ๑๐๐ ราย รวม ๗,๗๐๐ ราย หลักสูตร ๒ วัน	๔.๒๓	๔.๒๓	๔.๒๓	
๓.๓.๒) การอบรมการผลิตไตรโคเดอร์มา บิวเวอร์เรีย ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยน้ำชีวภาพ สารสกัด ป้องกันกำจัดศัตรูพืช	๗๗ กลุ่ม/ องค์กรฯละ ๑๐๐ ราย/รวม ๗,๗๐๐ ราย หลักสูตร ๑ วัน	๒.๗๐	๒.๗๐	๒.๗๐	
๓.๓.๓) สนับสนุนเกษตรกรจัดทำแปลง สาธิตการทำเกษตรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง	ปีละ ๗๗ กลุ่ม/ องค์กรฯละ ๑ ราย/ปี เฉลี่ย รายละ ๑๕ ไร่ฯ ละ ๖,๐๐๐ บาท	๖.๙๓	๖.๙๓	๖.๙๓	
๓.๓.๔) จัดอบรมการจดบันทึกบัญชีครัวเรือน	๗๗ กลุ่ม/ องค์กรฯละ ๑๐๐ ราย รวม ๗,๗๐๐ ราย/ปี หลักสูตร ๑ วัน	๒.๗๐	๒.๗๐	๒.๗๐	
๓.๔) <u>มิติการอนุรักษ์สภาพแวดล้อม</u> จัดอบรมเกษตรกรด้านการผลิตทาง การเกษตรที่ดีและเหมาะสม (GAP) หรือเกษตร อินทรีย์	๗๗ กลุ่ม/ องค์กรฯละ ๕๐ ราย รวม ๓,๘๕๐ ราย/ปี หลักสูตร ๓ วัน	๓.๖๐	๓.๖๐	๓.๖๐	

๔. ขั้นตอนและกิจกรรมการดำเนินงาน

๕. ผลผลิต/ผลลัพธ์และตัวชี้วัด

ขั้นตอน/กิจกรรม	เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)			ผลผลิต (Outputs)/ผลลัพธ์ (Outcomes) และตัวชี้วัด (Indicators)
		ปี ๖๒	ปี ๖๓	ปี ๖๔	
๓.๕) <u>มิติการสร้างเสริมความเข้มแข็งของกลุ่ม</u> ๓.๕.๑) ประชุมสมาชิกกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรเป้าหมาย เพื่อ - จัดตั้งกลุ่มย่อยสาขาอาชีพตามชนิดพืช ปศุสัตว์ ฯ พร้อมเลือกกรรมการกลุ่มย่อยและกำหนดระเบียบของกลุ่มย่อย - ร่วมกันจัดทำแผนการผลิตและแผนความต้องการสนับสนุนจากกลุ่ม/องค์กรเกษตรกร	๗๗ กลุ่ม/ องค์กรฯ ละ ๑๐๐ ราย รวม ๗,๗๐๐ ราย หลักสูตร ๓ วัน	๘.๔๗	๘.๔๗	๘.๔๗	
๓.๕.๒) กลุ่มดำเนินการกิจกรรมให้บริการสมาชิกตามแผน					
๓.๖) <u>เจ้าหน้าที่ประสานการดำเนินงานและติดตามความก้าวหน้าผลการดำเนินงาน</u>	จังหวัดละ ๔ รายฯ ละ ๑๕ วัน/ปี รวม ๗๗ จังหวัด ๓๐๘ ราย	๒.๙๗	๒.๙๗	๒.๙๗	
รวม		๕๗.๕๒	๕๗.๕๒	๕๗.๕๒	

๖. พื้นที่ดำเนินการ ๗๗ จังหวัด

๗. ระยะเวลาดำเนินการ ๓ ปี ตั้งแต่ปี ๒๕๖๒ – ปี ๒๕๖๔

๘. งบประมาณโครงการ รวม ๓ ปี เป็นเงิน ๑๗๒.๕๖ ล้านบาท แยกเป็นปีละ ๕๗.๕๒ ล้านบาท

ตัวอย่างสรุปย่อโครงการ

ความสอดคล้องกับนโยบาย/ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวกับภาคการเกษตร

- ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ด้านการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม
- นโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ด้านพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยพัฒนา และนวัตกรรม
- ยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรม
- แผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต และการรักษาเสถียรภาพด้านราคาสินค้าเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๓.๒ การค้นคว้าวิจัย และพัฒนาภูมิปัญญา พันธุกรรมพืชและสัตว์ท้องถิ่น นวัตกรรม เทคโนโลยีที่เหมาะสม และการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ได้จากการค้นคว้าวิจัยและพัฒนา เพื่อประโยชน์ทางเกษตรกรรมและเกษตรอุตสาหกรรม

- สอดคล้องกับยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด.....ด้าน.....
- สอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด.....ด้าน.....

ชื่อโครงการที่ ๘ โครงการศึกษา วิจัยตามความต้องการของเกษตรกร และการถ่ายทอดเทคโนโลยี นวัตกรรมสู่เกษตรกร

หน่วยงานรับผิดชอบ สภาเกษตรกรแห่งชาติ สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ สภาเกษตรกรจังหวัด สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด หน่วยงานวิจัยถ่ายทอดเทคโนโลยีทั้งภาครัฐและภาคเอกชน กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สถาบันการศึกษา ประชาชนเกษตรกร

๑. หลักการและเหตุผล

เนื่องจากตามยุทธศาสตร์ประเทศไทย ๔.๐ กำหนดกลไกการขับเคลื่อนแนวทางหนึ่ง ได้แก่ เปลี่ยนประเทศไทยไปสู่ High Income Country ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม ปัญญา เทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ ส่วนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่ ๘ การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม โดยมีวัตถุประสงค์สร้างโอกาสการเข้าถึง/นำเทคโนโลยีใช้กับเกษตรกรรายย่อย วิสาหกิจชุมชน วิสาหกิจขนาดกลาง/ย่อม เนื่องจากสินค้าเกษตรหลักของไทยมุ่งผลิตเพื่อการส่งออกเป็นหลัก ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ไข่เนื้อ สุก และกุ้ง เป็นต้น ซึ่งต้องแข่งขันกับประเทศผู้ผลิตสินค้าเกษตรดังกล่าวในด้านการลดต้นทุน เพิ่มปริมาณผลผลิต และพัฒนาคุณภาพผลผลิต โดยปรับปรุงพัฒนาขั้นตอนวิธีการผลิต เพื่อดึงดูดความสนใจของประเทศผู้ซื้อ อีกทั้งพฤติกรรมของผู้บริโภคเริ่มใหม่เปลี่ยนแปลงไป ต้องการบริโภคสินค้าที่สามารถปรุงสุกพร้อมบริโภคได้รวดเร็วตามชีวิตประจำวันที่รีบเร่ง นอกจากนั้นผู้บริโภคบางกลุ่มยังต้องการสินค้าที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพมากขึ้น ประกอบกับการทำการเกษตรของเกษตรกรไทยที่ผ่านมา ส่วนใหญ่ดำเนินการผลิตแบบดั้งเดิม ตั้งแต่การเตรียมดิน พันธุ์พืชที่ใช้ การดูแลรักษา การเก็บเกี่ยว การขนส่ง แปรรูป บรรจุภัณฑ์ และจำหน่าย ซึ่งช่วงที่ผ่านมาได้มีการพัฒนาบ้าง เช่น ใช้พันธุ์พืชใหม่ ลดต้นทุนการใช้พันธุ์ ปุ๋ย ยาป้องกันกำจัดศัตรูพืช ระบบน้ำ การแปรรูปขั้นต้น บรรจุภัณฑ์ และการตลาด เป็นต้น โดยดำเนินการตามคำแนะนำของทางราชการ หรือผู้จำหน่ายปัจจัยการผลิต แต่เกษตรกรยังขาดการวิจัยและพัฒนาการผลิตตามวงจรห่วงโซ่อุปทาน หรือนำผลงานวิจัยที่ประสบผลสำเร็จแล้วไปประยุกต์ใช้ปฏิบัติในฟาร์ม เพื่อให้สามารถลดต้นทุนการผลิต พัฒนาคุณภาพผลผลิต โดยเฉพาะการศึกษาเรียนรู้การจัดเก็บข้อมูลการวิจัยแบบมีส่วนร่วมตามความต้องการของเกษตรกร และกรณีที่เกิดเก็บข้อมูลผลการนำความรู้งานวิจัยที่ประสบ

ผลสำเร็จแล้วไปประยุกต์ใช้ในไร่นาของตน แม้ว่ามีหน่วยงานวิจัยของทางราชการ สถาบันศึกษา องค์กรภาคเอกชนดำเนินการวิจัยด้านการเกษตร แต่ยังไม่มีการเชื่อมโยงความต้องการวิจัยของเกษตรกร กลุ่ม/องค์กรเกษตรกรให้เกิดความร่วมมือกับหน่วยงานวิจัย จึงควรส่งเสริมการวิจัยตามความต้องการของเกษตรกรเพื่อให้เกิดผลงานวิจัยใหม่ในพื้นที่ และถ่ายทอดผลงานวิจัยที่ประสบผลสำเร็จแล้วให้เกษตรกรนำไปประยุกต์ใช้

๒. วัตถุประสงค์โครงการ

๒.๑) เพื่อให้มีการดำเนินการวิจัยแบบมีส่วนร่วมตามความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่

๒.๒) เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ผลงานวิจัยด้านการเกษตรที่ประสบผลสำเร็จให้แก่เกษตรกร หรือกลุ่ม/องค์กรเกษตรกร นำไปประยุกต์ใช้ทำให้เกิดการลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิต หรือพัฒนาคุณภาพผลผลิต

๓. เป้าหมายโครงการ

เกษตรกรหรือกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรที่ประสงค์ และมีความพร้อมที่จะดำเนินการวิจัยแบบมีส่วนร่วม หรือพร้อมที่จะขยายผล นำผลงานวิจัยไปประยุกต์ใช้จังหวัดละ ๒ เรื่องต่อปี หรือรวม ๗๗ จังหวัด ปีละ ๑๕๔ เรื่อง รวม ๓ ปี ๔๖๒ เรื่อง

๔. วิธีดำเนินการ

๔.๑) สภาเกษตรกรจังหวัด/สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดรวบรวมความต้องการวิจัยแบบมีส่วนร่วมของเกษตรกร กลุ่ม/องค์กรเกษตรกร เสนอหน่วยงานรับผิดชอบการวิจัยพิจารณาสนับสนุน

๔.๒) สภาเกษตรกรจังหวัด/สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดรวบรวมองค์ความรู้ ผลการศึกษาวิจัยด้านการเกษตรที่ประสบความสำเร็จจากแหล่งต่างๆ พร้อมประสานเกษตรกร กลุ่ม/องค์กรเกษตรกรที่ต้องการองค์ความรู้ด้านการเกษตรที่สอดคล้องกัน

๔.๓) สภาเกษตรกรจังหวัด/สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด ร่วมกับหน่วยงานวิจัยภาคราชการ สถาบันการศึกษา และภาคเอกชน จัดประชุมชี้แจงเกษตรกร หรือกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรเป้าหมายที่ประสงค์เข้าร่วมโครงการ พร้อมกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน

๔.๓.๑) การวิจัยแบบมีส่วนร่วมตามความต้องการของเกษตรกร

๔.๓.๒) การถ่ายทอดผลงานวิจัยที่ประสบผลสำเร็จแล้ว แก่เกษตรกรหรือกลุ่ม/องค์กรเกษตรกร

๔.๔) ประสานให้คำแนะนำการจัดทำข้อเสนอโครงการแก่เกษตรกรหรือกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรที่ประสงค์จะจัดทำโครงการขอสนับสนุนแหล่งเงินทุนเพื่อดำเนินการวิจัย

๔.๕) หน่วยงานดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยีการวิจัยแบบมีส่วนร่วมตามความต้องการของเกษตรกร - หรือดำเนินการถ่ายทอดงานวิจัยที่ประสบผลสำเร็จแล้ว เพื่อขยายผลแก่เกษตรกรหรือกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรเป้าหมาย ๔ ครั้ง/ปี

๔.๖) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องติดตามให้คำแนะนำแก่เกษตรกรหรือกลุ่ม/องค์กรเป้าหมายในด้าน

๔.๖.๑) การจัดเก็บข้อมูลผลงานวิจัยแบบมีส่วนร่วม

๔.๖.๒) การจัดเก็บข้อมูลผลการนำความรู้จากผลงานวิจัยที่ประสบผลสำเร็จแล้วไปประยุกต์ใช้ในฟาร์ม

๔.๗) รวบรวมองค์ความรู้ผลงานวิจัยแบบมีส่วนร่วม และการนำผลงานวิจัยที่สำเร็จแล้วไปประยุกต์ใช้ปฏิบัติ เพื่อใช้ประโยชน์เผยแพร่ต่อไป

๕. ขั้นตอนและกิจกรรมการดำเนินงาน

๖. ผลผลิต/ผลลัพธ์และตัวชี้วัด

ขั้นตอน/กิจกรรม	เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)			ผลผลิต (Outputs)/ผลลัพธ์ (Outcomes) และตัวชี้วัด (Indicators)
		ปี ๖๒	ปี ๖๓	ปี ๖๔	
๑) สภาเกษตรกรจังหวัด/สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดรวบรวมความต้องการวิจัยแบบมีส่วนร่วมของเกษตรกร กลุ่ม/องค์กรเกษตรกร เสนอหน่วยงานรับผิดชอบการวิจัยพิจารณาสนับสนุน	เจ้าหน้าที่ประสานปฏิบัติ ๗๗ จังหวัดๆละ ๔ ราย รวม ๓๐๘ ราย ๓ วัน	๐.๖๐	๐.๖๐	๐.๖๐	ผลผลิต (Outputs) ๑) เกิดการขยายผลพัฒนานวัตกรรมในจังหวัดต่างๆ ๒) เกษตรกรหรือกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรได้ศึกษาเรียนรู้ผลการพัฒนานวัตกรรมเกษตรจากการปฏิบัติจริง ตัวชี้วัด (Indicators) <u>เชิงปริมาณ</u> ๑) จำนวนนวัตกรรมเกษตรที่เกษตรกร กลุ่ม/องค์กรเกษตรกรนำไปขยายผลปรับใช้จังหวัดละ ๒ นวัตกรรมต่อปี หรือรวม ๓ ปี จังหวัดละ ๖ นวัตกรรม ๒) จำนวนเกษตรกรหรือกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรที่มีโอกาสฝึกปฏิบัติจัดเก็บรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติตามขั้นตอนการพัฒนานวัตกรรม ผลลัพธ์ (Outcomes) ๑) นวัตกรรมที่เกษตรกรหรือกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรนำไปขยายผลปรับใช้ ก่อให้เกิดความแตกต่างในขั้นตอนการผลิต หรือสินค้าที่แตกต่างไปจากเดิม ตัวชี้วัด (Indicators) <u>เชิงคุณภาพ</u> ๑) ร้อยละ ๗๐ ของกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรที่นำนวัตกรรมเกษตรไปประยุกต์ใช้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มหรือลดต้นทุนการผลิต หรือพัฒนาคุณภาพสินค้า
๒) สภาเกษตรกรจังหวัด/สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดรวบรวมองค์ความรู้ผลการศึกษาวิจัยด้านการเกษตรที่ประสบความสำเร็จจากแหล่งต่างๆ พร้อมประสานเกษตรกร กลุ่ม/องค์กรเกษตรกรที่ต้องการองค์ความรู้ด้านการเกษตรที่สอดคล้องกัน	เจ้าหน้าที่ประสาน ๗๗ จังหวัดๆละ ๔ ราย รวม ๓๐๘ ราย ๗ วัน	๑.๓๘	๑.๓๘	๑.๓๘	
๓) จัดประชุมชี้แจงเกษตรกรหรือกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรเป้าหมายในพื้นที่ที่ประสงค์เข้าร่วมโครงการ พร้อมหารือกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน ๓.๑) การวิจัยแบบมีส่วนร่วมตามความต้องการของเกษตรกร	๗๗ จังหวัดๆละ ๒ นวัตกรรมๆละ ๑๐ ราย รวม ๑,๕๔๐ ราย/ปี ๑ วันๆละ ๓๐๐ บาท	๐.๔๖	๐.๔๖	๐.๔๖	
๓.๒) การถ่ายทอดผลงานวิจัยที่ประสบผลสำเร็จแล้ว แก่เกษตรกรหรือกลุ่ม/องค์กรเกษตรกร					
๔) ประสานให้คำแนะนำการจัดทำข้อเสนอโครงการแก่กลุ่ม/องค์กรเกษตรกรที่ประสงค์จัดทำโครงการสนับสนุนแหล่งเงินทุนเพื่อดำเนินการวิจัย	เจ้าหน้าที่ประสาน ปฏิบัติ ๗๗ จังหวัดๆละ ๔ ราย รวม ๓๐๘ ราย ๑๐ วัน	๑.๙๗	๑.๙๗	๑.๙๗	
๕) จัดถ่ายทอดเทคโนโลยีแบบมีส่วนร่วมของเกษตรกร กลุ่ม/องค์กรเกษตรกรเป้าหมาย -หรือถ่ายทอดผลงานวิจัยที่ประสบผลสำเร็จแล้วแก่เกษตรกร หรือกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรเป้าหมาย	๗๗ จังหวัดๆละ ๒ นวัตกรรมๆละ ๑๐ ราย รวม ๑,๕๔๐ ราย/ปีละ ๔ วันๆละ ๓๐๐ บาท	๗.๔๐	๗.๔๐	๗.๔๐	

๕. ขั้นตอนและกิจกรรมการดำเนินงาน

๖. ผลผลิต/ผลลัพธ์และตัวชี้วัด

ขั้นตอน/กิจกรรม	เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)			ผลผลิต (Outputs)/ผลลัพธ์ (Outcomes) และตัวชี้วัด (Indicators)
		ปี ๖๒	ปี ๖๓	ปี ๖๔	
๖) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องติดตามให้คำแนะนำแก่เกษตรกรหรือกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรเป้าหมายในด้าน ๖.๑) การจัดเก็บข้อมูลผลงานวิจัยแบบมีส่วนร่วม ๖.๒) การจัดเก็บข้อมูลผลการนำความรู้จากการนำผลงานวิจัยที่ประสบผลสำเร็จแล้วไปประยุกต์ใช้ในฟาร์ม	เจ้าหน้าที่ประสานปฏิบัติ ๗๗ จังหวัดฯละ ๔ ราย รวม ๓๐๘ ราย ๗ วัน	๑.๓๘	๑.๓๘	๑.๓๘	
๗) รวบรวมองค์ความรู้ผลงานพัฒนานวัตกรรมของเกษตรกร หรือกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรเป้าหมายเพื่อประชาสัมพันธ์	เจ้าหน้าที่ประสานปฏิบัติ ๗๗ จังหวัดฯละ ๔ ราย รวม ๓๐๘ ราย ๗ วัน	๑.๓๘	๑.๓๘	๑.๓๘	
รวม		๑๔.๕๗	๑๔.๕๗	๑๔.๕๗	

๖. พื้นที่ดำเนินการ ๗๗ จังหวัด

๗. งบประมาณดำเนินโครงการ รวม ๓ ปี ตั้งแต่ปี ๒๕๖๒ – ๒๕๖๔

๘. งบประมาณโครงการ รวม ๓ ปี เป็นเงิน ๔๖.๗๑ ล้านบาท แยกเป็นปีละ ๑๔.๕๗ ล้านบาท

ตัวอย่างสรุปย่อโครงการ

ชื่อโครงการที่ ๙ โครงการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบลเป็นเกษตรอุตสาหกรรม

๑. หลักการและเหตุผล

เกษตรกรที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมยังคงประสบปัญหาด้านการผลิต ได้แก่ ขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร ดินเสื่อมโทรม ขาดพันธุ์ดี ขาดโอกาสเข้าถึงสิทธิที่ดินทำกิน เข้าถึงองค์ความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรใหม่ที่จะนำไปประยุกต์ใช้พัฒนาศักยภาพการผลิต ส่วนใหญ่เกษตรกรขายและผลิตในรูปวัตถุดิบซึ่งได้ราคาต่ำ และช่วงฤดูกาลที่ผลผลิตออกสู่ตลาดพร้อมกันหรือใกล้เคียงกัน ผลผลิตล้นตลาดส่งผลให้ถูกกดราคา ยังขาดการแปรรูปเพิ่มมูลค่าและการส่งออกส่วนใหญ่ยังคงส่งออกในรูปสินค้าเกษตรที่เป็นวัตถุดิบ นอกจากนี้ บางฤดูกาลประสบภัยธรรมชาติ ฝนแล้ง น้ำท่วม โรคศัตรูพืชระบาด ผลผลิตเสียหาย เกษตรกรยังคงเป็นหนี้สิน ปัญหาของเกษตรกรจึงมีหลากหลาย ต้องการสนับสนุนจากหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เช่น กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น แนวทางแก้ไขปัญหามุ่งให้เกษตรกรผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในพื้นที่ประชุมหารือร่วมกัน สะท้อนปัญหาความต้องการของเกษตรกร ซึ่งเข้าใจปัญหาของตนเองเป็นอย่างดี พร้อมเสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องขับเคลื่อนดำเนินการแก้ไขปัญหาคต่อไป ทั้งนี้ตามพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๓๓ (๔) กำหนดให้สภาเกษตรกรจังหวัดมีอำนาจหน้าที่เสนอแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับจังหวัดต่อสภาเกษตรกรแห่งชาติ เพื่อบูรณาการเป็นแผนแม่บทเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป โดยในปี ๒๕๕๙ และปี ๒๕๖๐ สภาเกษตรกรแห่งชาติได้กำหนดให้สภาเกษตรกรจังหวัดดำเนินโครงการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบลเป็นเกษตรอุตสาหกรรม มุ่งเน้นให้เกษตรกรร่วมกันจัดเก็บข้อมูล วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลปัญหาด้านการเกษตรแล้วเสนอปัญหา/แนวทางแก้ไขปัญหาในพื้นที่ตำบลเป้าหมาย ได้แก่ ความเดือดร้อนด้านหนี้สิน ที่ดินทำกิน แหล่งน้ำ สวัสดิการสิทธิเกษตรกร และการไม่ได้รับความเป็นธรรม เป็นต้น ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไข ในขณะเดียวกันก็สนับสนุนให้เกษตรกรผู้ผลิตสินค้าเกษตรชนิดเดียวกันที่ประสบปัญหาราคาขายผลผลิต รวมตัวเป็นกลุ่ม/องค์กรรายสินค้าเพื่อพัฒนาแก้ไขปัญห ทั้งด้านลดต้นทุน พัฒนาคุณภาพผลผลิตที่สำคัญ มุ่งให้สามารถดำเนินธุรกิจ/กิจกรรมแปรรูปเพิ่มมูลค่าเป็นเกษตรอุตสาหกรรม ซึ่งควรจะดำเนินการต่อเนื่องในปี ๒๕๖๑ จนถึงปี ๒๕๖๔ ซึ่งเป็นปีสิ้นสุดยุทธศาสตร์สภาเกษตรกรแห่งชาติ ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๔ (ฉบับที่ ๒)

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้มีการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบล ที่เกิดจากการสะท้อนปัญหาของเกษตรกรนำไปสู่การขับเคลื่อนกิจกรรม/โครงการเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาในพื้นที่

๒.๒ เพื่อให้เกษตรกร/องค์กรเกษตรกรรายสินค้าเกษตร ดำเนินธุรกิจเป็นเกษตรอุตสาหกรรม

๓. เป้าหมาย

๓.๑ จัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบล อำเภอละ ๑ ตำบล/ปี รวม ๘๘๘ ตำบลต่อปี รวม ๓ ปี (ปี ๒๕๖๒ - ปี ๒๕๖๔) จำนวน ๒,๖๖๔ ตำบล

๓.๒ สนับสนุนเกษตรกรหรือองค์กรเกษตรกรรายสินค้าเกษตร ดำเนินธุรกิจเป็นเกษตรอุตสาหกรรม ร้อยละ ๑๗ ของเกษตรกร/องค์กรเกษตรกรเป้าหมาย ปีที่ผ่านมาปีละ ๑๕๑ ราย/องค์กร รวม ๓ ปี จำนวน ๔๕๓ ราย/องค์กร

๔. พื้นที่ดำเนินการ ๗๗ จังหวัด

๕. งบประมาณโครงการ

งบประมาณดำเนินการรวมทั้งสิ้น ๓ ปี เป็นเงิน ๑๐๖,๘๕๕,๒๐๐ บาท (หนึ่งร้อยหกล้านแปดแสนห้าหมื่นห้าพันสองร้อยบาทถ้วน)

โดยแยกเป็นงบประมาณรายปี ปีละ ๓๕,๖๑๘,๔๐๐ บาท (สามสิบล้านห้าหมื่นแปดพันสี่ร้อยบาทถ้วน)

๖. หน่วยงานรับผิดชอบ

หน่วยงานหลัก

สภาเกษตรกรจังหวัด และสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด

หน่วยงานสนับสนุน

คณะผู้ปฏิบัติงานสภาเกษตรกรตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล สำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ สำนักงานประมงอำเภอ สำนักงานสหกรณ์จังหวัด สถานีพัฒนาที่ดิน ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว โครงการชลประทานจังหวัด สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด สถาบันการศึกษา และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) สำนักงานกองทุนยุติธรรมจังหวัด และภาคเอกชน

๗. วิธีดำเนินงาน แบ่งเป็น ๒ กิจกรรมหลัก ได้แก่

๗.๑ การจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบล

๗.๑.๑) รวบรวมข้อมูลเพื่อใช้จัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบล

(๑) จัดเก็บข้อมูลสภาพการเกษตรในพื้นที่ตำบล ทั้งข้อมูลด้านเศรษฐกิจ สังคม ข้อมูลกายภาพและชีวภาพ คุณภาพดิน กรรมสิทธิ์ในที่ดิน แหล่งน้ำ จำนวนเกษตรกร จำนวนกลุ่ม/องค์กรเกษตรกร อาชีพเกษตรที่สำคัญ รายได้-รายจ่าย โรงงานแปรรูป แหล่งตลาด การผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์

(๒) สำรวจข้อมูลสภาพเศรษฐกิจของครัวเรือนเกษตรกร และปัญหาความต้องการโดยวิธีสุ่มสำรวจ

(๓) นำข้อมูลด้านการเกษตรที่ได้จากการรวบรวม และข้อมูลจากการสำรวจมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุปผลสภาพการเกษตรในตำบลให้เข้าใจอย่างง่าย พร้อมข้อเสนอแนวทางการพัฒนาแก้ไขปัญหาที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด/ภาค/ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี /แผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ฉบับที่ ๑๒ และแผนพัฒนาต่างๆที่เกี่ยวข้อง

๗.๑.๒ การประชุมระดมความคิดเห็นจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบล พร้อมประสานการพัฒนาและแก้ไขปัญหา

(๑) จัดประชุมระดมความคิดเห็นเกษตรกรครั้งที่ ๑ เพื่อเสนอผลการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูลสภาพการเกษตรในตำบล พร้อมระดมความคิดเห็น กำหนดวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และโครงการ

(๒) จัดประชุมระดมความคิดเห็นเกษตรกรครั้งที่ ๒ เพื่อสำรวจเกษตรกรผู้เดือดร้อน และความต้องการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรในตำบล ๕ เรื่องหลักๆ ได้แก่ ปัญหาราคาสินค้าเกษตร หนี้สิน ที่ดินทำกิน แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร สวัสดิการสิทธิเกษตรกรและการไม่ได้รับความเป็นธรรม

(๓) รวบรวมรายชื่อเกษตรกรผู้มีปัญหา ๔ เรื่องหลัก ได้แก่ หนี้สิน ที่ดินทำกิน แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร สวัสดิการสิทธิเกษตรกร และการไม่ได้รับความเป็นธรรม เพื่อจัดส่งให้หน่วยงานรับผิดชอบช่วยแก้ปัญหา จากนั้นประสานติดตามผลการแก้ไขปัญหาจากหน่วยงาน

(๔) จัดทำข้อเสนอโครงการต่างๆตามแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบล เพื่อเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องขอรับการสนับสนุน พร้อมประสานติดตามผลการสนับสนุนจากหน่วยงาน

๗.๒ การขับเคลื่อนสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกรหรือองค์กรเกษตรกรรายสินค้าเป็นเกษตรอุตสาหกรรม

๗.๒.๑) การสร้างความเข้มแข็งธุรกิจของกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรรายสินค้า

(๑) ประชุมเกษตรกรจัดตั้งกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรรายสินค้าเกษตรใหม่ หรือสนับสนุนกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรรายสินค้าเกษตรที่มีอยู่เดิมในพื้นที่ โดยเลือกกรรมการกลุ่ม/องค์กรเกษตรกร และกำหนดระเบียบ ข้อบังคับของกลุ่ม/องค์กรเกษตรกร

(๒) ส่งเสริมแนะนำกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรรายสินค้าดำเนินธุรกิจสินเชื่อ รวมซื้อ แปรรูป รวมขายให้บริการสมาชิก บนพื้นฐานกิจกรรมแนะนำงานฟาร์ม เพื่อสร้างประสบการณ์ความเข้มแข็งในการบริหารจัดการธุรกิจ

๗.๒.๒) การพัฒนาธุรกิจเป็นเกษตรอุตสาหกรรม

เกษตรอุตสาหกรรม หมายถึง การดำเนินการเกษตรที่มีการเพิ่มมูลค่าผลผลิต หรือดำเนินการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิต โดยเกษตรกรหรือองค์กรเกษตรกร

(๑) คัดเลือกเกษตรกร หรือกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรรายสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพ และประสงค์จะพัฒนาธุรกิจเป็นเกษตรอุตสาหกรรม

(๒) จัดอบรมเกษตรกรหรือกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรรายสินค้าที่มีศักยภาพจัดทำแผนธุรกิจ มุ่งสู่เกษตรอุตสาหกรรม พร้อมประสานขอรับการสนับสนุนจากแหล่งเงินทุน

(๓) เกษตรกรหรือกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรรายสินค้าสามารถดำเนินธุรกิจเป็นเกษตรอุตสาหกรรม

8. ปฏิทินการปฏิบัติงานโครงการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบลเป็นเกษตรอุตสาหกรรม						
กิจกรรมหลัก	เป้าหมาย	งบประมาณ	ปีงบประมาณ			หน่วยงาน
		(บาท)	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	รับผิดชอบ
1. การจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบล						
1.1 <u>รวบรวมข้อมูลเพื่อใช้จัดทำแผนพัฒนา</u>						
เกษตรกรรมตำบล โดย						
1.1.1) จัดเก็บข้อมูลสภาพการเกษตรในพื้นที่	888 ตำบลละ	7,992,000	2,664,000	2,664,000	2,664,000	-สภาเกษตรกรจังหวัด
ตำบลทั้งข้อมูลด้านเศรษฐกิจ สังคม ข้อมูลกายภาพ	3,000 บาท					-สำนักงานสภาเกษตรกร
และชีวภาพ						จังหวัด
						-คณะผู้ปฏิบัติงานสภา
						เกษตรกรตำบล
1.1.2) สำรวจข้อมูลสภาพเศรษฐกิจของครัวเรือน	เกษตรกร 888 ตำบลละ	4,528,800	1,509,600	1,509,600	1,509,600	-สภาเกษตรกรจังหวัด
เกษตรกร และปัญหาความต้องการในพื้นที่ตำบล	50 ราย รวม 44,000					-สำนักงานสภาเกษตรกร
	ราย/ปี โดยเจ้าหน้าที่					จังหวัด
	ผู้สำรวจตำบลละ 10 ราย					-คณะผู้ปฏิบัติงานสภา
	1 วัน รวม 888 ตำบล จึงใช้					เกษตรกรตำบล
	เจ้าหน้าที่ 8,880 ราย					
1.1.3) นำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมและจากการ	888 ตำบล	-	-	-	-	-สำนักงานสภาเกษตรกร
สำรวจมาวิเคราะห์สรุปผลสภาพการเกษตรในตำบล						จังหวัด
พร้อมแนวทางการพัฒนาให้เข้าใจอย่างง่าย						
1.2 <u>การประชุมระดมความเห็นจัดทำแผนพัฒนา</u>						
เกษตรกรรมตำบล พร้อมประสานการพัฒนาและแก้ไข						
ปัญหา						
ร่างโครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์แก้ว						

กิจกรรมหลัก	เป้าหมาย	งบประมาณ	ปีงบประมาณ			หน่วยงาน
		(บาท)	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	รับผิดชอบ
1.2.1) จัดประชุมระดมความคิดเห็นเกษตรกร	-เกษตรกร 888 ตำบลๆละ	25,911,900	8,637,300	8,637,300	8,637,300	
ครั้งที่ 1 เพื่อเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการ	30 ราย รวม 26,640 ราย					
เกษตรในตำบล พร้อมระดมความคิดเห็น วิสัยทัศน์	1 วัน					
ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และโครงการ	-เจ้าหน้าที่ประสานจัด					-สภาเกษตรกรจังหวัด
	อบรมจังหวัดละ 3 ราย 77					-สำนักงานสภาเกษตรกร
	จังหวัด รวม 231 ราย					จังหวัด
	15 วัน					
1.2.2) จัดประชุมระดมความคิดเห็นเกษตรกรครั้งที่ 2	-เกษตรกร 888 ตำบลๆละ	25,911,900	8,637,300	8,637,300	8,637,300	-สภาเกษตรกรจังหวัด
เพื่อสำรวจเกษตรกรผู้เดือดร้อนและความต้องการแก้ไข	30ราย รวม 26,640 ราย					-สำนักงานสภาเกษตรกร
ปัญหาด้านการเกษตรในตำบล 5 เรื่อง ได้แก่	1 วัน					จังหวัด
ปัญหาด้านราคาสินค้าเกษตร หนี้สิน ที่ดินทำกิน	-เจ้าหน้าที่ประสานจัด					-สำนักงานสหกรณ์จังหวัด
แหล่งน้ำ สวัสดิการสิทธิเกษตรกร และการไม่ได้รับ	อบรมจังหวัดละ 3 ราย 77					-กฟภ., สำนักงาน กษจ.
ความเป็นธรรม	จังหวัด รวม 231 ราย					-โครงการชลประทาน
	15 วัน					จังหวัด
						-สถานีพัฒนาที่ดิน
						-องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
						-สำนักงานทรัพยากร
						ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
						จังหวัด
						-สำนักงานพัฒนาสังคม
						และความมั่นคงของมนุษย์
						จังหวัด

กิจกรรมหลัก	เป้าหมาย	งบประมาณ	ปีงบประมาณ			หน่วยงาน
		(บาท)	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	รับผิดชอบ
1.2.3) รวบรวมรายชื่อเกษตรกรผู้มีปัญหา 4 เรื่อง ได้แก่ หนี้สิน ที่ดินทำกิน แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	888 ตำบล		-	-	-	-สำนักงานสภาเกษตรกร
สวัสดิการสิทธิเกษตรกรและการไม่ได้รับความเป็นธรรม						-สำนักงานสภาเกษตรกร
ส่งให้หน่วยงานรับผิดชอบช่วยเหลือ พร้อมประสาน						จังหวัด
ติดตามผลการช่วยเหลือ						-คณะผู้ปฏิบัติงานสภา
						เกษตรกรตำบล
1.2.4) จัดทำข้อเสนอโครงการต่างๆตามแผนพัฒนา	888 ตำบล		-	-	-	-สภาเกษตรกรจังหวัด
เกษตรกรรมตำบล เพื่อเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ขอรับ						-สำนักงานสภาเกษตรกร
การสนับสนุน						จังหวัด
2. การขับเคลื่อนสร้างความเข้มแข็งเกษตรกร						
หรือองค์กรเกษตรกรรายสินค้าเป็นเกษตรอุตสาหกรรม						
2.1 <u>การสร้างความเข้มแข็งธุรกิจของกลุ่ม/องค์กร</u>						
<u>เกษตรกรรายสินค้า</u>						
2.1.1) ประชุมเกษตรกรจัดตั้งกลุ่ม/องค์กร	888 กลุ่ม/องค์กรฯละ	25,911,900	8,637,300	8,637,300	8,637,300	-สภาเกษตรกรจังหวัด
เกษตรกรรายสินค้าใหม่ หรือสนับสนุนกลุ่ม/องค์กร	30 ราย รวม 26,640					-สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด
เกษตรกรรายสินค้าที่มีอยู่เดิมเพื่อเลือกกรรมการ	ราย/ปี 1 วัน					-สำนักงานสภรณ์จังหวัด/
กำหนดระเบียบ ข้อบังคับ						เกษตรจังหวัด/ปศุสัตว์จังหวัด
						หรือประมงจังหวัดแล้วแต่กรณี
2.1.2) ส่งเสริมแนะนำกลุ่ม/องค์กรเกษตรกร	เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน	3,534,300	1,178,100	1,178,100	1,178,100	-สภาเกษตรกรจังหวัด
รายสินค้าดำเนินธุรกิจสินเชื่อ รวมซื้อ แปรรูป รวมขาย	จังหวัดฯละ 3 ราย					-สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด
ให้บริการสมาชิก	77 จังหวัด รวม 231 ราย					-สำนักงานสภรณ์จังหวัด/
	15 วัน					เกษตรจังหวัด/ปศุสัตว์จังหวัด
						หรือประมงจังหวัดแล้วแต่กรณี

กิจกรรมหลัก	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)	ปีงบประมาณ			หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	
2.2 พัฒนารูทกิจเป็นเกษตรอุตสาหกรรม		3,534,300	1,178,100	1,178,100	1,178,100	
2.2.1) คัดเลือกเกษตรกรหรือกลุ่ม/องค์กร	เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน					-สภาเกษตรกรจังหวัด
เกษตรกรรายสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพและประสงค์	จังหวัดฯละ 3 ราย 77					-สำนักงานสภาเกษตรกร
พัฒนารูทกิจเป็นเกษตรอุตสาหกรรม	จังหวัด รวม 231 ราย 15 วัน					จังหวัด
2.2.2) จัดอบรมเกษตรกรที่มีศักยภาพ หรือ	151 ราย/องค์กรฯละ 30	9,530,100	3,176,700	3,176,700	3,176,700	-สภาเกษตรกรจังหวัด
กลุ่ม/องค์กรเกษตรกรรายสินค้า จัดทำแผนธุรกิจมุ่งสู่	ราย รวม 4,530 ราย 1 วัน					-สำนักงานสภาเกษตรกร
เกษตรอุตสาหกรรม พร้อมประสานขอสนับสนุน						-ธนาคารเพื่อการเกษตรและ
งบประมาณจากแหล่งเงินทุน						สหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)
						-อุตสาหกรรมจังหวัด
2.2.3) เกษตรกรหรือกลุ่ม/องค์กรเกษตรกร	151 ราย/องค์กร					-เกษตรกรเป้าหมาย
รายสินค้าสามารถดำเนินธุรกิจเป็นเกษตรอุตสาหกรรม						-กลุ่ม/องค์กรเกษตรกร
						รายสินค้าเป้าหมาย
รวม		106,855,200	35,618,400	35,618,400	35,618,400	

9. ตัวชี้วัด

- 9.1 ร้อยละ 80 ของตำบลเป้าหมายสามารถดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบล
- 9.2 จำนวนเกษตรกรที่มีปัญหาด้านหนี้สิน ที่ดินทำกิน แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร สวัสดิการ สิทธิเกษตรกรและการไม่ได้รับความเป็นธรรมที่สามารถยื่นเรื่องให้หน่วยงานที่รับผิดชอบช่วยเหลือ
- 9.3 จำนวนเกษตรกรหรือกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรรายสินค้าที่สามารถดำเนินธุรกิจเป็นเกษตรอุตสาหกรรม

10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 10.1 เกษตรกรในพื้นที่ตำบลมีส่วนร่วมระดมความคิดเห็นจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมและขับเคลื่อนเกิดการพัฒนาอาชีพ
- 10.2 เกษตรกรหรือกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรใกล้เคียงสามารถนำตัวอย่างการแปรรูปเกษตรอุตสาหกรรมไปปรับปรุงเพิ่มรายได้ในพื้นที่

ตัวอย่างสรุปย่อโครงการ

ชื่อโครงการที่ ๑๐ โครงการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตร

๑. หลักการและเหตุผล

การประกอบอาชีพของเกษตรกรส่วนใหญ่ในประเทศไทย ยังคงประสบปัญหาตั้งแต่การผลิต การแปรรูป และการตลาด ได้แก่ ปัญหาสิทธิที่ดินทำกิน ค่าเช่าที่ดินราคาสูง ดินเสื่อมโทรม ขาดแคลนแหล่งน้ำ ขาดพันธุ์ดี องค์ความรู้ด้านการจัดการใส่ปุ๋ย ยาป้องกันกำจัดศัตรูพืช สัตว์ ปัญหาภัยธรรมชาติ ภัยแล้ง น้ำท่วม ขาดเครื่องมืออุปกรณ์เงินทุน องค์ความรู้ในการแปรรูป และจำหน่ายผลผลิตได้ราคาต่ำ เป็นต้น ส่งผลให้เกษตรกรส่วนใหญ่ มีหนี้สิน บางรายมีหนี้จนอกระบบ จากปัญหาหลากหลายที่เกษตรกรประสบ เกษตรกรขาดโอกาสในการเข้าถึงหน่วยงานให้ช่วยดำเนินการแก้ไขปัญหา แม้ว่ามีหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในพื้นที่ ซึ่งแต่ละหน่วยงานรับผิดชอบตามระเบียบ กฎหมายที่ตนดูแล แต่ปัญหาของเกษตรกรต้องการสนับสนุนจากหลายหน่วยงาน เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกระทรวงมหาดไทย เป็นต้น ตามพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดให้สภาเกษตรกรแห่งชาติ/สภาเกษตรกรจังหวัด เป็นกลไกเชื่อมโยงนำปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกร ไปสู่หน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบให้ช่วยดำเนินการแก้ไข จากข้างต้นบน ในขณะเดียวกันก็ดำเนินการถ่ายทอดนโยบาย/ยุทธศาสตร์ และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานจากหน่วยงานภาครัฐสู่เกษตรกร จากบนลงล่างได้เช่นกัน ทั้งนี้การจะนำปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกรไปเสนอหน่วยงานรับผิดชอบนั้น ต้องรวบรวมข้อมูลข้อเท็จจริงสภาพปัญหา สาเหตุปัญหา พร้อมข้อเสนอความต้องการ/แนวทางการแก้ไขปัญหาจากเกษตรกร จึงควรจัดประชุมระดมความคิดเห็นเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Focus group) แล้วนำข้อมูลปัญหาความต้องการที่ได้รับไปวิเคราะห์ สังเคราะห์ จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรอย่างเป็นระบบ ซึ่งแบ่งได้เป็น ๓ ลักษณะ คือ ๑) ข้อเสนอเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่เสนอหน่วยงานในระดับจังหวัดแก้ไข ๒) ข้อเสนอที่เกินขีดความสามารถแก้ไขปัญหาหน่วยงานในระดับจังหวัดเสนอให้สภาเกษตรกรแห่งชาติดำเนินการต่อ เพื่อเสนอหน่วยงานระดับกรม กระทรวง หรือนายกรัฐมนตรี ๓) ข้อเสนอในรูปแบบกฎหมาย

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑) เพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาแก้ไขปัญหาเสนอให้หน่วยงานในจังหวัดช่วยแก้ไข

๒.๒) เพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาแก้ไขปัญหาในส่วนของสภาเกษตรกรแห่งชาติเสนอหน่วยงานระดับกรม กระทรวง นายกรัฐมนตรี หรือสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓. เป้าหมาย

๓.๑) รวบรวมข้อมูลปัญหาด้านการเกษตรและความต้องการแก้ไขปัญหา วิเคราะห์ สังเคราะห์ จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรระดับจังหวัด ๑ เรื่องต่อปี รวม ๗๗ เรื่อง

๓.๒) รวบรวมข้อมูลปัญหาด้านการเกษตรและความต้องการแก้ไขปัญหา วิเคราะห์ สังเคราะห์ จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรในระดับสภาเกษตรกรแห่งชาติ ปีละ ๑๓ เรื่อง

๔. พื้นที่ดำเนินการ

๗๗ จังหวัด

๕. ระยะเวลาโครงการ

๓ ปี ตั้งแต่ปี ๒๕๖๒ – ปี ๒๕๖๔

๖. งบประมาณโครงการ

รวมทั้งสิ้น ๓ ปี เป็นเงิน ๒๔,๗๗๓,๐๔๐ บาท (ยี่สิบสี่ล้านเจ็ดแสนเจ็ดหมื่นสามพันสี่สิบบาทถ้วน) แยกเป็นปีละ ๘,๒๕๗,๖๘๐ บาท (แปดล้านสองแสนห้าหมื่นเจ็ดพันหก ร้อยแปดสิบบาทถ้วน)

๗. หน่วยงานรับผิดชอบ

๗.๑) สภาเกษตรกรจังหวัด/สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด/คณะทำงานประจำสภาเกษตรกรจังหวัด

๗.๒) สภาเกษตรกรแห่งชาติ/สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ/คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการ ประจำสภาเกษตรกรแห่งชาติ

๘. วิธีดำเนินงาน

๘.๑ การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายระดับจังหวัด

๘.๑.๑) สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด รวบรวมข้อมูลปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกร ซึ่งได้จากแหล่งต่างๆ ได้แก่ เกษตรกรแจ้งความเดือดร้อน ได้รับแจ้งจากคณะผู้ปฏิบัติงานสภาเกษตรกรระดับตำบล/อำเภอ ได้รับแจ้งจากสมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือแหล่งข้อมูลอื่นๆ แล้วเสนอประธานสภาเกษตรกรจังหวัดเพื่อมอบหมายคณะทำงาน หรือผู้ดำเนินการ

๘.๑.๒) คณะทำงานหรือผู้ได้รับมอบหมาย รวบรวมข้อเท็จจริงสภาพปัญหาจากพื้นที่และเกษตรกรเป้าหมาย เพื่อสรุปสภาพความเดือดร้อนเสียหาย และข้อเสนอความต้องการแก้ไขปัญหามาประกอบการเสนอสภาเกษตรกรจังหวัดขอจัดประชุมระดมความคิดเห็นเกษตรกรเป้าหมายที่ได้รับความสะดวก (Focus group) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อทราบข้อเท็จจริงปัญหาและข้อเสนอแนวทางพัฒนาแก้ไขปัญหามา

๘.๑.๓) จัดประชุมคณะทำงานเพื่อสรุปข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมความคิดเห็น แล้วจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหามาและการเกษตร พร้อมจำแนกหน่วยงานซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบแก้ไข เสนอสภาเกษตรกรจังหวัดหรือประธานสภาเกษตรกรจังหวัดพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๘.๑.๔) จัดส่งข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหามาและการเกษตร เพื่อให้หน่วยงานที่รับผิดชอบในจังหวัดดำเนินการช่วยเหลือ หากเกินขีดความสามารถของหน่วยงานรับผิดชอบแก้ไขปัญหามาในระดับจังหวัด ให้นำเสนอสภาเกษตรกรแห่งชาติเพื่อดำเนินการต่อไป

๘.๑.๕) ประสานหน่วยงานในระดับจังหวัดติดตามผลการให้ความช่วยเหลือ และประสานความร่วมมือขับเคลื่อนดำเนินการแก้ไขปัญหามาให้แก่เกษตรกรเป้าหมาย เช่น การจัดทำโครงการพัฒนาแก้ไขปัญหามาเสนอหน่วยงาน หรือร่วมดำเนินกิจกรรมตามโครงการแก้ไขปัญหามา

๘.๒ การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายระดับชาติ

๘.๒.๑) สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ รวบรวมข้อมูลปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกรซึ่งได้จากแหล่งต่างๆ ได้แก่ เกษตรกรแจ้งความเดือดร้อน ได้รับแจ้งจากคณะกรรมการประจำสภาเกษตรกรแห่งชาติ ได้รับแจ้งจากสภาเกษตรกรจังหวัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือแหล่งข้อมูลอื่นๆ แล้วเสนอประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติเพื่อมอบหมายคณะกรรมการประจำสภาเกษตรกรแห่งชาติหรือผู้ดำเนินการ

๘.๒.๒) คณะกรรมการหรือผู้ได้รับมอบหมาย ร่วมกับผู้ประสานงานประจำคณะกรรมการฯของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ รวบรวมข้อเท็จจริงสภาพปัญหาที่ได้รับแจ้งในพื้นที่และเกษตรกรเป้าหมาย เพื่อสรุปสภาพความเดือดร้อนเสียหาย และข้อเสนอความต้องการแก้ไขปัญหามาประกอบการเสนอประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติขอจัดประชุมระดมความคิดเห็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในประเด็นปัญหามา นั้น ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อทราบข้อเท็จจริงปัญหาและข้อเสนอแนวทางการพัฒนาแก้ไขปัญหามา

๘.๒.๓) จัดประชุมคณะกรรมการฯเพื่อสรุปข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมและประชุมระดมความคิดเห็น แล้วจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหามาและการเกษตร พร้อมจำแนกหน่วยงานซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบแก้ไข เสนอสภาเกษตรกรแห่งชาติหรือประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๘.๒.๔) จัดส่งข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหามาและการเกษตร ให้หน่วยงานระดับกรม กระทรวง นายกรัฐมนตรีหรือประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ แล้วแต่กรณี

๘.๒.๕) ประสานหน่วยงานรับผิดชอบติดตามผลการให้ความช่วยเหลือ

9. ปฏิทินงานโครงการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายฯ						
กิจกรรมหลัก	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)	ปีงบประมาณ			หน่วยงานรับผิดชอบ
			ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	
1. การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายระดับ						
จังหวัด						
1.1) รวบรวมข้อมูลปัญหาความเดือดร้อน ของเกษตรกรที่ได้จากแหล่งต่างๆ เสนอ ประธานสภาเกษตรกรจังหวัด เพื่อมอบหมาย คณะทำงานหรือผู้ดำเนินการ	77 เรื่อง	-	-	-	-	-สกจ.
1.2) รวบรวมข้อเท็จจริงสภาพปัญหาจาก พื้นที่ และแนวทางแก้ไขจากเกษตรกรเป้าหมาย	เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน 77 จังหวัดๆละ 3 ราย รวม 231 ราย 3 วัน	1,330,560	443,520	443,520	443,520	-คณะทำงานประจำ สภาเกษตรกรจังหวัด -สกจ. -สกจ.
1.3) จัดประชุมระดมความคิดเห็นเกษตรกร /กลุ่มเป้าหมายเดือดร้อน (Focus group) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน	77 จังหวัดๆละ 50 ราย รวม 3,850 ราย 1 วัน	5,151,300	1,717,100	1,717,100	1,717,100	-คณะทำงานประจำสภา เกษตรกรจังหวัด -สกจ. -สกจ.
1.4) จัดประชุมคณะทำงานเพื่อสรุปข้อมูล ที่ได้จากการรวบรวม และประชุมระดมความ คิดเห็น เพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายฯ เสนอ ประธานสภาเกษตรกรจังหวัด หรือสภา เกษตรกรจังหวัดให้ความเห็นชอบ	77 จังหวัดๆละ 1 เรื่อง รวม 77 เรื่องๆละ 3,000 บาท	693,000	231,000	231,000	231,000	-คณะทำงานประจำสภา เกษตรกรจังหวัด -สกจ. -สกจ.

กิจกรรมหลัก	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)	ปีงบประมาณ			หน่วยงานรับผิดชอบ
			ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	
1.5) จัดส่งข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อแก้ไข ปัญหาและพัฒนากฎกระทรวงให้หน่วยงานใน จังหวัดช่วยแก้ไขปัญหา	77 จังหวัด	-	-	-	-	-สกจ.
1.6) ประสานหน่วยงานในระดับจังหวัด ติดตามผลการให้ความช่วยเหลือและประสาน ความร่วมมือขับเคลื่อนดำเนินการแก้ไขปัญหา	เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน 77 จังหวัดๆละ 3 ราย รวม 231 ราย 10 วัน	4,458,300	1,486,100.0	1,486,100.0	1,486,100.0	-สกจ./สกจ.
รวม ข้อ 1		11,633,160	3,877,720	3,877,720	3,877,720	
2. การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายระดับชาติ						
2.1) รวบรวมข้อมูลปัญหาความเดือดร้อน ของเกษตรกรที่ได้จากแหล่งต่างๆเสนอประธาน สภาเกษตรกรแห่งชาติ เพื่อมอบหมายคณะ กรรมการหรือผู้ดำเนินการ	13 เรื่อง	-	-	-	-	-สกช.
2.2) รวบรวมข้อเท็จจริงสภาพปัญหาจาก พื้นที่ สาเหตุและแนวทางแก้ไขจากเกษตรกร เป้าหมาย	เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน 13 เรื่องๆละ 3 ราย 3 วัน	645,840	215,280	215,280	215,280	-คณะกรรมการ -เจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานฯ
2.3) จัดประชุมระดมความคิดเห็นผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียในประเด็นปัญหานั้นร่วมกับหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน	13 เรื่องๆละ 50 ราย รวม 650 ราย 2 วัน	7,983,300	2,661,100	2,661,100	2,661,100	-คณะกรรมการฯ -เจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานฯ

กิจกรรมหลัก	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)	ปีงบประมาณ			หน่วยงานรับผิดชอบ
			ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	
2.4) จัดประชุมคณะกรรมการเพื่อสรุปข้อมูลที่ได้รับจากการรวบรวม และประชุมระดมความคิดเห็น เพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย เสนอประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ หรือสภาเกษตรกรแห่งชาติ ให้ความเห็นชอบ	13 คณะฯละ 20 ราย รวม 260 ราย 2 วัน	3,861,000	1,287,000	1,287,000	1,287,000	-คณะกรรมการฯ -เจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานฯ
2.5) จัดส่งข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อแก้ไข ปัญหาและพัฒนากฎการให้หน่วยงานระดับ กรม กระทรวง นายกรัฐมนตรี หรือประธาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ แล้วแต่กรณี	13 เรื่อง	-	-	-	-	-สกช.
2.6) ประสานหน่วยงานติดตามผลการให้ ความช่วยเหลือ	เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน 13 คณะฯละ 3 ราย 3 วัน	649,740	216,580	216,580	216,580	-ผู้ประสานงานคณะ กรรมการฯ, สกช.
รวมข้อ 2		13,139,880	4,379,960	4,379,960	4,379,960	
รวมข้อ 1 + ข้อ 2		24,773,040	8,257,680	8,257,680	8,257,680	

10. ตัวชี้วัด

- 10.1) ร้อยละ 80 ของข้อเสนอเชิงนโยบายที่สภาเกษตรกรจังหวัด/สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดจัดทำขึ้น สามารถส่งให้หน่วยงานรับผิดชอบในจังหวัดช่วยแก้ไขปัญหา
- 10.2) ร้อยละ 80 ของข้อเสนอเชิงนโยบายที่สภาเกษตรกรแห่งชาติ/สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติจัดทำขึ้น สามารถส่งให้หน่วยงานระดับกรม กระทรวง นายกรัฐมนตรีหรือ สภานิติบัญญัติแห่งชาติช่วยแก้ไขปัญหา

11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เกษตรกรที่เสนอปัญหาความเดือดร้อน ได้รับการช่วยแก้ไขปัญหาจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ